



הבקר

משק

והחלב

המגזין המקצועי של התאחדות יצרני החלב בישראל

חברת מס: 434
פברואר 2025

רפת כרמים פרויקט 'יונקיה באפס הפרדה'
החזון, המציאות והנתונים

תכניות השירות החדשות של אפימילק- בדיוק מה שהרפת שלכם צריכה

רפת מצליחה לא מחכה לרגעי משבר-
היא מתקדמת כל הזמן

עם תוכניות השירות החדשות של
אפימילק, תוכלו לבחור את רמת השירות
שמתאימה לכם, ואנחנו נדאג לשאר:

עדכוני תכנה שוטפים



תמיכה מרחוק 24/7



הדרכות מקצועיות



ביקורי שירות יזומים

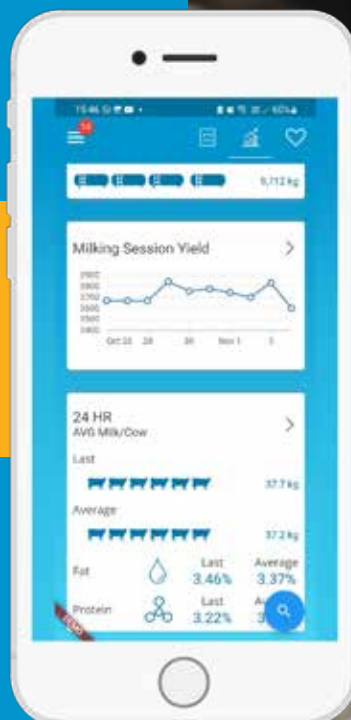


כל מה שנשאר הוא
לבחור את התכנית
שמתאימה בדיוק
לרפת שלכם

רוצים לדעת עוד? דברו איתנו

טל כהן - 050-3050014

יוני אופק - 054-5581668



afimilk®
Automating Dairy Farms



דבר העורך

קוראים כותבים ומגיבים



מחירי מים לחקלאות מהגבוהים בעולם ועוד שורה ארוכה של סעיפים בירוקרטיים המייקרים את התוצרת הישראלית. אבל את ניר ברקת, מצב החקלאות והמסחר כנראה לא ממש מעניין, הוא מכוון לראשות הליכוד וכשר הכלכלה, הוא חייב להישאר רלוונטי. אך כיום, כשנתיים לאחר הקמפיין ומסע הפרסום היומרי, מתברר כי השוק הישראלי עדיין לא מוכן לרפורמה של ניר ברקת וספק אם יהיה מוכן אי פעם. יתירה מכך, ישנם מומחים רבים שהטילו ספק כבר מלכתחילה, בטיב הרפורמה וביכולתה להוריד מחירים לצרכנים. לפני כחצי שנה אמר ניר ברקת "בלי הרפורמה אין לנו הצדקה כממשלה" אולי הוא צודק. כיום, הרפורמה של אירופה הולכת ומתאדה וכנראה תמות מוות לא טבעי. שלא יהיה ספק, המשק הישראלי זקוק לרפורמות ומהר, אך כנראה לא זו הרפורמה המתאימה להורדת מחירים, בטח לא על חשבון בפגיעה קשה בייצור המקומי. את הנזק לחקלאות כבר ראינו בפעולות חסרות אחריות של שר החקלאות לשעבר, פורר בכל מקרה אני ממשיך לקנות רק כחול לבן!!!

לאן נעלם השום הישראלי?

מי שחיפש שום ישראלי בחצי השנה האחרונה, לא מצא, לאן נעלם השום הישראלי שאלתי את איתן אביבי, מי שהיה יו"ר שולחן מגדלי השום במועצת הצמחים ומגדל שום גדול בעצמו "בשנת 2021 החליט עודד פורר שר החקלאות דאז, בשיתוף שר האוצר ליברמן להוריד בבת אחת את המכס מגן על יבוא שום. מיותר לציין כי הם עשו את זה ללא התייעצות עם מועצת הצמחים, או אנשי המקצוע במשרד החקלאות. בפועל ענף השום הישראלי התרסק לרסיסים וראו הפלא ופלא, כיום השום עולה יותר, אז מה הועילו חכמים. מי שגוזר את הקופון, הם רשתות השיווק והיבואנים. וזה רק סימפטום לתופעה הרווחת של הורדת מיסים על יבוא, הפוגעת בחקלאות הישראלית ולא מורידה מחירים לצרכן. ובקשה אל תבלבל את פקידי האוצר ואת אנשי פורום קהלת עם העובדות".

עצוב לא?

"עצוב מאוד וזה מה שהם רוצים לעשות ענף החלב, בגבינות הם התחילו, הם עשו זאת לחמאה. תראה, מדובר בהרס של ענפי חקלאות ישראלים. עכשיו מילא אם המדינה היתה מרוויחה מכל העסק, אך המדינה רק הפסידה כסף מהמיסים והגדילה את רווחי היבואנים ורשתות השיווק שהם בדר"כ אותם גופים ואני כבר לא מדבר על איכות המוצרים. הרי שום הוא גידול תבלין והשום הישראלי טעים וחזק וטוב בהרבה יותר מזה הסיני. ולסיים, איפה ביטחון מזון איפה. בקצב הזה לא תהיה חקלאות בישראל תוך כמה שנים, עצוב מאוד".

עד החטוף האחרון, מחכים לכולם, עכשיו

שלכם ובשבילכם,

עורך המגזין, ראובן זלץ

050-5518827

meshekhhabakar@gmail.com

אז מהר מאוד התברר לכולנו כי

'מה שטוב לאירופה' לא ממש טוב לישראל ורפורמת היבוא של שר הכלכלה ניר ברקת, הפכה לעוד מסע יחצני נפוח ועתיר תקציב ללא שום ערך מוסף לצרכן הישראלי, בטח לא לתעשייה הישראלית. והנה רק נדמו קולות המלחמה בצפון וכמעט מיד החלו שוב התלונות על הפרוטקשן שחזר במלוא המרץ. זה הזכיר לי פרסום של איזו חברה מסחרית 'אופס הפטרייה שלך חזרה', רק חבל שלבעיית הפרוטקשן עוד לא המציאו משחה במרשם רפואי. מי שחיפש בשבועות האחרונים שום תוצרת ישראל, לא מצא, למה אתם תוהים, תודה לשר פורר על ביטול המכס, דבר שהביא לקריסת הענף כחול לבן. מסע קצר למציאות ישראלית, של יבוא ללא מחשבה ופרוטקשן ללא פיתרון. וממשלה שלא מאמינה בייצור מקומי. סוג של דה ז'ה וו!

מה שטוב לאירופה, טוב רק לניר ברקת, אולי!

נווית זומר כתבה לפני כחצי שנה ב-y.net "רפורמת 'מה שטוב לאירופה טוב לישראל' היא גולת הכותרת בקדנציה של ניר ברקת במשרד הכלכלה. אבל הסלוגן היחצני המוצלח מסתיר שורה ארוכה של בעיות וספקות לגבי יכולתה להקל באמת על היבואנים ולהוביל לירידת מחירים במשק. "ולדעתך היא עוד היתה עדינה. אמר לי חקלאי וותיק "למה ישראל מאפשרת להביא לארץ תוצרת שלא עומדת בתקנים של אירופה, השטות הזו של הדבר הזה, אין לו שום קשר למציאות בארץ, זה טמטום עלי אדמות שיכול לחסל את החקלאות הישראל במסווה של הסרת חסמים". כיום מתברר מה שהיה ברור לרבים וטובים כבר בתחילת הקמפיין, מה שטוב לאירופה, כנראה טוב רק לאירופה. ישראל זה סיפור אחר, מורכב הרבה יותר, משק קטן וסגור עם תעשייה כחול לבן שבקושי חיה ורגולטור היושב על עורקי החקלאים, הסוחרים, והיצרנים ומוצץ אותם באמצעות מיסים, מע"מ, כשרות,



תוכן העניינים

דבר העורך [3]

זכרים בשם אמרם

"מחויבים לחזק ולהעצים את הרפת הישראלית"
דגן יראל [5]

שוטף +60 [8]

החקלאית

החקלאית 2025 – התאמה למציאות משתנה
והובלה מקצועית טל יפת [14]

טור אישי

שנת הסכם חדשה לפנינו ארנון אושרי [16]

ליגת החלב

אפרים עזרא "מקצועיות מובילה ליעילות הפרה ולרווחים לרפתן"
ראובן זלץ [18]

יונקים

רפת כרמים – יונקיה באפס הפרדה
ראובן זלץ [34]

'יונקיה באפס הפרדה'

י. לבון, י. שעני, כ. לוי, ע. מועלם [40]

פרויקט עמק יזרעאל

רפת יזרעאל והאיחוד עם רפת מעוז חיים
ראובן זלץ [44]

נחשון שטיין מנהל רפת מעלה גלבע
"רוצים, יכולים ומעוניינים לגדול לבד"

ראובן זלץ [50]

לני קפלן "הגודל קובע, בתיאום
עם הביצועים" ראובן זלץ [52]

החקלאית

שי ביטון רופא בהחקלאית "אנחנו מדייקים פרוטוקול לכל רפת"
ראובן זלץ [54]

ממשק

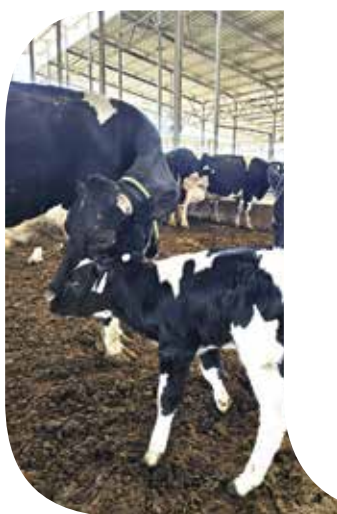
ניהול ממשק רביה בפרות חולבות דרכים לשיפור
אחוזי ההתעברות ד"ר יניב לבון [58]

רפת מושבית

הסיפור על הרפתן מהעמק – לזכרו של ניר פלק
ראובן זלץ [63]

חלב עולמי

25 מסתמנת כשנת הקאמבק של החלב בארה"ב [66]



משק
הבקר
והחלב

התאחדות יצרני החלב בישראל

ת.ד. 3015 פארק התעשייה קיסריה 3088900
טל- 04-6279700 פקס. 04-6273501
www.icba.org.il

עורך: ראובן זלץ - טל. 050-5518827

meshehabakar@gmail.com

מרכזת מערכת: נירית הקר, טל. 050-5288969
nirithaker08@gmail.com

הפקה ומודעות: שנאר מדיה ומידע בע"מ
דואר אלקטרוני: nirithaker08@gmail.com

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות.
המודעות ומאמרי תוכן שיווקי מתפרסמים
על אחרייתם הבלעדית של המפרסמים



מנכ"ל התאחדות יצרני החלב דגן יראל "ע"פ סקר שערכנו, הצרכן הישראלי אוהב ומעדיף את החלב הישראלי"

שנת 2025 מסמנת, אולי את סופה של המלחמה הארוכה בתולדות ישראל. במהלך המלחמה אנשי ענף החלב הוכיחו שוב את חוזקו וחוסנו של הענף ופעלו בנחישות ובאומץ לב למרות אבידות בנפש וירי כמעט בלתי פוסק על חלק מהרפתות בחזית. דגן יראל אומר 'למשק הבקר והחלב' "אנחנו נמשיך לפעול לחיזוק הענף, לוודא אופק יצרני והסכם מול הממשלה שיביא ליציבות כלכלית וודאות תכנונית". יראל מפרט על תוכניות ההתאחדות לשנה הקרובה, על כניסתו לתפקיד יו"ר החקלאית ונשמע אופטימי ביחס לעתיד הענף וזאת למרות המציאות המורכבת

יעדי ההתאחדות בשנת 2025?

"תחילת השנה הנוכחית ממשיכה ומתנהלת תחת מצב לאומי קשה. אמנם השקט היחסי חזר לצפון אבל עדיין אנחנו נמצאים בתוך אירוע גדול, שסופו לא ידוע. החטופים שלנו טרם חזרו הביתה, היישובים בקווי העימות שוממים ברובם וככלל, המציאות היא מאוד שברירית. בתוך האירוע המתמשך, אנחנו בהתאחדות נעים קדימה ונערכים לאתגרים שנכונים לנו בכל תרחיש. לצורך כך גיבשנו ואישרנו את תוכנית העבודה של ההתאחדות לשנה הקרובה, לאחר תהליכי עומק משותפים לכלל מחלקות ההתאחדות והגדרת יעדים לכל מחלקה. בתהליכים אלה הגדרנו לעצמנו חזון ודרך ברמה המקצועית, הכלכלית והערכית, שתורגמו לתוכנית עבודה מוסדרת על-בסיס שלוש מטרות מרכזיות: מובילות מקצועית, מובילות טכנולוגית ומובילות ייצוגית. בפועל, המדובר בקידום תחום החדשנות הטכנולוגית וההתייעלות ברפתות, הרחבת מעטפת השירות לרפתן ומדיניות פרו-אקטיבית בצמתי קבלת ההחלטות ובעיצוב התודעה הציבורית. דרכי הפעולה של ההתאחדות בשנה הקרובה ייגזרו ממטרות אלו, כולל צירוף אנשי מקצוע שיתמכו בהשגתן. כך למשל, בתחום הטכנולוגי אנו לקראת גיוס של מנהל מערכות מידע ראשי (מנמ"ר), שיוביל ויגבש את האסטרטגיה הטכנולוגית בהתאחדות. זהו תפקיד שנמצא כיום בחוד החנית בארגונים במשק הישראלי בכל הקשור לניהול מערכות המידע והטכנולוגיה. המטרה

יראל על תפקידו כיו"ר החקלאית
 "אדגיש את משנתי, האירועים
 הקשים שחוו רפתות הצפון והדרום
 בשנה האחרונה העצימו את
 חשיבות הממשקים בין החקלאית,
 שיאון והרפתנים. בכל פגיעה ישירה
 ברפת הישראלית"

תיאוריית הייבוא, או תיאוריות שונות ומשונות נוספות. הם היו ויהיו אי של יציבות בתקופה של אי יציבות, מה שמוביל אותנו להבטיח את המשך יכולת היצרנים לספק את החלב על-בסיס שלושה עוגנים, אופק יצרני, ודאות תכנונית וודאות כלכלית. היעדים הללו יקבלו ביטוי במהלך 'שנת ההסכם' ונפעל בכל ערוץ אפשרי על מנת לשמור ואף להעצים את משק החלב המתוכנן".

בכנס הבקר והצאן חשפת כי ההתאחדות ערכה סקר מקיף בקרב הציבור. מה תוכל לספר לנו עליו?

"אכן, ערכנו סקר עמדות מקיף באמצעות מכון המחקר שילוב בקרב מדגם מייצוג של האוכלוסייה בישראל, על-מנת לבחון את תפיסות הציבור ביחס לרפתנים שלנו ולחלב הישראלי. מדובר בכל מחקר מדעי ואובייקטיבי, על-בסיס ממצאיו נקדם את צרכי יצרני החלב בישראל למול קשת של גורמים, לרבות ובדגש נבחר הציבור, מקבלי ההחלטות וגורמים חיצוניים משפיעים נוספים. אני יכול לומר, שקיבלנו תמונה מובהקת מהסקר בנוגע לחשיבות הגבוהה בשמירה על ייצור החלב הישראלי וביטחון המזון. מבין הממצאים עלה, שרוב מכריע מהציבור של מעל ל-90% תופס את הרפתנים באופן מאוד חיובי ומעריך את העבודה הקשה שלהם. עבודה קשה שתורמת בראש ובראשונה לזמינות מלאה של החלב ומוצריו בכל בית, ללא תלות בייבוא ממדינות אחרות. התפיסה החיובית הגבוהה ביחס לרפתנים ממשיכה ונובעת על-פי הסקר מתרומתם לעידוד העבודה החקלאית ולחזיון התוצרת המקומית והכלכלה הישראלית. מצאנו גם חיבור עמוק של הציבור לחלב מהרפת הישראלית. הציבור אוהב את החלב המקומי, מרגיש שייכות אליו ו-76% אחוזים ציינו כי הם מעדיפים את החלב האיכותי והמזין של הרפת הישראלית, על-פני חלופת הייבוא. ממצאים מעניינים נוספים הראו, שכמעט כל הציבור בישראל - 95% - סבור כי מחיר החלב הסופי לצרכן איננו מושפע מהמחיר המשולם לרפתנים על ייצור ליטר חלב גולמי, במקביל ל-98% שחושבים כי הרפתנים מתפרנסים בצניעות רבה".

היית בסיור במחלבות השונות, כולל במחלבת רמת הגולן, תמונת מצב?

"גם בחלוף כשנה וחצי אנחנו בתוך משבר לאומי עמוק, ניתן לומר שהרפתנים הם נקודת אור בזהירות של שליחות לאומית, כך גם שותפינו במחלבות מלאי הערכה. בסיורים שקיימנו בחודשים האחרונים במחלבות תנובה, רמת הגולן, טרה ושטראוס, היה ניתן להתרשם מהמחויבות של המחלבות לרפתנים, חשיבות שיתוף הפעולה ההדוקה איתם ועמידה איתנה יחד עם הרפתנים לצורך שמירה על ענף חלב מתפקד ואספקה רציפה של החלב ומוצרי. מנהלי המחלבות מבינים היום, יותר מתמיד, את עוצמת כוחות הייצור המקומי, הרפתנים שלנו, שבזכותם מעולם לא היה משבר חלב בישראל, כולל במצבי חירום. אנחנו בהחלט מברכים את שותפינו במחלבות על התמיכה המובהקת ברפתנים, ואם ציינו את מחלבת רמת הגולן אזי בסיור עם בעליה החדשים, חברת זנכלל, חשנו סיפוק רב מהרוח החדשה במחלבה ומהתוכניות שלהם לגדול ולהתפתח בהיקפי שיתופי הפעולה עם הרפתות. ברמה האישית, חשוב לי לומר כי אני חש כל פעם מחדש גאווה רבה על הזכות להיות חלק מפסיפס אנושי מיוחד וייחודי כמו בענף החלב הישראלי".



הצרכן הישראלי תומך ברפתנים הרפתן ומעדיף תוצרת כחול לבן. דגן יראל

שלנו בכך היא להוביל את כל עולם הנתונים ברפת הישראלית אל השלב הבא, באמצעות שדרוג הכלים הטכנולוגיים הקיימים כיום לרשות הרפתנים. נשקיע מאמצים מיוחדים בפיתוח ארגז כלים שעומד בחזית החדשנות הטכנולוגית ותומך במישורי הניהול, ההתייעלות התפעולית, השליטה והבקרה. לצד זאת, אחד מהיעדים החשובים שלנו הוא קידום דור המשך בענף הרפתות. במסגרת זו נגבש 'שולחן דור המשך', שיעסוק בשאלות אופרטיביות לקידום דור ההמשך. בין יתר הדברים נעסוק בנושא הכשרות בענף, שילוב רפתנים צעירים בתהליכי קבלת החלטות וצעדים נוספים. בכוונתנו לקדם את כל היעדים שציינתי, כאשר במקביל השנה הקרובה תעמוד מטבע הדברים בסימן ההיערכות להסכם החלב החדש. זה המקום לציין את הבחירות שקיימנו בהתאחדות בהליך דמוקרטי מופתי. אין לי ספק שהחברים הנבחרים מרכיבים מועצה מוכשרת, מגוונת וחזקה, שתפעל בשיתוף פעולה מלא ותמשיך להיאבק על צדקת דרכו של החלב הישראלי. עם סיום הבחירות למוסדות ההתאחדות, נחדש אצלנו את הדיונים המקצועיים והאסטרטגיים ביחס לענף החלב ולמול האתגר המשמעותי בהגעה להסכם עם הממשלה".

יש חדש בעניין ההסכם מול הממשלה?

"עוד ידובר על עניין הסכם החלב הישראלי, אולם כבר כעת ניתן לומר כי גיבוש ההסכם יתקיים בתקופה שכמוה לא ידעה מדינת ישראל וענף החלב. איש איננו יודע מה יוליד יום ומטבע הדברים מצפה לנו תהליך אינטנסיבי ומאתגר. מניסיון עבר, כל הסכם חלב נתון ללחצים ולאי-ולוצים רבים, אלא ששנת ההסכם הנוכחית תתנהל תחת המצב הגיאופוליטי בישראל מאז ה-7 באוקטובר וסוגיות לאומיות הרות-גורל. מאז כניסתי לתפקיד באפריל 2024 חזרתי והדגשתי כי מדינת ישראל זקוקה לביטחון המזון ולהתיישבות החקלאית כמו אוויר לנשימה. הנה, בחלוף כמעט שנה, מסקנה זו רק הולכת ומתחדדת, ועמה הצורך הממשי בחיזוק הייצור המקומי והחלב המקומי. במהלך המלחמה, ענף החלב והרפתנים עמדו במבחן הקשה ביותר שניתן להם, במבחן המעשה מול

אתה נכנס לתפקיד יו"ר הנהלת החקלאית (פברואר 2025) ארגון הנמצא בשיאו של שינוי ומהפכה. איך אתה רואה את התהליך?

"לאחרונה הודיע יעקב בכר על סיום תפקידו כיושב ראש החקלאית בשנתיים האחרונות - ותודתנו הרבה על פועלו ותרומתו הרבה. יעקב שירת בהצלחה רבה את החקלאית, תוך קידום החלפת מנכ"ל הארגון והובלת תהליך אסטרטגי משמעותי, שיאפשר לחקלאית להתמודד בעולם של תחרות במקומו, אכנס בימים אלו לתפקיד יושב ראש החקלאית במטרה לסייע למנכ"ל, טל יפת, לקדם ולהוציא אל הפועל את התוכנית האסטרטגית ולקדם את בריאות העדר הישראלי. אני מודע למתח המובנה הקיים בין היותי מנכ"ל ההתאחדות המייצג את כלל הרפתנים לבין העובדה כי אני משמש יושב ראש החקלאית וחבר הנהלה בשיאון. בהקשר הזה אחזור ואדגיש את משנתי, האירועים הקשים שחוו רפתות הצפון והדרום בשנה האחרונה העצימו את חשיבות הממשקים בין החקלאית, שיאון והרפתנים. בכל פגיעה ישירה ברפת הישראלית גילו כלל הגורמים ערבות הדדית וסולידריות יוצאות דופן, לאחר שהתגייסו בזמני שיא לסייע ולשקם. לתמיכה כזו, דווקא ברגעי האמת, דווקא ברגעים המאתגרים והמורכבים ביותר, אין תחליף ולעולם לא יהיה תחליף. אירועים אלה גם חידדו את הצורך בשמירה על המבנה הקואופרטיבי, שבבסיסו שותפות הדדית. לתפיסתי, עיקרון התחרות איננו סותר את השמירה על הקואופרטיבים, נהפוך הוא: יש בתחרות כדי לעודד כל העת את המצוינות המקצועית ואת המצוינות השרירותית. התחרות יכולה בהחלט להועיל לענף וגם לחקלאית ולשיאון. אשרת את כלל

הרפתנים באשר הם, אך יחד עם זאת אעמוד כחומה בצורה לשמירה על הקואופרטיבים למען הרפתנים וענף החלב הישראלי".

לסיכום, מה תזכור מ-2024 והמסר ל-2025 ?

"קיימים ציוני דרך ואירועים רבים שאני יכול לציין, כמו ההתגייסות המדהימה של גורמי ענף החלב לשיקום מהיר של המשקים שנפגעו בשנה שעברה. הוטרנרים מהחקלאית, רפתנים שכנים, אנשי מועצת החלב וגורמי ההתאחדות, שנרתמו באופן מיידי לסייע ולהחזיר לפעילות מלאה רפתות שסבלו ממותן של פרות ומהרס רב של רכוש ותשתיות. ובכל זאת, תמיד-תמיד נזכור חברים שאיבדנו מאז השבת השחורה ואך בחודשים האחרונים. כך, בדצמבר אשתקד נהרג ניר פלק ז"ל, רפתן בן רפתן, מהטובים שהיו, ניר נהרג ברפת המשפחתית במושב מרחביה, יהי זכרו ברוך. ובינואר השנה קיבלנו את הבשורה המרה על רציחתם של יוסף וחמזה אל-זיאדנה בשבי בעזה. אל-זיאדנה שהייתה משפחה של רפתנים ויוסף עבד ברפת קיבוצי רעים וחולית במשך שנים רבות. אם נחבר את האירועים הטרגיים לחג שאנו מציינים בתקופה הזו, ט"ו בשבט, הרי המצפן מבחינתי הוא לנטוע את הזיכרון ולהצמיח את העתיד. להיאחז בזיכרון שהותירו אחריהם אלו שאינם עוד איתנו, כתזכורת כואבת אך מלאה משמעות. אהבתם לרפת הישראלית תמשיך ותנחה את דרכנו, בצפייה לימים טובים שעוד יגיעו, בהגשמת תפילתנו לשובם הביתה של כל החטופים. אחרי הכל, כמו שהחקלאות הישראלית מחייה את האדמה, כך הזיכרון מחייה את הרוח".



האוניברסיטה העברית בירושלים
THE HEBREW UNIVERSITY OF JERUSALEM
המדור ללימודי חוץ



קורס רפת מתקדם

מטרת הקורס: הכשרת אנשי מקצוע עתידיים בענף הרפת וקידומו בישראל. הקורס יתמקד בהקניית ידע מתקדם ומעמיק של עובדים ברפת החלב בתחומים השונים: בריאות העדר, הזנה, גנטיקה וטיפוח, פוריות, רווחה, כלכלת הענף, ניהול משאבי אנוש ומיומנויות ניהול. במסגרת הקורס יערכו תרגילים, סדנאות וסיורים מקצועיים. משתתפי הקורס יחשפו לכלים מעשיים אשר יאפשרו להם להתמודד עם אתגרי הניהול של רפת מודרנית ויועבר על ידי מיטב המומחים בענף הרפת, המביאים ניסיון עשיר וידע עדכני.

רכזי הקורס: פרופ' צבי רוט, רכז אקדמי, ד"ר גבי עדן, רכז מקצועי

קהל יעד: בעלי רקע בביולוגיה, בעלי תואר ראשון במדעי החקלאות, בוגרי קורס רופין, בוגרי קורס יסודות רפת החלב או בוגרי קורס מנהלי רפת - המדור ללימודי חוץ בפקולטה לחקלאות, או שהשתתפו במספר קורסים מקצועיים בשה"מ. **ניסיון ברפת מהווה יתרון!**

משך הקורס: כשנה, אחת לשבוע, בימי ב', בשעות אחה"צ 14:00-19:00. למעט סיורים ותרגילים אשר יתקיימו בשעות הבוקר.

הקורס יתקיים בקמפוס הפקולטה לחקלאות ברחובות



לפרטים נוספים: סיגל גולדנר, טל': 08-9489709, דוא"ל: sigalg@savion.huji.ac.il
אתר הקורס: <https://hut.agri.huji.ac.il/dairyfarm.advanced>

הבחירות למועצת ההתאחדות

הסתיימו הבחירות למועצת ההתאחדות, 9 חברי מועצה חדשים מתוך ה-30 שנבחרו כמו כן נבחרו חברי וועדת ביקורת. הבחירות נערכו במשרדי ההתאחדות



אסיפה כללית ובחירות. דגן אראל

מרכז חקלאי העמק מרמת השופט, פיליפ בנציאוב יח"מ משובל, יהודה שילה גולן, ירדן, בית שאן משדמות מחולה, אדי פולנסקי יח"מ מאור הנר. חברי המועצה שנבחרו מהמגזר המשפחתי, יוני דמרי נתנאל ביטרמן ענבל סיבוני ישראל (טוטי) בלוק עדי לוי גרשון אמבא נחום גולדיטש גלעד קרמר דרור לבנון חנוך שלמוביץ רפי פניני איתן אבידב. לחברי וועדת הביקורת נבחרו, עמר נוביק, מרחביה, אוריאל גינוסר מהזורע ודורון הרן ממזרע. בעוד כחודש תבחר הנהלת ההתאחדות. דגן אראל מסר בתום הבחירות "שמח על ההליך, הבחירות נעשו בהסכמה כוללת וברוח טובה ואנחנו נמשיך כעת בכל הכוח להמשך חיזוק ענף החלב שלנו ומוכנים לקראת האתגרים הבאים". ▲

מניר גלים, בני בוגנים גולן, מירדן, בית שאן מושב יונתן, גבו אלטמרק דרום מזיקים, יואב גרנות מנחשונים, יואב רותם גליל מערבי ממצובה, רם סביר



משמאל: בחירות למגזר השיתופי מימין: בחירות למגזר המשפחתי

הבחירות התקיימו במסגרת האסיפה הכללית השנתית של ההתאחדות, בה הציג מנכ"ל ההתאחדות, דגן אראל, את האתגרים של ההתאחדות לשנה הקרובה, תחת שלוש מטרות מרכזיות, מובילות מקצועית, מובילות טכנולוגית ומובילות ייצוגית. את הבחירות ניהלו חברי וועדת הביקורת בראשות משה תרשיש.

30 חברי מועצת ההתאחדות, נבחרו ב-18.25.25 מתוך רשימות שהיו מוסכמות על שני הצדדים. ואלו שמות חברי מועצת ההתאחדות יצרני החלב, נציגי המגזר השיתופי, דגן אראל מנכ"ל ההתאחדות משפיים, זיו בן ארי מרכז חקלאי העמק מעין חרוד מאוחד, פרץ שורק דרום מחפץ חיים, סרג'יו פישלים גולן, ירדן, בית שאן מכפר חרוב, שמיל בלברמן יח"מ מניר יצחק, שמאי מדיני גרנות מגבעת חיים איחוד, תמיר פורת גליל מערבי מלוחמי הגיטאות, ראובן פינקו ערבה מנווה חרף, שלמה (מומי) כהן מרכז חקלאי העמק מיזרעאל, דב וייס דרום

GEHL[®]

WORKS LIKE YOU[™]



הענק של הכלים הזעירים

הסדרות החדשות של המעמיסים הזעירים מתוצרת GEHL מביאות איתן חידושים ושיפורים לדגמים המוכרים, אשר הביאו את GEHL למקום הראשון במכירות וזאת בזכות האיכות, האמינות, העוצמה והנדסת האנוש.

***9644** 

contact@feldman.co.il

www.feldman.co.il

60 *Years* ANNIVERSARY
GEHL  **NEW FELDMAN**



מיוצר בארה"ב

קול קורא להצעות מחקר

כמדי שנה יצאה מועצת החלב בקריאה לקבלת הצעות למחקרים חדשים בנושא בקר וחלב. ד"ר שמוליק פרידמן מנהל קרנות המחקר במועצת החלב "תקציב קרן המחקר עומד על כ-3.3 מיליון שקל ובמגבלות הקיימות זה בהחלט סכום ראוי" ●

זה לא סוד כי המחקר בישראל זקוק לתקציבים גדולים הרבה יותר, כמו גם לחוקרים צעירים שיכניסו רוח חדשה בענף. תקציב המחקר בישראל קטן ביחס לכל מדינות המערב בעלות ענף חלב. כחלק מפעילותה לקידום ענף החלב בארץ, מנהלת ומממנת מועצת החלב את קרן מחקרים במדעי הבקר והצאן לחלב. תקציב הקרן נגזר מתקציב המועצה ומיועד לביצוע מחקרים ראויים בעלי ערך יישומי לתועלת ציבור המגדלים, התעשייה והצרכנים ללא המחקרים והחוקרים אין עתיד לענף, אומר לנו ד"ר פרידמן וממשיך "חסרים לנו חוקרים שיכנסו לתחום וזאת מעבר לתקציבים שכולם היו שמחים אם היו גבוהים יותר. אך במצב כיום, מועצת החלב מתקצבת מחקרים חדשים בסכום ראוי בהחלט". אישור תקציב המחקר הסופי על ידי הנהלת הקרן כולל גם את התייחסותה לפירוט סעיפי התקציב השונים בהתאם למוצהר ע"י החוקר הראשי בדף השער. על החוקר מוטלת האחריות המלאה לנהל את תקציבו בהתאם ובמדויק לפי הסעיפים ולא להתחיל "להתקזז" בין הסעיפים השונים במהלך ובסוף שנות המחקר. במקרים חריגים ועל פי פניה בכתב, תותר העברה בין הסעיפים עד 10% מגובה התקציב השנתי. ניתן להגיש את ההצעות למחקרים עד לתאריך 30.5.24, לפרטים נוספים, באתר מועצת החלב. ▲

עו"ד אריאל כהאן נבחר ליועץ המשפטי במשרד החקלאות וביטחון המזון

עו"ד אריאל כהאן נבחר לעמוד בראש הלשכה המשפטית של משרד החקלאות וביטחון המזון, וישמש כיועץ המשפטי למשרד החקלאות וביטחון המזון ●

עו"ד כהאן, בן 51, בעל תואר ראשון במשפטים ומחשבת ישראל מהאוניברסיטה העברית ובעל תואר שני במשפטים מהאוניברסיטה העברית. בתפקידו צפוי עו"ד כהאן לנהל ולתכלל את הייעוץ המשפטי ליחידות המשרד השונות, יעסוק בחקיקה שבתחום אחריותו של המשרד ובאכיפת החוקים שבתחום סמכותו של המשרד, ינהל את המחלקה המשפטית ואת מחלקת התביעות של המשרד (מחלקת תביעות



פנימית, בדומה לפרקליטות). עו"ד כהאן בעל ניסיון משפטי וציבורי עשיר ומגוון, בשנים האחרונות עבד בסקטור הפרטי במשרד עריכת דין בתחום התשתיות. בין השנים 2009-2016 שימש כיועץ המשפטי למשרדים לפיתוח הנגב, הגליל והחוסן הלאומי והמשרד לשיתוף פעולה אזורי. במסגרת תפקידו בשני המשרדים, הוביל עו"ד כהאן תהליכים משפטיים מורכבים, לרבות פרויקטים אזוריים לקידום פרויקטים בנגב ובגליל בתחומי התיישבות, תעסוקה, חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ושיטופי פעולה עם מדינות האזור, ביניהם תעלת הימים ופרויקט שער הירדן. ▲

לנדיני סדרה 5 השותף שלך לעבודות ברפת!

100 | 110 | 120 כ"ס

100%
made in Italy



תא מפעיל מפואר



תא מפעיל פתוח עם גגון

מבית:
Landini®

לפרטים: 03-9533200
www.czapnik.co.il

צפניק

כנס הלקוחות של אמבר

חדשנות כחול-לבן מובילה את עתיד החקלאות

לאחר שנתיים של הפסקה, קיימה חברת אמבר - המובילה בתחום המזון לבעלי חיים בחקלאות - את כנס הלקוחות השנתי שלה, שנערך באולם הכנסים ואלי שבכפר סבא. הכנס, שנשא את הכותרת "אמבר למחר: חדשנות כחול-לבן", משך למעלה מ-350 לקוחות מכל רחבי הארץ.



פרופסור אמריטוס מאוניברסיטת וירג'יניה טק, שהתמקד בנקודות מפתח להצלחה במינקת. מושב בעלי כנף - במהלכו הציג נמרוד צור, סמנכ"ל התזונה של אמבר, מחקר חדשני על מיקרוביום בעופות. בנוסף, סשה בביצקי, מנכ"ל חברת הסטארט-אפ הישראלית אנטופרוטק, הציג את "זבוב החייל השחור" כפתרון יעיל ובר-קיימא לניהול פסולת בלולים.

לאחר הפסקה קצרה, חזרו המשתתפים למליאה להרצאה מרתקת של יוסף חדאד, העומד בחזית ההסברה הישראלית מאז תחילת המלחמה. חדאד דיבר על האתגרים והמורכבויות של זהותו כערבי-ישראלי-נוצרי, והעניק תובנות על ההתמודדות עם דעת הקהל העולמית בנוגע לישראל.

הכנס היווה הזדמנות מצוינת למפגש, ללמידה ולהתעדכנות בהתפתחויות האחרונות בענף. אמבר ממשיכה להוביל את תחום המזון לבעלי חיים באמצעות חדשנות, שיתופי פעולה ומחויבות מתמשכת למצוינות. ▲

ורמי אייזיק, סמנכ"ל השיווק והמכירות של אמבר, אשר גם הנחה את האירוע. הכנס התחלק לשני מושבים מקצועיים:

- מושב מעלי גירה - כלל הרצאה מוקלטת של ד"ר רוברט ג'יימס,

את הכנס פתחו יו"ר גרנות, עמית בן יצחק, אורן סקוט מנכ"ל GFF (זרוע החדשנות והטכנולוגיה של קבוצת גרנות) שסקר את נושא החדשנות בגרנות ופרויקטים שעובדים עליהם





אם השבילי
רק חוזר
ארצישראל



ייצוד ישראל, שליחות לאומית.



חפשו אותנו בפייסבוק



החקלאית 2025

התאמה למציאות

משתנה והובלה מקצועית

החקלאית, שהוקמה לפני למעלה מ-100 שנים, הייתה במשך שנים רבות הארגון המרכזי שסיפק שירות וטרינרי מלא לרפתות ופתרונות הוליסטיים למגדלים. בשנים האחרונות, הענף עבר שינויים משמעותיים: צרכי המגדלים השתנו, רגולציות חדשות עומדות על הפרק, והכניסה של שחקנים נוספים לשוק יצרה תחרות שמחייבת

● הסתכלות מחודשת



טל יפת מנכ"ל החקלאית

תחרות היא תופעה טבעית ובריאה בשוק רגיל. במקרה של ענף החלב גדל הסיכון בסעיף ההוצאות על תרופות. החקלאית ניצלה את כניסת התחרות לשוק כהזדמנות לבחון את עצמה ולחדש ולשפר את השירותים שהיא מציעה. ההבנה כי על הארגון להתאים את עצמו למציאות החדשה הובילה לתהליך אסטרטגי מקיף שמטרתו להבטיח את המשך מובילותו, תוך שמירה על יתרון הגודל והמודל הקואופרטיבי שמאפשר למגדלים ליהנות ממחירים הוגנים וממחקר מתקדם לטובת הענף כולו. כדי לבנות את המהלך בצורה מקצועית ומושכלת, יצאנו לעבודה מעמיקה בשיתוף חברת הייעוץ BDO. הניתוח כלל בחינת כל היבטי פעילות הארגון – המערכת הארגונית, המשאבים, השוק והשירותים – במטרה להבין מהם השינויים הנדרשים. המלחמה שפרצה ב-7 באוקטובר עקבה את העבודה האסטרטגית עד כניסתו של טל יפת לתפקיד מנכ"ל החברה במרץ 2024.

תכנית שירות מתקדמת כבסיס לעתיד

טל יפת, המנכ"ל החדש, הגיע עם ניסיון רב בניהול מערכות דינמיות והוביל את המשימה להוציא לפועל תכנית אסטרטגית מקיפה תוך חצי שנה בלבד. מטרת התכנית הייתה ליצור מסלולי שירות חדשניים ומגוונים שיתנו

מטרת התכנית
הייתה ליצור מסלולי
שירות חדשניים
ומגוונים שיתנו
מענה מותאם לכל
רפת, תוך שיפור
השירות ושמירה על
סטנדרטים גבוהים
של מקצועיות
ואחריות

המוספים של החקלאית - שירות 24/7, ייעוץ והדרכה, תמיכה בהליכים רגולטוריים, שירות חיסונים, שימוש מבוקר בתרופות ועוד. ההבנה כי שינוי אינו מסתיים עם ההשקעה אלא דורש ליווי מתמשך, הובילה לכך שהחקלאית משקיעה משאבים רבים בהטמעת המודל החדש ומסלולי השירות המוצעים ובין היתר בהקמה של מחלקת חיסונים ומחלקת הדרכה ובזרוע הפיתוח העסקי והחדשנות הצומחת שלנו. גם שלב זה טומן בחובו אתגרים, שכן יישום תכנית חדשה בסדר גודל כזה דורש הסתגלות מצד המגדלים, הווטרינרים ושאר הגורמים המקצועיים.

אנחנו ממשיכים לקיים שיח פתוח עם הלקוחות, מפיקים לקחים מהשטח ומבצעים התאמות נוספות במטרה לשפר ולדייק את המענה שלנו. שיתוף הפעולה עם המגדלים הוא מרכיב קריטי להצלחת התהליך: ככל שהמעורבות שלהם גוברת, כך החקלאית יכולה להמשיך ולפתח מוצר מתקדם יותר, שמותאם בצורה מיטבית לצורכי הרפתות. תהליך ההטמעה עדיין בעיצומו, אך בזכות ההשקעה המתמשכת והמעורבות של הלקוחות, אנו בטוחים כי השינוי יאפשר לחקלאית להמשיך להוביל את התחום, תוך חיזוק הקשר עם המגדלים ושמירה על מחויבותנו למקצועיות, שירותיות וזמינות מרבית. כל אלה נועדו להבטיח שהחקלאית תשמור על רמת השירות הגבוהה שלה בהווה ובעתיד. בינתיים, בעשרות מפגשים שהתקיימו עם הלקוחות בשדה, עולה רושם שהשינוי פועל לטובה והיישום בשטח מתקדם עם פידבקים חיוביים. ▲

מענה מותאם לכל רפת, תוך שיפור השירות ושמירה על סטנדרטים גבוהים של מקצועיות ואחריות. תהליך הפיתוח שם דגש על יצירת פתרונות גמישים יותר, שיאפשרו לרופאים להקדיש זמן משמעותי לייעוץ, לניתוח ולראייה רחבה של צורכי הרפת, ולא רק לטיפול נקודתי. תכנית השירות כללה מסלולים מובנים שמבוססים על צרכי השטח והאמת המקצועית של החקלאית, עם הקפדה על שימוש מושכל בתרופות, מוכנות לרגולציה העתידית ושיפור רווחת בעלי החיים. במהלך הפיתוח, נעשתה עבודת שטח נרחבת בה שותפו רופאי החקלאית, מגדלים מייצגים מכל המגזרים, חברי הנהלה ואת מטה החברה, על מנת לוודא שכל צד מקבל מענה מדויק לצרכיו. ההשקעה הרשמית של התכנית התקיימה בכנס לקוחות גדול ומרשים, שיחזור על עצמו גם השנה, ושהחזיר לארגון וללקוחות את תחושת הגאווה והשייכות למשפחת החקלאית. שלב נוסף וחשוב בתהליך כלל יומיים של שולחנות עגולים עם המגדלים והווטרינרים, שבהם דנו בפתיחות ובקשב בסוגיות המרכזיות בנוגע לאופן מתן השירות ותפקידו החשוב של הרופא ברפת. במקביל, הוקם צוות מקצועי של שבעה וטרינרים בהובלת הרופאה הראשית ד"ר שני שיינין, שתפקידו היה להגדיר פרוטוקולים חדשים, דרכי טיפול ונהלים מותאמים לכל אחד מהמסלולים.

הטמעת השינוי: תהליך דינמי בשיתוף הלקוחות

לאחר חצי שנה של עבודה אינטנסיבית, ב-1 בינואר 2025, הושקה תכנית השירות החדשה. המבוססת על הערכים



The advertisement features a large background image of a farm with various buildings and equipment under a blue sky with clouds. In the top left corner, there is a cartoon illustration of a white cow with a pink nose and horns. The main text is in Hebrew, announcing the launch of a new service. At the bottom right, there is a logo consisting of a green circle and a white square with a red triangle. Below the logo, the word 'ניבה' (Niva) is written in a stylized font. The overall design is clean and professional, with a focus on the agricultural theme.

ניבה אגודת רפתני כפר ויתקין
אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

23 אפריל 2025

ניבה

אגודת רפתני כפר ויתקין
 אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

שנת הסכם חדשה לפנינו

שוב הגענו לנקודת מחלוקת
המובנית במערכת מעצם
הגדרתה, הגעה להסכם קצר
מועד, כי חמש שנים זה הסכם
קצר. ובמשא ומתן, שוב
נדרש לתת, ומה המתן, כמובן
שחיקה מתמדת ומובנית במחיר
המטרה ועוד פרפראות שהאוצר
ביצירות הרבה שלו ידע להביא
● ולפגוע בנו



ארנון אושרי

להתחיל את היום, בשלוש שלוש או בארבע, אכן עצמאות לעילא ולעילא. הבסיס לחישוב מחיר המטרה, גם הוא חלק מהנשק המופנה כלפיו, כלומר כל פרק זמן מתעדכן הבסיס ורף השומן והחלבון עולים, כלומר שוחקים שוב את שכרו של הרפתן ושלא תהיה לאף אחד טעות, השחיקה והמתן יבואו תמיד משכרו של הרפתן שכן כל היתר קשיח, מחיר הגרעינים המים הדלק החשמל וכל היתר אינם ניתנים כלל לשחיקה. וכך פקיד האוצר בגיבוי שרי האוצר ופורום קהלת פשוט מתעללים בחקלאי, ברפתן ואף אחד בעצם לא מצליח לראות את התמונה המלאה, את האסון אליו אנחנו הולכים, דיי לראות כיצד כל שנה נסגרות רפתות ולא רק מושביות, כדי להבין מהו הכיוון. אז רבותי הכיוון ברור, משקי ענק שיתמעטו ויגדלו מחד ורפתות שמתחסלות מאידך עד שיוותרו רק רפתות ענק תאגידיות וזה כמובן בניגוד לתכלית הראויה וסופן שירכשו ע"י גורמים מחוץ לענף שכן תמיד יש כיסים עמוקים יותר עם כסף גדול יותר ולא בהכרח ישראלי, לדוגמה תנובה הסינית. ובסופו של תהליך, התכנון, שנוא נפשו של האוצר יבוטל, מחיר המטרה יבוטל, משקי הבית בישראל יהיו נתונים לחסדי ממשלות זרות או תאגידים שאין להם שום סנטימנט לאומי. וכשיגיע היום הזה, תישאל השאלה, כיצד הגענו למצב הזה שבו ליטר חלב [שכלל לא בטוח שיוצא בישראל] יהיה כל כך יקר, או אף יותר גרוע, כיצד הגענו למצב שכל מה שיש לחנויות להציע זה חלב עמיד מיובא. וכל הנאמר בכלל בלי לקחת בחשבון את התמורה לאיכות הסביבה שמבטיח שימוש במים מושבים לחקלאות שבלעדיהם ישראל תטבע במים מושבים באין דורש. לסיכום, לקראת המשא ומתן, כדאי לנו לרפתנים אבל לא רק, אלא לחקלאים בכלל, לחשוב ולהגיד מה אנחנו חושבים שצריך, מהו החזון שלנו

כל ההתנהלות הממשלתית מול יצרני החלב ובעצם אל מול כל החקלאים, לוקה באנטגוניזם חסר גבולות ובחוסר הבנה בסיסי באשר למונח, ביטחון מזון, או שמע הדבר נעשה במכוון. מחד, קובעת המדינה את רוב עלויות הייצור, מאידך, מטילה עלינו החקלאים את האחריות ליוקר המחיה. אבל בנאומים או בהצגה של התמיכה המזויפת הם כולם מרעיפים עלינו חיוכים וברכות, יעני מלח הארץ. אז לא מלח ולא פלפל, אלא ציניות חסרת גבולות. החקלאות בישראל, למי ששכח, לא קיימת למען החקלאים והמדינה לא עושה לנו טובה, ההפך אולי נכון. החקלאות בישראל כמעט כמו בכל מדינה בעולם ואולי אפילו יותר, ממלאת תפקיד קריטי בביטחון המזון, בישיבה לאורך הגבולות, בחזון הציוני, באיכות התוצרת ובמה שנקרא פעם התכלית הראויה. כמה עצוב וטרגי הוא שהמדינה עושה, כך נדמה ונראה, ככל יכולתה לרוקן מתוכן ולהעלים את החקלאות כחול לבן על חשבון יבוא חסר היגיון.

מתייעלים ונשחקים

אבל לא רק האיזולת הזו של הסכם חדש כל חמש שנים, אלא גם הדרישה להתיעלות אוטומטית, כאילו שזה לא רצון טבעי של כל חקלאי להתיעל, אבל עליה וקוץ בה, ככל שאנחנו הרפתנים מתייעלים, אז במקום שבאופן טבעי נהנה מפירות ההתייעלות, אנחנו נשחקים עוד ועוד (זה הרי ידוע שפקידי המדינה הם היעילים בעולם ומתייעלים כל יום) אלא שלהם יש משכורת מובטחת הטבות, שבתות, חגים ימי חופש וימי מחלה, פנסיה שמנה ולנו כביכול עצמאים, אין מכל הטוב הזה, ולמעשה, אנחנו דומים לפקיד מדינה, קובעים לננו כמה נייצר, כמה נקבל, כמה ישחק שכרנו וכמה יעלו לנו תשומות הייצור, כל שנותר לנו כעצמאים, זה לקבוע באופן עצמאי באיזו שעה

הוטרירינרית של הענף, כי בסוף החקלאית זה אנחנו ולא שום גורם אחר, פרטי, קורץ ככול שיהיה, שמחר ימאס לו מאיתנו ונישאר קירחים מכל הכיוונים.

ולבוא עם עמדה מגובשת לכל דיון שבו אין סיבה ששוב נהיה הנידונים לחיסול צמצום או כל פועל אחר שתכליתו ריקון החקלאות מתוכנה האמיתית.

החקלאית כמשל

ואולי עוד נקודה שקצת לא קשורה ואולי כן, החקלאית. כבר תקופה לא קצרה שאנחנו עדים לטלטלה בכל הקשור להתנהלות החקלאית ולנעשה בה. התרגלנו שיש לנו (כן, לנו) ארגון שמטרתו היא רפואה ווטרירינרית בשרות הרפתת, אין לכך אני חושב אח ורע לארגון שקיים אצלנו בעולם. אז בטוח שיש נקודות שדורשות התייחסות ואולי אף חשיבה מחודשת, אבל כבר זמן לא קצר שהארגון מאותגר ע"י גורמים שונים שיודעים להסביר שבדרך פעולתו המקצועית הארגון דורש מהפכה, יתכן ויש בדברים גם גרעין של אמת, אבל מכאן ועד לחתור תחתיו ולייתר אותו הדרך ארוכה. החקלאית זו העגלה הכבדה ותמיד יהיו מי שיהיה להם נוח ללכת ליד העגלה, כלומר להנות ללא כל מחויבות, זו לא הדרך. ברור לחלוטין שכל גוף ארגוני כמו החקלאית בנוי על רצון חבריו ולזה חייבת ההנהלה להיות ערנית, אבל גם מצידנו הרפתנים חשוב להבין שהכוח שנותן לנו ארגון כזה, לא יותיר אותנו להתמווד לבד ללא כל גוף מתכלל במידה ולא תישאר החקלאית. לדידי, גם עניין המסלולים מיותר ובטוח שבנקודה הזו יחלקו עלי רבים, בראיה המקצועית והארגונית, החקלאית פועלת כפי שהיא ולהתחיל ולדלל שירותים יוביל בהכרח להגדלת המשא על הנשאים ולהקטנת תשומת הלב שניתנת לרפתת הבודד. כמו בכל ארגון, גם בחקלאית ללא ספק יש מקום לבדיקה, אבל שמירתה כגוף מרכזי מתכלל חשובה בעיני לעין ערוך מהרצון להסיר כל אחריות לשגרה

השחיקה והמתן יבואו תמיד משכרו של הרפתת שכן כל היתר קשיח, מחיר הגרעינים המים הדלק החשמל וכל היתר אינם ניתנים כלל לשחיקה

ניר פלק ז"ל

ואילו אצלנו בתוך הענף, מתרחשים אירועים ללא כל קשר לעולם הסובב סביבנו. לאחרונה התבשרנו ואוי לבשורה שכזו, על מותו של ניר פלק, ממושב מרחביה. אסון נורא שבו איבדה המשפחה אדם אהוב ואיבדנו כולנו חבר לענף, אדם כפי שמתארים חבריו הקרובים, רפתן למופת, חקלאי, איש אדמה מהזן ההולך ונעלם, אדם איכותי ואיש משפחה למופת. זה אולי מזכיר לכולנו את הצורך להבין את פוטנציאל הסכנה שבמעשי היום יום ולחשוב היטב על כל צעד שעלול להיות מסוכן. תנחומים למשפחה ותקווה שדרכו של ניר תימשך במשך זכרו יישאר בקרבנו. ▲

לרפתות ולמרכזי מזון

מוצרים איכותיים מבית 'יורן טכנולוגיות'

ייצור ■ שיווק ■ ושירות



מקצצות קש, במגוון גדלים
וספיקות לרפתות ומרכזי מזון



מעליות למרכזי מזון
עם מסוע גומי איכותי

למידע נוסף אתם מוזמנים ליצור איתנו קשר:
אבנר טל. 052-6306880 | מייל: info@juran.co.il

יורן טכנולוגיות
Juran
Technologies

אפרים עזרא

"מקצועיות מובילה ליעילות הפרה ולרווחים לרפתן"

ראובן זלץ

ליגת החלב של התאחדות יצרני החלב, הפכה עם השנים לסוג של מדד למצבן של הרפתות המשתתפות בליגה בכל הקשור לפן המקצועי. לאפרים עזרא, האיש שייסד את הליגה ומאמין גדול במספרים וברפת החלב הישראלית אומר לנו "זה נכון שאנו בוחנים את יעילות הפרה ולא את יעילות הרפתן, אך השניים, בסופו של דבר קשורים ביחד". ליגת החלב, האם היא עדיין רלוונטית, מה אומרים המספרים ומה שיש להם לומר למובילים בטבלאות. וגם לאן נעלמה רפת עומר נוביץ ומה קורה ברפתות פטיש. ליגת החלב, פרויקט מיוחד! •

נורות אדומות

אמנם קיים ויכוח ארוך מתמשך באשר לקשר בין תוצאות הליגה לבין רווחיות הרפת, אך אין ויכוח כי רפת המראה תוצאות מקצועיות טובות, היא גם כפועל יוצא, רפת טובה ובמרבית המקרים גם רווחית. אם תשאלו את אפרים עזרא, האיש והאגדה, הרי שמבחינתו, אין בכלל ספק, תוצאות טובות בנתוני ליגת החלב, מצביעות בהכרח על רפת טובה ויעילה ואף רווחית. יהיו רפתנים שיתווכחו איתו בעניין, אך אין ספק כי קיים קשר הדוק בין רווחיות הרפת, לבין נתונים מקצועיים טובים, עד כמה זה אכן משפיע על רווחיות הרפת, תלוי את מי שואלים. לדעת עזרא מאוד משפיע. בסופו של דבר, ליגת החלב מחשבת ק"ג חלב של ייצור פרה ממוצע ברפת, בנוסף לעוד פרמטרים מקצועיים. שזה בעצם ייצור החלב ורכיביו השונים, לפרה ממוצעת. ניתן ללמוד 2 דברים עיקריים באם מביטים בנתונים ולאחר שיחות עם חלק ממנהלי הרפתות המככבות בראש הטבלאות. הדבר הראשון, כוח אדם איכותי, מקצועי ובעל ניסיון והבעיה הקשה מאוד לגייס אנשים טובים לענף. דבר נוסף החייב להדליק נורה אדומה בקרב ראשי הענף, גם בקרב הרפתות המרוויחות והטובות מקצועית, מתח הרווחים זעום או במילים אחרות, הרווחיות הולכת ונשחקת וברפתות המשפחתיות הדבר קשה הרבה יותר. וכמה טוב שיש את האופציה הסולארית, המחזיקה רפתות בחיים מהבחינה



הקשר בין יעילות מקצועית ליעילות כלכלית. אפרים עזרא

ביחס לרפתן האירופאי הוא משכיל יותר בעל אוריינטציה כלכלית. מיומן, יזם, רפתן מודע לכל הפרמטרים והתוצאות מצביעות על כך".

קיים חשש מעלייה בצריכת תחליפי חלב?

"אין לי מספיק נתונים, אך כנראה שיש עליה, תראה, צריכת החמאה לנפש בארה"ב בעליה, הגבוהה ביותר מאז שנת 1965, ייצור החמאה המקומית בשיא ומה שקורה בארה"ב מגיע לעולם המערבי כולו. למרות כל התחליפים, ישנה עליה בצריכת החמאה וכך המחירים של החמאה, שלא יורדים".

לפרה יש הוצאות קבועות של מזון קיום ואם הפרה מניבה יותר חלב ורכיביו, אז מטבע הדברים, היא יעילה יותר, דבר בהכרח המשפיע גם על רווחיות

איך אתה רואה את תפקיד הרגולטור בעתיד הענף?

"לרגולטור יש תפקיד חשוב בתכנון הענף ולמנוע יבוא פרוץ ועד עכשיו זה בסך הכל נעשה טוב, מלבד פתיחת שוק החמאה, שבסוף עשוי לפגוע בייצור החלב בישראל. ללא הרגולטור והתכנון יהיה מאוד קשה לשמור על הענף".

הענף לקראת חידוש ההסכם מול הממשלה?

"תשמע, אני אגיד לך במילה אחת, מאז שאני בענף הזה, למעלה מ-40 שנה, מספרים לי שכל הזמן עומדים לסגור את הבסטא. במבחן המציאות, הענף חזק ומאוד מקצועי. בסוף ההישרדות שלנו תלויה במי שמוכר אותנו והחברות הישראליות יודעות את העבודה, שטראוס, תנובה, טרה, החברות הקטנות, הן יודעות להתאים המוצרים לטעם הישראלי וזה מאוד חשוב. תחרות תמיד תהיה אך הצרכן הישראלי מצביע ברגליים וזה טוב מאוד לנו. מה גם שהרפתן הישראלי מתמקד כל הזמן בעליה בתפוקות וזה אלמנט חשוב, נעשה שימוש בשומן, בחלבון שזה גם חשוב. וכמובן יש את השאלה של תחליפי החלב ולא יזו רמת מיצוי השוק הזה הגיע והוא ממשיך לגדול. בארה"ב צריכת השומן לנפש הגיע לשיאים מאז 1965 זאת אומרת, שכל הערכות שדברו על גסיסת ענף החלב, היו מוטעות, אנחנו נכון לעכשיו לא רואים ירידה".

נושאים לטיפול מיידי?

"מבחינת הרפת הישראלית, הרי שאין ספק, שני נושאים עיקריים החייבים טיפול והמשכיות, רווחת הפרה ונושא פליטות מיתן שאנחנו צריכים להשתפר בהם בהתאם לדרישות בעולם המערבי".

כלכלית. אפרים עזרא, מי שהמציא פחות או יותר את ליגת החלב, האיש האמון על הנתונים יותר מכל אדם אחר בענף, אומר ל'משק הבקר והחלב' "כל הזמן מאיימים עלינו בסגירת הענף והנה אנחנו כאן. יש המון עבודה אך אני מאמין גדול ברפת החלב הישראלית". הליגה יש לומר למרות שכולם כבר יודעים, ממויינת לפי חמ"מ, דבר המשקף את ההכנסה הממוצעת של הפרה למשק. יש מנהלים טובים עם שליטה טובה בהוצאות ובהכנסות המגיעים לרווחיות טובה ולא בהכרח יש להם את התנובה הגבוהה ביותר. החיים מורכבים קצת אומר לנו אפרים, זו לא מערכת הפעלה דוס. הרווחיות הוא עניין מורכב".

יש הרבה דיבור ושיח עד כמה חשובה הליגה?

"תראה יש המון אלמנטים מקצועיים המראות על קשר בין יעילות ייצור החלב לרכיביו לבין יעילות כלכלית. כמובן שאם תעשה את זה בשנה מסוימת לא בהכרח נקבל את המתאם הזה אך לטווח ארוך הוא קיים. בגדול אנחנו בוחנים את יעילות הפרה ברפת ולא את יעילות הרפת, למרות שיש קשר הדוק בין השניים. יש מחקרים המוכיחים את הקשר בין עליה בתנובה לבין יעילות הרפת והרווחיות. בכל העולם קיימת מגמה של עליה בייצור חלב לפרה, הקשורה ליעילות הייצור גם בהיבט הכלכלי וגם בהיבט של איכות הסביבה. לדוגמה, במקום שהעולם יחזיק מיליארד פרות מחזיקים חצי מיליארד".

האם יעילות הפרה, בהכרח גם מראה על יעילות הרפת?

"זה יכוח ישן ולא ממש רלוונטי, לפרה יש הוצאות קבועות של מזון קיום ואם הפרה מניבה יותר חלב ורכיביו, אז מטבע הדברים, היא יעילה יותר, דבר בהכרח המשפיע גם על רווחיות. אך הסיפור של הרווחיות לא נעצר רק ביעילות הפרה אלא נוגע גם בשכר עבודה, קניית מזון וניהול מקצועי, כלכלי של הרפת כולה. אך בשורה התחתונה, אין ספק כי פרה יעילה תורמת ליעילות הרפת".

ההבדלים בין שנת 23 ל-24

"בשנת 2024 היו שתי בעיות גדולות, חורף קשה, תאים סומטיים מאוד גבוהים וכמובן יוני מאוד אכזרי שגרר אותנו לקיץ במצב לא טוב. אך מחיר המטרה היה גבוה, הכל עבד לטובת הרפת, הרפתנים היו מרוצים. היתה עליה באחוז שומן וחלבון שזה נתן לרפתנים יותר כסף לליטר, המגמה ממשיכה גם ב-2025. אך בסוף הכל יסתדר, כולל רווחיות הרפתן. בשנת 2023 היתה שנה יחסית טובה, גם כלכלית".

למושב פטיש יש 4 נציגים בעשרים המובילים?

"תראה, במקום שיש בן ממשין, חבר'ה צעירים שרוצים להשתנות ולהמשיך אז זה לא מפתיע, הם קבוע בליגה גבוהה, יש שם כנראה רפתנים טובים. אני מאוד מפרגן להם ורק שימשיכו כך, כל הכבוד, הם מראים נתונים מקצועיים נהדרים".

צאלים, רביבים, סעד, הבונים, רפתות קבועות בעשיריה הראשונה?

"נכון, נתחיל עם הגר מצאלים שבטח מאוד שמחה שעברה סוף סוף את 15 אלף ק"ג, זה חתיכת אירוע לעבור את ה-15 אלף. שמיל קורא לליגת החלב שלנו, ליגת העל. יש רפתנים טובים בארץ היודעים לייצר חלב איכותי. הרפתן הישראלי

רפת צאלים

מקום 1

רפת צאלים, מככבת בראש טבלת ליגת החלב כבר כמה שנים ברציפות, אם תוהים מה הסוד שם, אין תשובה אחת, כנראה שזה מכלול של הכל ביחד, בעיקר, אהבה אמיתית לרפת ולפרות ודיוק וירידה לפרטים הקטנים ביותר וכן, זוהי רפת עם לא מעט נשים בצוות.

רפת בעלת מכסה של 3.7 מיליון ליטר, כיום נחלבות 270 פרות, בשיא המספר עולה לכ-330. ב-34 שנים האחרונות ייצרו כ-4.6 מיליון, 3 שנות אומנה ולאחריהן 2024. מכון חליבה ישן משנות ה-50 שדירת דג. החלב משווק לתנובה •

הגן קון, מנהלת רפת צאלים לא נמאס לך להוביל?

"זו בראש ובראשונה עבודת צוות. המטרה העיקרית שלנו היא להמשיך ולהשתפר. אנחנו תקועים על אותו מספר כבר הרבה שנים, כ-15 אלף ק"ג לפרה לשנה. לוקחת לעצמי פרויקט לעבור סוף סוף את המספר הזה. אני מרגישה שהענף שלנו קצת תקוע, היינו פעם ענף החלב המוביל בעולם ולעצמי אנחנו כבר לא שם".

למה בעצם אנחנו כבר לא שם?

"יכול להיות שחלק מהעניין הוא בגנטיקה כי בסך הכל אנחנו ענף קטן ביחס לעולם וארצות אחרות. אני כן מאוד מקווה שהג'נומיק והשימוש הגובר בזרמה הממויינת ייתן לנו את קפיצת המדרגה הזאת. חלק נוסף זה גם המזונות, אין לנו את האופציה לתת לבעלי החיים ירק מגוון, יחסית זול. אנחנו אמנם מתקדמים אך לא באותו קצב בעוד ארצות אחרות מתקדמות בקצב מהיר. יש לנו לאן לשאוף ולהתקדם".

שאלה החוזרת על עצמה מדי שנה ובכל זאת, מה הופך את רפת צאלים לטובה?

"קודם כל יש לי צוות שהוא 50 אחוז מקומי, צוות אכפתי. דבר נוסף הקפדה על הפרטים הקטנים, מניקיון משרד כל יום ועד העובש בתחמיק. אצלנו ברפת, אנחנו מאמינות גדולות בשקטות, מבחינתנו אין דבר כזה יותר מדי שקטות, גם בשבילי הולכה ואפילו בחצר צינון. דבר נוסף, קיצוץ מרובה של המנה, אנחנו קוצצים גם את הדגן והקש, לרמה של קיצוץ רב ביותר, כך שהמנה המוגשת לאבוס היא אחידה והפרות לא יכולות לברור. צינון כמובן בחצרות המתנה וצינון חצי פרטני באבוסים. באשר לגנטיקה, יש לי לאן להשתפר כי התחלתי יחסית מאוחר לטפח. ממויין הכנסתי ממש בחודש האחרון. זה יותר ממשק מגנטיקה אצלנו".

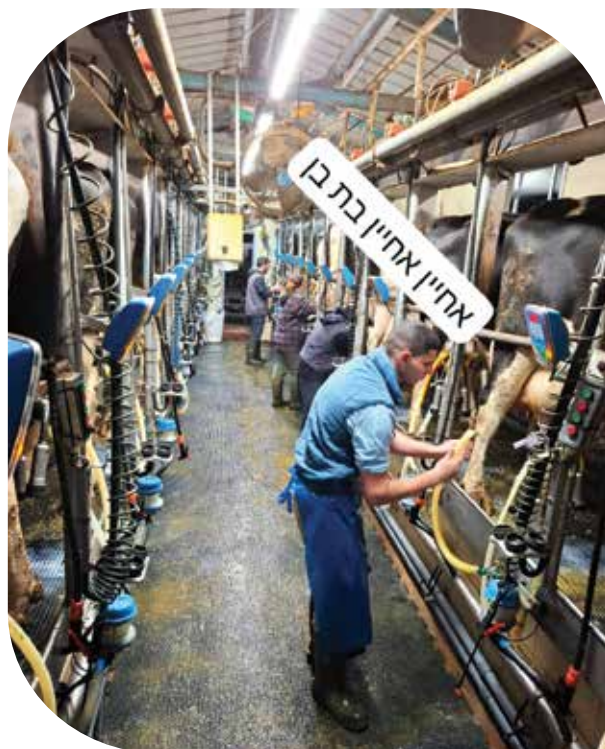


עבודת צוות, זה המפתח. הגר קון

תוכניות לבניית מכון חדש, שלכן ישן מאוד?

"אולי אנחנו ההוכחה שלא בהכרח צריך את המתקנים המשוכללים, לדעתי זה יותר עניין של התנהלות. יש מחשבות, אך כרגע בניית מכון זה עניין יקר שלא ממש מחזיר את עצמו, בטוח לא מבחינה כלכלית. אם נעשה שותפות עם מישהו, בטוח נבנה מכון. אנחנו כן בונים סככת עגלות, חיכינו להיתר מאז שנת 2018 וסוף סוף קבלנו".

יש לי צוות שהוא 50 אחוז מקומי, צוות אכפתי. דבר נוסף הקפדה על הפרטים הקטנים, מניקיון משרד כל יום ועד העובש בתחמיץ



חליבה בין דורית ברפת צאלים

הענף לאן?

"יש לנו ענף נהדר עם אנשים טובים ואנחנו חייבים לעבוד חזק ולייצר דור המשך צעיר ואיכותי, כי כולנו מזדקנים. אך מי שבענף הזה חייב להיות קצת משוגע, כי זה ענף קשה ודורש".

לסיום?

"שרק יחזרו כבר כולם, כולם, עכשיו! כל השאר באמת שולי".

בהמשך לוויכוח הענפי, רפת צאלים רווחית?

"מאוד רווחית!! אך אפשר להיות רווחיים גם אם הביצועים המקצועיים לא מאוד מוצלחים אבל מתקמצנים בהוצאות. כמה זמן זה יחזיק לאורך שנים? לדעתי לא הרבה".



הפתרון המשתלם ביותר לחיטוי ומניעת דלקות עטין

- עלות נמוכה משמעותית ביחס לחומרים אחרים כולל יוד
- פועל באופן מתמשך על כל סוגי המיקרואורגניזמים (פטריות, חיידקים, נבגים ונגיפים)
- בעל סמן צבע כחול (לסימון המקום המטופל לבטיחות)
- מותג בשימוש בינלאומי
- ידידותי לסביבה ולחלב
- לא מגרה ולא מייבש את העור (pH 5.5)
- מתאים לחיטוי לפני ולאחר החליבה
- חוסך במקום אחסון



BlueVet®
בלוֹט

באישור השירותים הווטרינריים
מס. 910



קונצפט לרוקחות בע"מ - צפון - נאור 050-2850272 | דרום - הורציו 054-4972362 | www.concept-Rx.co.il

רפת

שדמה מקום 2

אמנון פישמן 59, תושב כפר מנחם, מנהל את רפת שדמה (שותפות דורות, רוחמה) כבר למעלה מ-8 שנים. ברפת הזו הלכו על סוג של ניסוי ניהולי קצת אחר כשמנהל הרפת הוא בעצם איש ניהול ולא רפתן. פישמן "לא גדלתי ברפת, אני באתי לכאן כמנהל, בעל תואר ראשון בבעלי חיים, תואר שני במנהל עסקים ועוסק בעיקר בניהול. מעולם לא חלבתי, לא ביצעתי המלטה. אך עשיתי לא מעט קורסים בבעלי חיים וצמחים. הראיה שלי חדה ויש לי את הכלים הניהוליים לבחון את הדברים". הרפת בעלת מכסה של 7.4 מיליון, כ-620 חולבות, מרכז מזון עצמאי, מכון חליבה בן 10 שנים פרלל של אפימילק, חלב משווק לתנובה. •

דירוגים וליגות זה פיקנטריה, כי אנחנו יכולים לשים הרבה כסף בממשק המקצועי ולפשוט את הרגל".

זה לא הולך ביחד, מקצועית וכלכלית?

"בהחלט, גם ההצלחה המקצועית נשענת על ניהול נכון, השבחה גנטית, טיפול כללי, כשהפרה טוב לה, התוצאות טובות יותר. זה נכון גם בראיה עסקית, רפת היא מרחב של כל המימדים כולם".

אין בישראל עוד רפת עם מנהל שאיננו רפתן?

"זה נכון, נדרש כאן אומץ של מועצת המנהלים של הרפת, כשבחרו אותי לתפקיד ורצו שאני אשפר את המערך הניהולי בעיקר. חשוב לומר, כשנכנסתי היינו מובילים במובן המקצועי, תמיד הרפת היתה טובה מקצועית. אך בסוף הרפת היא עסק שנועד להביא רווח לבעלים בטווח הקצר והארוך. הסוגייה של הצלחה מקצועית אין לה זכות קיום ללא הצלחה כלכלית.



צוות רפת שדמה, מימין, אמנון פישמן ולצידו האחראי על הצד המקצועי, אמין אליזאדנה

לא יתאפשר כלום. וכן, הדגש על הפרטים הקטנים, דיוק ועבודה קשה".

השקעות עתידיות, רצון לגדול?

"כל השקעה צריכה להיות חכמה, בטח בתקופה הזו, אנחנו בוחנים כל השקעה דרך החור של הגרוש, אם ייפתחו המכסות אז יש לנו יכולת הכלה מסוימת, השנה עשינו אומנה של כמיליון ליטר לרפתות העוטף. גם השנה אנחנו הולכות לייצר למעלה מ-8.5 מיליון למרות שהמכסה שלי 7.4 מיליון. המכון שלנו יודע לקלוט עד 10 מיליון ליטר".

מצב הענף והשפעתו על עתיד הרפת?

"הרפת במצב כלכלי טוב, היה לנו דיון קהילתי השנה, ההרחבה כמעט נוגעת ברפת וכמובן במצב כזה, השותפים שהרפת נמצאת בשטחם, אז יש תלונות על זבובים וריח. בסוף כל השקעה להזזת הרפת או חלקה מדברת על מיליוני שקלים, כרגע אנחנו באותו מקום. עשינו עבודה כלכלית והצגנו את הדברים להנהלה הכלכלית של הקיבוץ, הישירותה של הרפת היא עדיין הרבה יותר משתלמת מאשר כל חלופה אחרת".

מי אחראי על הנושא המקצועי?

"כמובן שאני מתכלל את הכל, אבל זה שאני בהגדרה, מגדיר את עצמי כמנהל הרפת ובנוסף מנהל תשתיות של קיבוץ דורות, מים גז חשמל בינוי ועוד. יש לי ברפת מספר מנהלי משנה כשאחד משמעותי, אמין אלזיאדנה, אחראי פוריות בריאות שהוא גם מנהל התפעול. אני מאפשר לאנשים שלי מרחב להתפתחות ולמימוש הפוטנציאל שלהם, בכל תחום. זה עסק שניתן לצמוח ולהגיע רחוק, הן בתחום המקצועי והן בתחום הניהולי. יש לי תזונאי, יורם שפירר, שהוא האוריס והתומים שלי ואנחנו מתייעצים איתו בכל עניין וצורך".

כמנהל כלכלי, הדברים החשובים בניהול רפת?

"לכוון את הגנטיקה של הפרות למקומות הנכונים, לתת לפרות את התנאים המיטביים בממשק הזנה, רווחת פרה ובמרחבים הכלכליים הנכונים. מלמעלה, זו מועצת מנהלים המאפשרת לך ביטוי ולא מיצרה את צעדיך ונותנת לך גב להתפתחות. התנאים העוטפים את הפרות, ממשק הזנה, היחס לעדר הפרות שזה נר לרגלינו. דבר חשוב מאוד, אפס סבלנות ליחסי אלימות והתנהלות לא ראויה לבעלי החיים ובסוף אך הדבר החשוב ביותר, הגורם האנושי שזה הדבר המכריע, אין תחליף לצוות מקצועי וטוב ובלעדיהם

שיפור ניכר בהיצוסי גורות התחמיץ

תוך חיטכון מוכח הכחת

ניילון אוסמ חמץ

ניילון שחור לבן



הקדימו להכחין!!!

- ניילון אוסמ חמץ
- רשתות הסנה
- שקי רשת
- צבא מיוחד לחידוש ושמירה על קירות הגור



בנות הראל בע"מ
פתרונות בעולם החקלאות

לפרטים והכמות: תומר רענן 054-7918102
דרור שושן 053-6230605



רפת גזר מקום 7

רפת של קיבוץ גזר, 3.5 מכסה, הקיבוץ בין רמלה ללטרון, מכון חליבה שדירת דג 14 על 14 מסוף שנות ה-70 ומתכננים לעבור לפרלל אבל רק אם אני מביא עוד שותף" •

קבוע, 4 חברי קיבוץ, בין 5-6 עובדים זרים ואנחנו שומרים בקפדנות על פרוטוקול חליבה, לוחות להסבר בשפות שלהם לעובדים הזרים ולפחות פעם בחודש תזכורת נהלים כוללת. דבר חשוב נוסף, תקשורת בצוות, מזון כמובן ולהתקדם עם גנטיקה כל הזמן, כי אם לא אתה נשאר אחורה."

והרווחיות בהתאם?

"הרווחיות מתחילה להיות, הבעיה של הרווחיות זה רק בגלל כוח האדם, כי אנחנו נופלים בין רפת קטנה לגדולה ומחזיקים כוח אדם יחסית גדול. אנחנו מנסים לגדול, רוצים להביא עוד רפת, אך אני במרכז הארץ אתה לא יכול לעשות כלום. בתכנון שעשינו יש לנו שטח שאנחנו יכולים להגיע ל-10 מיליון ליטר, אני מקווה שיעזרו לנו לגדול."

מטרות לשנה הקרובה?

"להמשיך להתקדם, ללמוד ולהצליח ברפת."

מרקוס בן אליאס, חבר קיבוץ, מנהל את הרפת משנת 2012, עבר קורס ברופין ב-2004 כשהגיע לרפת התוצאות היו נמוכות ולא מחמיאות, בלשון המעטה. מרקוס "התחלתי לשים דגש על הגנטיקה ומה שנתן את הפוש, זה התזונאי שעובד איתנו, נתיב לרר, עובד בפרוג'קט בר. מ-2016 יש לנו מרכז מזון עצמאי. התחלנו לממש ראות את השינויים לפני 4 שנים, ראינו את המצב של המבכירות והעגלות היה להם אומדן הורשה מאוד גבוה וגם ראינו, כי שיאון התחילו לבקש מאיתנו עגלים, שזה אומר שאנחנו בדרך הנכונה. ואז התחלנו לראות הרבה חלב, שומן גבוה וכל התוצאות השתפרו."

הדברים החשובים בדרך להצלחה?

"תראה, רפת זה מפעל שבו כל אלמנט חשוב, אך אין ספק שעבודת צוות הוא הדבר המוביל את הרפת, יש לנו צוות



גנטיקה, מזון וצוות. מרקוס בן אליאס



מרושתת בסולארי. רפת גזר

אלטכנו RGL
גג אחד ולתמיד



אלטכנו RGL
גג אחד ולתמיד



גיל: 054-2993388 • 08-9447012
info@altecno.co.il • www.altecno.co.il

מבצעים את כל סוגי הגגות • בנייה וחיזוק קונסטרוקציות • פירוק אסבסט • 25 שנות אחריות

רפת איילת השחר

מקום 9

למרות המלחמה, הירי הבלתי פוסק והתקופה המורכבת, רפת איילת השחר התרגלה לעשירה הראשונה. מקסים שטרק, שהיה מנהל הרפת, מקיבוץ דפנה, יצא לפנסי והחליפה אותו בתחילת 2025, שושי רז •

מה עשיתם נכון?

מקסים "טיפלנו יפה בפרות, נתנו להם אוכל טוב מחברת מילובר, אני הייתי עובד שלהם. המלטות בזמן עם טיפול כמו שצריך וזה נותן תוצאות. רוצה לפרגן למס' 2 שלי, תהילה דהרי שדאגה שהחבר'ה יחלבו כמו שצריך ויקדה לפרטים הקטנים. היא החזיקה את הרפת בזמן המלחמה, בחורה צעירה ומאוד מוכשרת, עבדה קשה ובסך הכל עשינו עבודה טובה כך מתברר".



שושי רז



מכון חליבה איילת השחר

רפת אברהם יצחק

מושב פטיש מקום 1

אברהם יצחק לא ממש האמין שהתקשרתי לדבר איתו על הנתונים הנהדרים של הרפת המשפחתית שלהם. "המספרים, אמיתיים, אתה בטוח, תבדוק שאין טעות" כך אמר לי. חזרתי לאפרים עזרא שאישר את הנתונים ובשיחה השניה, אברהם קיבל בענווה את הנתונים. אוקיי, אמר לי, זה הכל עבודה קשה, עבודה קשה מאוד •

יואב שעני, מדריך בשה"מ המלווה רפתות במושב פטיש בעיקר בתחום ההזנה

שאלנו את שעני, מדריך בשה"מ, האם הוא יכול לפצח את המלחת רפתות מושב פטיש, שעני "אין כאן קסמים, אך מדובר ב-4 רפתות בעשרים הראשונות בליגת החלב. כולן רפתות טובות מאוד עם ביצועים מצוינים. יש ברפתות ממשק קפדני, עבודה יפה מאוד של צוות העובדים שמאוד מקפידים על הפרטים. למשל אם ניקח את רפת יעקב כהן שהיא רפת גדולה יחסית, בעלת מרכז מזון עצמאי. הבעלים משקיע בתשתיות הרפת, שהוא עסק משפחתי לכל דבר, 3 דורות ברפת, הם מאוד קפדנים. אמנם ממוצא כורדי אבל ייקים בנשמה" מסיים יואב שעני בחיוך. באשר למזון אומר שעני "ההקפדה על מזון בעיקר ברפתות הקטנות, ממשק אבוס טוב, קירובי מזון, ניקיון אבוס, הפרדה בין קבוצות הזנה שונות, העברה של עגלות בגילאים מתאימים בין קבוצה לקבוצה. בסך הכל, בסוף זו עבודה קשה וחייבים לדייק בממשקים, הקפדה על פרטים קטנים ואולי הכי חשוב, הראש של הרפתן ברפת והחשיבה הכוללת שלו, רפת זה עסק מורכב הדורש ידע, מקצועיות והמון רצון לעבודה קשה וזה לא תמיד ככה בכל הרפתות".

מחייך אברהם וממשיך "תמיד היינו 2 צעדים אחריהם אבל עכשיו אנחנו בכיוון, העיקר הבריאות".

השקעות עתידיות?

"קשה להשקיע ברפת בגלל חוסר הוודאות ולנו למושביניקים קשה פי כמה להשקיע כספים, זה בא מהכיס שלנו. הממשלה לא עוזרת, מחכה לנו בפינה כל הזמן עם היבוא, חוסר הוודאות וכל הדברים שלהם, ככה אי אפשר להתפתח, אנשים לא ישקיעו כסף ויקחו הלוואות שלא ברור להם מה יהיה מחר, הם בממשלה הם לא מבינים את זה".

מייצב אותי, להגיד לך את האמת, מה שמחזיק אותי זה הסולארי, אבל אנחנו מסתדרים, מוציאים משכורת חודשית, ברוך השם".

ועדיין מה הכי חשוב מבחינתך?

"ברפת הכל חשוב, אי אפשר להצביע רק על דבר אחד או שניים, אבל, איכות ההזרעות וגנטיקה זה מאוד מאוד חשוב. גם איכות המרבץ, אוורור בקיץ, דברים לכאורה קטנים אבל חשובים. וכמובן עבודה מאומצת לאורך כל השבוע. חשוב להגיד, ההצלחה לא בא ביום אחד, צריך להאמין בדרך. רציתי להראות שלא רק הקיבוצים יכולים"

אברהם יצחק, 70, בעל רפת קטנה במושב הדרומי פטיש, מככב לראשונה במקום הראשון בליגת החלב ברפתות המשפחתיות. אביו היה ממקימי המושב בנגב, אברהם יצחק "את ההורים שלי זרקו אותם מהמעברות ישר לכאן, ללא שום הכנה. הוא היה מהגרעין המייסד, שכולם היו יוצאי כורדיסטן, אבל היום הכל כבר מעורבב". על הרפת המשפחתית שלו הוא מספר "אבא שלי התחיל עם 2 פרות וככה גדלנו לאט לאט. בשנת 2011 קבלתי את הרפת מאבא שהיה כבר מבוגר מאוד. הרפת ולא היתה במצב טוב ומאז ברוך השם זה הלך והשתפר. התחלתי לשדרג את נושא הפריזון, ההזרעות ועבדנו קשה". צריך להבין כי מדובר ברפת קטנה במיוחד, רפת של פעם, רק 60 חולבות ו-10 יבשות מכסה של כ-800 אלף ליטר מכסה. מכון מחליבה scr שדירת דג 6 על 6. אברהם "חליבה לוקחת לנו כשעה וחצי במקסימום, כולם שואלים אותי למה אני לא מגדיל את הרפת, מה אגיד לך, אני פוחד להשקיע עוד מיליון שקל ולהיכנס לחובות, כרגע משקיע במה שיש בקיים". אברהם עובד ברפת עם בנו הצעיר, בן 33 "הוא עובד איתי כמה שנים, יש לו הרבה קרדיט במצב הרפת".

מקום ראשון, מופתע?

"תשמע, אני מתפלל, איך הגעתי למקום ראשון, לא רציתי להתפרסם אבל הנה הגעתי, אבל זה נותן לי עוד כמה אלפי שקלים לחודש. אני חי מהרפת, אבל לא מתעשרים, עשיתי גם סולארי לפני 12 שנים, ככה שזה

רפת 'עלי ורד' כפר יחזקאל מקום 2

רפת משפחתית של עופר ומנחם ורד, מכסה של כ-3 מיליון המורכבות מ-3 מכסות. עד 2014 היו שתי מכסות של האחים ומ-2015 הוכנס שותף נוסף ומאז הם בסדר גודל דומה ויש מחשבה על גדילה. מנחם, 72, מנהל הרפת "יש לנו פוטנציאל של שטח ולהגדלה של עוד תוספת של כ-1.5 מיליון מכסה, כ-340 חולבות בממוצע שנתית".

חשיבות הממשקים?

"אנחנו לא המצאנו כלום, שינינו כמה דברים, בנושא הזנה, גם בריכוזיות המנה, מאוד גבוהה, גם העגלות מקבלות טיפול יותר פרטני לחודשיים האחרונים שלהם והן במצב גופני הרבה יותר מוכנות אנרגטית להמלטה. לפני שנתיים קפצנו בערך באיזה 1000 ליטר ולדעתי זה קשור לעניין הזה. באשר לגנטיקה, עובדים עם שיאון ופריון, התפיסה הגנטית היא שאתה משתמש בפרים אמריקאיים גם של שיאון וגם יש פרים ישראלים בודדים שהם בצמרת הגנטיקה. תראה, רפת מורכבת מכל כך הרבה תתי מקצוע וכולם צריכים להיות טובים מאוד. מה שכן, אנחנו מתייעצים המון עם היועצים שלנו. בסוף אנחנו רפת רגילה השואפת לטוב ומדקדקת בפרטים קטנים. כיום אין הבדל בין הקיבוצניקים למושביניקים, להיפך אפילו. הענף שלנו יכול להיות נהדר, אם לא יהרגו אותנו".

רוצה לדבר על החקלאי הישראלי?

"אני חושב שמקרה שקורה במושבים, זה פספוס גדול המורכב מהמון מרכיבים, יש אמנם כמה מושבים היועצים להתנהל בצורה חקלאית ראויה, אבל הרבה מאוד לא. ואתה רואה כאן, למשל בכפר יחזקאל, נשארו 3 רפתות גדולות, עוד רפת אחת קטנה ולפני 12 שנה היו כאן 28 רפתות. זו התרסקות, אי אפשר לראות את זה אחרת. באשר לחקלאות, אענה לך בצניעות, אני בן 72, יכול להסתכל ולהגיד שיש לי פרופורציות. רפת ישראלית חיה הרי חיה מהיד לפה, אני מתרכז בענף החלב. מילים גבוהות לא תעזורנה כאן, אלא רק צניעות ועבודה. אצלנו במדינה לא מתקיים, לצערי, היחס הערכי לקרקע, כמו שווייץ, שהיא גם ארץ חקלאית עם כבוד גדול לאדמה וחשיבותה. המחשבה על יבוא כתחליף לחקלאות כחול לבן, זה נורא ואיום מבחינתי. כמה חקלאים יש בארץ, אולי 3 אחוז, זה כלום, למי אכפת בכלל, הערך הזה נעלם, הרי שונאים אותנו, מכנים אותנו כמחזיקי אדמות, כגונבי אדמות, אבל ההיפך הוא הנכון, הרי סוחטים אותנו עד כל מ"מ דונם, אבל עזוב, בוא נחזור לרפת".

עלי ורד, תרגום לעברית של רוזנבלט, ע"ש מנחם רוזנבלט, שהיה סבא של מנחם (הקרוי על שמו) ונהרג בשנת 37 בעת שמירה במושב. מנחם "הוא היה אבי השושלת שהגיע מאוקריאנה וניהל שם תחנת קמח כבר בגיל 14. כמובן ממקימי כפר יחזקאל". לפני 18 שנים המשפחה קיבלה החלטה בדיעבד, דרמטית, לצאת מהמושב ולבנות רפת חדשה מחוץ למושב, דבר שכיום מתברר כבעל חשיבות עליונה.

ספר לי הבנים הממשיכים?

"יש שניים, ירון שהוא החתן שלי, היה מהנדס איכות ברכבת ישראל והחליט להצטרף אלינו לפני 7 שנים. אדיר, הבן של אחי, עשה תואר ברופין ולפני 6 שנים הצטרף גם הוא לרפת. בסוף אתה יודע, אנחנו חולבים פרות".

בעיית הבנים הממשיכים ברפתות המשפחתיות?

"הבנים הממשיכים יגיעו לעבוד ברפת, רק אם יראו שיש עתיד ופרנסה ראויה. החבר'ה הצעירים של היום, הם מתוחכמים, נבונים ואם יש סיכוי לאתגר אז הם יבואו. לרפת שלנו הם הגיעו לא כי מנחם עושה רפת טובה, אנחנו תמיד היינו רפת טובה. אלא הם הגיעו לפוטנציאל לצמיחה למקום שיכול לגדול בהיקפים ובתחומים אחרים. אנחנו גם חושבים על מרכז מזון עצמאי. הרפת של היום לא דומה לרפת לפני כמה שנים. הסיכונים גדלו, המחלות התרבו ומאיימים יותר וגם הסיכונים העסקיים. אנחנו עדיין תלויים בסמוטריצ'ים כאלה וגם בשרי חקלאות גרועים. מצד שני, הצעירים רואים את הפוטנציאל בעסק וזה מה שקרה. ברפת שלנו, הצעירים שינו את ענף היונקיה, הם חושבים אחרת, רוצים להתפתח, גם במובן המקצועי.

מזון?

"מקבלים את המזון מאמבר אבל את המנה אנחנו עושים לבד עם תזונאי שלנו. אנחנו מאוד אוהבים להקשיב, לחדש, לשנות דעתנו, אנחנו בעצם שלושה אנשים בדרג הניהולי ויש בינינו שיח פורה כשכל אחד מביא את דעתו, מה שנקרא סיעור מוחות. אנחנו אף לא קופצים לברכה לפני שאנחנו בודקים אם יש מים חמים".



טרקטור דויטץ דגם 4080 החדש

הנמכר בישראל לעבודות ברפת ובשדה!



freesbe

חפשו בגוגל, בפייסבוק וביוטיוב
"דויטץ ישראל" 

לפרטים *6857
חייגו

רפת כדורי מקום 9

רפת כדורי יעקב, הבן הממשיך אריאל, 51, מנהל את הרפת המשפחתית שבמושב פטיש. מכסה של כ-2.3 מיליון ליטר, כ-160 חולבות, מכון חליבה בן 10 שנים של אפימילק, שדירת דג, 8 על 8, המזון מחברת אמבר. ברפת עובדים 3 עובדים תאילנדים וכמובן אריאל שאומר "עובדים קשה אין ברירה אחרת" •

הבנתי שאתה חזק בנתונים?

אריאל מחייך "האמת כן, אני פריק של מספרים, למדתי תואר ראשון במנהל ומדיניות ציבורית בספיר. אני יכול לשבת שעות מול מחשב ולנתח את המספרים, אוהב את זה. שאלת מה הסוד, אין סודות, עבודה קשה, אבל ללא ספק הכל מתחיל בגנטיקה. עובד חזק על גנטיקה, זה החל לפני 20 שנה. כשהייתי למה הפער הזה בין הגנטיקה בקיבוצים לבינינו ואז החלטתי לקחת את העניין חזק. נעזרתי בהמון מדריכים, מומחים ומכל מלמדי השכלתי וברוך השם שהגענו עד הלום".

תוכניות לעתיד?

יש תוכניות, אני כעת בתכנון מתקדם להגדיל את הרפת, אני כל הזמן גדל לאט לאט, משתדל כל שנה עוד קצת. מעריך שאם אמשיך באותו קו של צמיחה, אגיע תוך 5 שנים ל-4 מיליון ליטר. אני מתכוון להרחיב את הרפת, לבנות מכון חליבה חדש, חדר צינון וחצרות לפרות ולעגלות, מקווה שילך, תמיד אוהב שיש לאן לצמוח ולהשתפר".

התוצאות שלנו. תמיד מספרים לי על התוצאות אבל אני עסוק כל כך ביום יום ולא ממש שם לב. אז ככה, אצלנו התוצאות הטובות כבר למעלה מעשור וזה הולך ומשתדרג. ברוך השם שיש עוד רפתנים טובים בפטיש שהצטרפו לרפתות המשפחתיות. אני חושב שהדור הצעיר מביא את השינוי, ללא ספק, הבנים הממשיכים עושים את ההבדל. ההון האנושי מרים את הרפת לגבהים".

אריאל כדורי אז מה הסוד?

"קודם כל חשוב לי להגיד כי שנת 2024 היתה שנה קשה והתוצאות שלי היו טובות יותר ב-2023. בשנה האחרונה היו בעיות עם עובדים, חוסר רציני, ממש על גבול השבתת הרפת. תאמין לי, זה נס שאנחנו הגענו עד לכאן, מאוד קשה, אבל אנחנו נבנים ממשברים. האמת אני לא כל כך מתייחס לליגה, אבל שמח מאוד על



הכל מתחיל בגנטיקה. אריאל כדורי

רפת נוביץ מקום 27

אולי ההפתעה הגדולה ביותר בתוצאות הליגה לרפתות המשפחתיות, הצניחה של רפת נוביץ בדירוג, רפת שהובילה שנים ארוכות את ליגת החלב בנתונים המקצועיים ונחשבת לרפת המשפחתית הטובה בארץ. וכרגיל, עומר מפתיע ומוביל מהפיכה אמיתית ברפת המשפחתית שלו



עבר לגידול עגלות משותף. עומר נוביץ

את עומר נוביץ נתוני ליגת החלב כלל לא הפתיעו, הוא הבין כי זו תוצאה של השינויים הדרמטיים שעשה ברפת שלו. כשאנחנו שואלים את עומר בחצי חיוך, מה קרה, איך צנחת ככה? עומר צוחק ואומר "קרו 2 דברים משמעותיים, הראשון, עברתי ל-2 חליבות, בזמן הכי גרוע מבחינת שיא חלב פרות וזאת בגלל אילוצי בעיית כוח אדם וזה ממש הפיל אותי רציני בליגה. והדבר השני אולי היותר חשוב מבחינתי ומבחינת הרפת, המעבר לגידול עגלות משותף. בגלל שהעגלות שלי יונקות מהפרות, למעשה לא מופיעה תנובת החלב האמיתית של הפרות. תשמע, הן שותות בערך 12 ליטר ביום, שזה בערך כ-500 ליטר לפרה לשנה, תעשה חשבון לבד.

אז מה עם הליגה עומר?

"אגיד לך את האמת התחלתי לחיות, 2 חליבות ביום זה פשוט גן עדן, לא יודע איך הסתדרתי לפני, הבקרים שלי רגועים ואמרתי לעצמי, די מספיק, אני בן 62 וצריך להאט את הקצב. אז עם כל הכבוד לליגת החלב, הייתי שם נהניתי מאויר פסגות, אך התחלתי לחיות ומאוד שמח".

ספר על המעבר שלך לגידול עגלות משותף?

"כן, אכן סוג של מהפכה, אצלי העגלה, מהרגע שהיא נולדה ועד שהיא נגמלת מהחלב, היא עם האמא 24/7 והאמא מטפלת בה כל היום. עשיתי את המהלך הזה ביחד עם ד"ר סיוון לאקר. בהתחלה לא רציתי ואז השתכנעתי והלכתי איתה לפרויקט. בינתיים אני מאוד מרוצה, זו השנה השניה שלי וזה

ממליץ?

"בהחלט אני ממליץ, אך מה שמתאים לעומר נוביץ, לא מתאים לרפת אחרת, בכל מקרה אני עושה ניתוח כלכלי ל-2024 בכדי לדעת איפה אני עומד".

נראה נהדר, העגלות תותחיות, נראות אחרת, הן חלקות, זה עושה לי נורא כיף, בקיצר עולם אחר".

שאלה אחרונה, איך רווחיות?

"הרווחיות לא נפגעה, לא נראה לי שיש שינוי גדול בגלל המהלך, העגלות שלי יונקות חלב חורף, אין חלב קיץ, אני היחיד בארץ העובד כך".

נתוני סיכום שנת 2024

דף מידע מספר 1

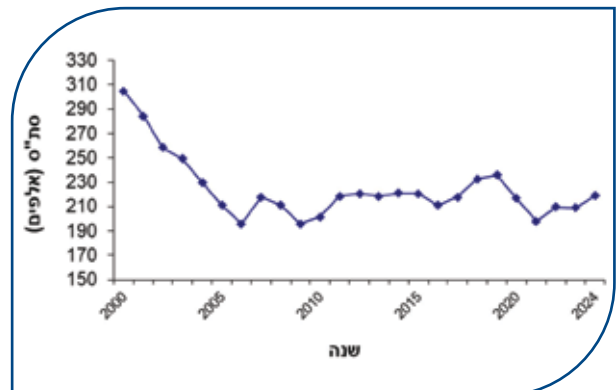
נתוני שיווק חלב:

סדרת הגרפים הבאים מציגה את נתוני שיווק החלב לאורך השנים.

א. רמות תאים סומטיים:

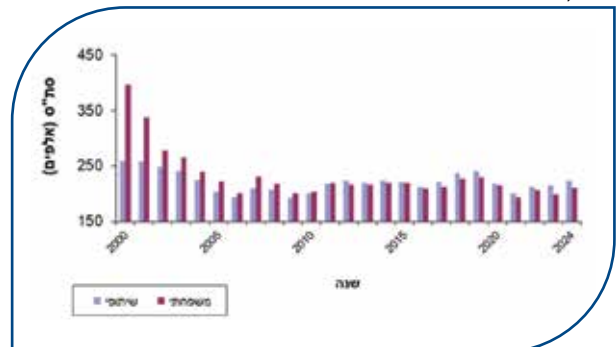
רמות תאים סומטיים בחלב משווק לאורך עשרים השנה האחרונות נמצאים ברמה יחסית קבועה אשר אינה משתנה ועומדים על כ 220 אלף ברמה הארצית (גרף מספר 1), מעניין לציין שדווקא בארצות אחרות בעולם נתון זה נמצא בירידה מתמדת.

גרף מספר 1: ממוצע תאים סומטיים בחלב משווק לאורך השנים



כאשר מפרידים את הנתונים לפי מגזר משפחתי מול שיתופי ניתן לראות שרמות התאים הסומטיים נמוכים יותר במגזר המשפחתי לאורך השנים עם כי במגזר זה גם השונות הרבה יותר גדולה (גרף מספר 2).

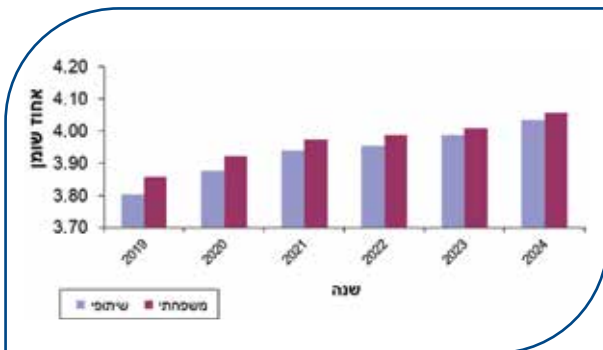
גרף מספר 2: ממוצע תאים סומטיים בחלב משווק לאורך השנים לפי מגזר



ב. אחוז שומן בחלב משווק:

אחוז שומן בחלב נמצא בעליה בשנים האחרונות. גרף מספר 3 מציג את אחוזי השומן הממוצעים לכל שנה משנת 2019 ועד 2024. ניתן לראות עליה הדרגתית לאורך השנים. כמו כן, אחוזי השומן גבוהים יותר במגזר המשפחתי.

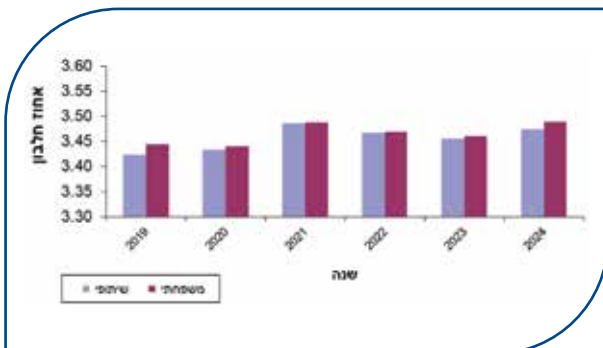
גרף מספר 3: אחוז השומן בחלב משווק לאורך השנים 2019 – 2024 לפי מגזר



ג. אחוז חלבון בחלב משווק:

אחוז חלבון בחלב נמצא ברמה די קבועה בשנים האחרונות עם כי ישנה עליה של כ 3 מאיות האחוז בשנה האחרונה במשק המשפחתי ומאית האחוז במשק השיתופי. גרף מספר 4 מציג את אחוזי החלבון הממוצעים לכל שנה משנת 2019 ועד 2024.

גרף מספר 4: אחוז החלבון בחלב משווק לאורך השנים 2019 – 2024 לפי מגזר





גאודה של ישש!



רפת כרמים

יונקיה באפס הפרדה

ראובן זלץ

רפת קיבוץ כרמים בנגב המזרחי, הינה רפת ייחודית בדיוק כמו הקיבוץ עצמו, המשלב חברים חילונים ודתיים. כשנתיים לאחר הקמתה ולצד פרויקט הדגל של הרפת, יונקיה באפס הפרדה, ירדנו לנגב, לשמוע על הפרויקט ולנסות להבין את מידת הצלחתו ולחגוג יום הולדת לרפת האחרונה שהוקמה בארץ. כפיר לוי מנהל הרפת "למעשה הרפת הוקמה כפרויקט מיוחד שיגשים בעצם את חזון קיבוץ כרמים. לחיות במקום בר קיימא". סיפור אחר! •

קיבוץ כרמים שבנגב המזרחי, הוא קיבוץ ייחודי, המשלב דתיים וחופשיים (כפיר לא אוהב את המילה חילוניים) קיבוץ מעורב על כל המשתמע שחבריו מתלבטים לא מעט בבעיות זהות, כשרות, עסקים בשבת ועוד. סוג של מעבדה אנושית מורכבת, מאתגרת ומאוד מעניינת. רפת כרמים, היא הרפת האחרונה שהושקה בארץ, הרפת הקיבוצית הקטנה בעלת כ-3.4 מיליון ליטר חלב, שהוקמה לאחר דיונים ארוכים, וויכוחים לא פשוטים שהיו בין התומכים לבין המתנגדים להקמת הרפת בקיבוץ. הגענו ביום שבו הצוות חוגג יום הולדת שנתיים לרפת, שמחה גדולה. רפת שהיא סוג של פורצת דרך, כמה שאפשר יותר מחקרים, ניסויים, מתוך אמונה שחקלאות היא דבר חשוב. דבר אחד בטוח, לראות את הפרויקט בעיניים, זו בהחלט חוויה מתקנת ומחממת לב.

כפיר "מנסים לבנות מודל של רפת ירוקה"

כפיר לוי, חבר קיבוץ כרמים ומנהל הרפת "למעשה הרפת הוקמה כפרויקט מיוחד שיגשים בעצם את חזון קיבוץ כרמים. לחיות במקום בר קיימא, שזה אומר ניסיון להפחית מזהמים, טיפול נכון בזבל, פליטות מתאן, ניסיון להציג שיטה לקידום רווחת בעלי החיים. יש לנו כאן יונקיה באפס הפרדה, יש שבילי הולכה רחבים במקום פניות חדות, שביל חיסונים רחב, אינטגרלי לשביל הולכה, סככות מרחביות ללא בטון וללא עולים. דגש על רפת שקטה ונינוחה. בקיצור אנחנו מנסים לבנות כאן מודל של רפת שתהיה ירוקה עד כמה שניתן, כולל שיתופי פעולה מחקרית וכמובן שתהיה גם רפת

כפיר על פרויקט יונקיה באפס הפרדה
זה פרויקט אדיר ואין שום סיכוי שנחזור אחורה. לתחושתנו, העגלות גדלות בצורה טובה יותר, בריאה יותר, הן חזקות וחברותיות, דבר שאני מאמין משפיע או ישפיע בעתיד על ייצור ואיכות החלב"



אין שום סיכוי שנחזור אחורה מהפריקט. כפיר לוי

לתת זמן לאמא ולעגלה
"כשהפרה ממליטה, הרעיון
הוא לא לרוץ לעגלה ישר עם
בקבוק, אלא לתת לאמא ללקק
את העגלה, לוודא שהיא עומדת
ולנסות לתת לה את הזמן לינוק
ולאמא להניק"

כלכלית, כי אנחנו צריכים לאכול משהו מפעם לפעם". מסיים כפיר בחיוך. כיום נחלבות ברפת 230 פרות ועוד כ-70 פרות בהכנה להמלטה ויבשות. את המזון מקבלים ממרכז מזון אמבר, דבירה. מכון חליבה של 30 פרלל עומדות. כוח האדם מתבסס על 5 עובדים קבועים ותוספות לפי הצורך, החלב מהדרין משווק לתנובה. כפיר מבקש לציין כי "חשוב לי להוסיף כי כחלק מהפילוסופיה של המקום אנו מעסיקים בחור בעל צרכים מיוחדים המשולב כאן בעבודה מאלו"ט, העושה עבודות כלליות והוא חלק מהצוות".

לאחר כשנתיים של פרויקט הדגל, יונקיה באפס הפרדה?

"כן, הרעיון עצמו הגיע מרפת עסיס ממושב אבני איתן ברמת הגולן, שם ראיתי את זה לראשונה. ואז אמרתי כי זה מודל נחמד היכול לעבוד גם ברפת קיבוצית. יש עוד מספר רפתות קיבוציות העובדות בשיטות דומות, יונקיה באפס הפרדה וכל רפת בוחרת לעצמה את פרוטוקול הגידול. כרגע יש בארץ גם את רפת דרום וברפת המשפחתית יש עוד 3 רפתות הפועלות בשיטה זו. באים לכאן רפתנים ואנשי מקצוע לראות ולבחון את היונקיה שלנו כשגולת הכותרת היתה ההרצאה בכנס הבקר האחרון שבו ד"ר יניב לבון הציג את הנתונים שנאספו מהשנתיים האחרונות".

מה הפרוטוקול שלכם?

"כשהפרה ממליטה, הרעיון הוא לא לרוץ לעגלה ישר עם בקבוק, אלא לתת לאמא ללקק את העגלה, לוודא שהיא עומדת ולנסות לתת לה את הזמן לינוק ולאמא להניק. הדבר היחידי שאנחנו עושים בהקפדה יתירה, זה לטבול את הטבור של העגלה בגלל המזהמים הנמצאים בסככה. אנחנו נותנים לאירוע הזה כ-3 שעות. במידה ואנו רואים קושי, קושרים את האמא ומביאים את העגלה ומלמדים אותה לינוק, אני רוצה לציין כי לרוב אין בעיה והעגלות יונקות. רק במידה ומתברר שהעגלה לא מסוגלת לינוק, אנחנו מגמיעים אותה. בפעם הבא נקשור את האמא וננסה שתהיה יניקה. לאחר השבוע הראשון בו האימהות והעגלות נמצאות ביחד, למעט חליבות, העגלות מוכנסות למתחם התינוקיה, שם הם נמצאות עם שאר

העגלות ופוגשות את האימהות 3 פעמים ביום כשהמפגש מתבצע בסיום החליבה של כלל הנחלבות, אורך המפגש כרבע שעה שמהלכו העובד התורן מוודא שכולן יונקות. התהליך נמשכות למעשה 45 ימים כשמגיל 45 ימים אנחנו בעצם מתחילים גמילה באמצעות הורדת כמות המפגשים עם האמא. מ-3 ל-2 ובערך ב-55 ימים מ-2 ל-1. עד ליום הגמילה, האמא עוברת לקבוצת נחלבות אחרת והעגלה ממשיכה במסלול התחיליות" צוחק כפיר ומציין "אנחנו כבר רואים נינות הגדלות ומטופלות באותה שיטה".

תובנות לאחר כשנתיים לפרויקט?

"זה פרויקט שהתחלנו איתו מהיום הראשון שהרפת הוקמה וכל הזמן מתקדמים, משכללים, מנסים למצוא את הדרכים הנכונות המאזנות בין רווחת בעלי החיים, בריאות הפרה וכלכלה. כרגע אנחנו רצים לבד עם הפרויקט, ליווה אותנו בהתחלה עוד לפני הקמת הרפת, יורם קלגרד, איש חולם מקיבוץ הרדוף. כיום אני יכול לומר בפירוש, זה פרויקט אדיר ואין שום סיכוי שנחזור אחורה. הוא נותן כמה דברים בכמה אספקטים. לתחושתנו, העגלות גדלות בצורה טובה יותר, בריאה יותר, הן חזקות וחברותיות, דבר שאני מאמין משפיע או ישפיע בעתיד על ייצור ואיכות החלב. האימהות הרבה יותר רגועות, סובלות פחות ממחלות לאחר המלטה, מתעברות טוב יותר ומתמידות בתנובת החלב לאורך זמן. אנחנו רואים התקדמות באופן הגידול שלנו בירידה באחוזי



אמא ועגלה במכלאת היונקיה. רפת כרמים

התמותה של עד חודשיים וסגרנו את 2024 עם 3 אחוזי תמותה. צוות העובדים הרבה יותר נינוח ורגוע, אין בעצם משרת יונקיסט, דבר שחוסך משרה ועוד"

אתם עדיין בשלב של ניסוי ותהיה או שאתה ממליץ לרפתות אחרות ללכת על זה?

"כן, בערך, אנחנו עדיין בשלב ראשוני יחסית, תראה, אנחנו יודעים להעביר את הידע, אך אני לא יכול להבטיח שזה יעבוד בכל מקום ובכל רפת, אצלינו זה עובד. באשר לרפתות אחרות, הרי שאם הם לא ינסו, הם לעולם לא יידעו. אם תשאל את הצוות שלי, אף אחד מהם לא רוצה לחזור אחורה. היו כאן המון דיונים בצוות איך לעשות את זה נכון וכל אחד אמר את שלו ואת דעתו. ראינו, קראנו, צפינו ולמדנו ובסוף הגענו לפרוטוקול שלנו, המתאים לרפת כרמים. ביונקיה אצלינו יש יותר וולדות מאימהות. מהרגע שהיניקה התבססה לאחר השבוע הראשון, לעגלה פחות חשוב מהיכן היא יונקת, גם לפרות לא אכפת. הן כן משחקות ומלקקות את העגלות שלהן, אך ברמת ההנקה לא ממש אכפת להן. זו למשל תובנה שאם אתה לא רואה את זה, לא תאמין שזה קורה, בסוף הכל ניסוי ותהיה. יש לנו פרה שהניקה 4 עגלות בפעם אחת כשעוד עגלות עומדות בתור, זה היה מחזה מרנין".

הבעיה, מכסה קטנה

נדמה כי ברפת כרמים, נהנים מהמסע, מתהליך הלימוד, מהחדשנות, ממציאת פתרונות לא רגילים. כבר כיום מגיעים לא מעט רפתנים, לרפת הקטנה בכדי לראות, ללמוד ולשאול שאלות. וכפיר מצידו, מחפש כל הזמן עוד מחקרים, עוד אנשי מדע שיגיעו לרפת ויחקרו אותה. כפיר "אני מאמין גדול במדע הפועל בשיתוף הרפתנים ומציע אלטרנטיבות, מאמין בלהיז את הגבינה".

בעיות עכשוויות או עתידות?

"הבעיה הגדולה שלנו, המכסה הקטנה, ביחס למכסות הבסיס של הקיבוצים, דבר המונע מאיתנו להתקדם ולהתפתח. אנחנו כל הזמן מנסים לקנות, בשנת 2024 קנינו 40 אלף ליטר וקבלנו



מראות לא שגרתיים ומחממי לב

אני לא יכול להבטיח שזה יעבוד בכל מקום ובכל רפת, אצלינו זה עובד. באשר לרפתות אחרות, הרי שאם הם לא ינסו, הם לעולם לא יידעו



חדש! MULTI בתוספת קולגן



3 גרם
קולגן
בגביע



מכון החליבה ברפת כרמים, פוטנציאל לגדילה

פועל לקבל מכסה נוספת?

"כן, זו השאיפה, הרפת שלנו בנויה לגדול ואנחנו יכולים ללא השקעות נוספות, כרגע אנחנו במגמה לגדול בעוד כ-200 אלף ליטר ואני מקווה שהדבר יסתייע בידינו".

מה על הפרק?

"כמובן המשך שת"פ בנושא היונקיה ונושא שמעסיק אותנו פליטות מתאן ושאיפה להיכנס לניסויים בתחום ההזנה הפרטנית וכמובן להמשיך לייצר חלב איכותי וטוב".

הוויכוח בקיבוץ על הרפת, עדיין קיים?

כפיר מחייך ומשיב "הוא מתקיים כשיש דיון על הרפת, בשוטף, לדעתי רוב הקיבוץ בעד. בהתחלה היה ויכוח על החזון והאם הרפת תואמת את החזון. וויכוח לגיטימי וראוי היה שיתקיים. המחויבות שלנו להוכיח שאנחנו עושים את החזון. אל תשכח כי אנחנו קיבוץ מעורב של חיי שיתוף בין דתיים לחופשיים, עם כל המורכבות של זה, ברמת עסקים בשבת, התחשבות בחגים, בכשרות, לא פשוט אך בהחלט ניתן וזה כייף גדול, יש כאן הפריה הדדית ראוייה לכל הדעות. גם של רעיונות וגם של תפיסות עולם, חשוב וראוי".

הענף לאן?

"וואו, מבחינתי יש שני נושאים עיקריים על הפרק, כוח אדם צעיר והמשך פעילות הרפתות המשפחתיות. קודם כל במידה ולא יהיו תוכניות עידוד לכניסת כוח עבודה מקצועי, צעיר, ישראלי, הענף יילך ויגווע. אנחנו חייבים למצוא דרכים למשוך צעירים טובים וראויים לענף, כי זה בנפשנו. באשר לרפת המושבית, כפי שאני רואה זאת, הרפת המשפחתית והמשק המושבי בכלל הם קריטיים להמשך קיום הענף בארץ. הוא משמעותי, תופס גבולות, חשוב לחקלאות הישראלית ובלעדיו, אין קיום לחקלאות כחול לבן וכולנו נהפוך לעובדים של חברות ענק". ▲

מהמדינה עוד 2 אחוז שזה 66 אלף ליטר ועדיין חרגנו ב-195 אלף ליטר, סיימנו את שנת 24 ב-6 אחוז חריגה מצטברת".

הרפת, איכות החלב נתונים כלליים?

"אנחנו מייצרים בממוצע כ-42 ק"ג לנחלבת, שומן וחלבון מעל הסטנדרט, סומאטיים מעולה, האיכות החלב מעולה, ניצול מזון מצוינת, באזור ה-680 גרם מזון לק"ג חלב".

ואיך הרווחיות?

"אנחנו רפת חדשה, יש לנו בלי עין הרע תשלומים, לדעתי סגרנו השנה רווח של 40 אג'".

החקלאית, שיאון, מבין שיש לך דעה מוצקה בנושא?

"כן, בהחלט, עם כל הרעש מסביב, אנחנו מרוצים, יש לנו רופא נהדר, טיפולים טובים, מזריע נהדר אין לנו גרם טענה. עובדים איתם ומאוד מרוצים. חוץ מזה שאני קונפורמיסט בנושאים מסוימים, מאמין בטיפול נוגע בפרות, זה ראוי וצריך, אתה לא יכול לסמוך רק על דאטה ממחשב. ובסוף אלו גופים שלנו ואני נהנה לעבוד איתם וזה מרגיש לי נכון. אנחנו לא צריכים לפרק את ענף הרפת מבפנים, הממשלה עושה את זה מספיק".

מתקן טיהור שפכים, אין עדיין פתרון כולל, איך אצלכם?

"נכון, עדיין אין מתקן של 100 אחוז, אך אנחנו לקחנו סיכון או בעצם הימור לאחר שהבנו שאין משהו שבאמת עובד ויחד עם חברת upflowe חברה להקמת מתקני טיהור שייצרה מתקן שלדעתי פורץ דרך ומבצע תהליך טיהור שלם מהפרדת המוצקים, עד טיהור המים והשפכים לרמת כניסה למת"ש. הקנס האחרון שלנו היה על סה"כ 84 שקלים שזה יפה לכל הדעות".



השוקו של יטבתה בטעם האהוב במהדורה חגיגית אפורים



העבודה המקיפה שנעשתה ברפת כרמים בנושא 'יונקיה באפס הפרדה'

**רווחת הפרה נידון גם בהקשר של
השארית הוולד עם האם למשך
תקופת היניקה באופן מלא או חלקי
על מנת לאפשר יניקת חלב מהפרה
במקום הגמעתו בחלב מלא או
תחליפי חלב.
עבודה שנעשתה ברפת כרמים
הבוחנת את המדדים המקצועיים
והכלכליים של השארית עגלות עם
האמהות לאחר ההמלטה •**

י. לבון התאחדות יצרני החלב
י. שעני שה"מ | משרד החקלאות
כ. לוי רפת כרמים
ע. מועלם מכון וולקני

העבודה השגרתית ברפת מורכבת מסדרת פעולות שגרתיות הנעשות באופן יומי לאורך השנים מתוך מחשבה שאלו הן הפעולות הנכונות אשר יובילו לבריאות הפרות והצלחת הרפת. אחת מהדוגמאות לשיטות עבודה אשר השתרשו לאורך השנים הינה שיטת גידול העגלות במהלך תקופת הינקות (כ-60 יום).

כיום, בכלל הרפתות נהוג להפריד את העגל מן האם מיד עם הלידה ולהגמיע אותו 4 ליטר של קולסטרום איכותי בשש השעות הראשונות לאחר ההמלטה לצורך מתן הגנה חיסונית. לאחר מכן, העגל נמצא ביונקיה בכלוב או במלונה במהלך תקופת הינקות ועד הגמילה. מצד שני, את הפרה לוקחים לחליבה בהקדם האפשרי. מצב זה בעצם לא מאפשר כמעט כל קשר בין האם לוולד. לאחרונה נושא רווחת הפרה נידון גם בהקשר של השארית הוולד עם האם למשך תקופת היניקה באופן מלא או חלקי על מנת לאפשר יניקת חלב מהפרה במקום הגמעתו בחלב מלא או תחליפי חלב. נושא זה של השארית הוולד עם האם לתקופת היניקה מעלה לא מעט שאלות גם לגבי בריאות וגדילת העגלה אך גם לגבי בריאות הפרה, ייצור החלב שלה וביצועי הפוריות. עבודות אשר נעשו בעולם מצאו שיפור בקצב גדילת הוולד, שיפור בבריאות העטין ובביטוי התנהגות טבעית. בארץ לא נעשתה עד היום עבודה מסודרת הבוחנת את השפעת ההנקה על בריאות הפרה, ייצור הפרה ומדדי פוריות. העבודה הנוכחית מתרכזת בהשפעות ההנקה על ידי הפרה על מדדי הייצור, הבריאות ופוריות.

**לאחרונה נושא
רווחת הפרה
נידון גם בהקשר של
השארית הוולד עם
האם למשך תקופת
היניקה באופן מלא
או חלקי על מנת
לאפשר יניקת חלב
מהפרה במקום
הגמעתו בחלב מלא
או תחליפי חלב**



CELMANAX

כשיש סלמנקס יש שקט ברפת

CELMANAX, תוסף תזונה חדשני של חברת הענק ARM & HAMMER האמריקאית, חיזוק מערכת החיסון והכנתה לאתגרי היום יום.

מכיל תרבות שמרים ודופן תא שמר החתוכה בעזרת אינזימים ייחודיים ובכך מקנה את היתרונות ממנגנון ההגנה הטבעי של השמר:

- שומר על בריאות ויכולת הספיגה של דופן המעי 👍
- סופח רעלים 👍
- מנטרל פתוגנים 👍
- מעודד תסיסה ועיכול בכרס 👍



לפרטים נוספים | ניסן 052-6444074
סתיו 050-8387789 | חן 054-7504937

שיטות וחומרים

עבודה זו נעשתה ברפת כרמים לאורך שנים 2023-2024. בגלל אילוצי הרפת לא ניתן היה להקים יונקיה רגילה ולחלק את הפרות באופן שווה לקבוצת מניקות ולא מניקות ולכן הפרות חולקו לפי מין הוולד בהמלטה. פרות אשר המליטו נקבה הניקו את העגלה שלוש פעמים במהלך היממה (לאחר כל חליבה) ואילו הפרות שהמליטו זכר לא הניקו ונחלבו כרגיל (פרט למקרים חריגים). עקבנו אחר תנובות החלב עד 250 יום בתחלובה, מחלות המלטה ומדדי פוריות. ניתוח הנתונים נעשה בתוכנת SAS בפרוצדורות GLM (ייצור החלב) mixed models מדדי פוריות ומחלות המלטה.

תוצאות

בניסוי השתתפו 275 פרות מתחלובה שנייה ואילך, מתוכן 143 פרות ללא הנקה ו-132 פרות מניקות. התפלגות הפרות לפי קבוצת הנקה, מין הוולד ואופן ההמלטה מתוארת בטבלה מספר 1.

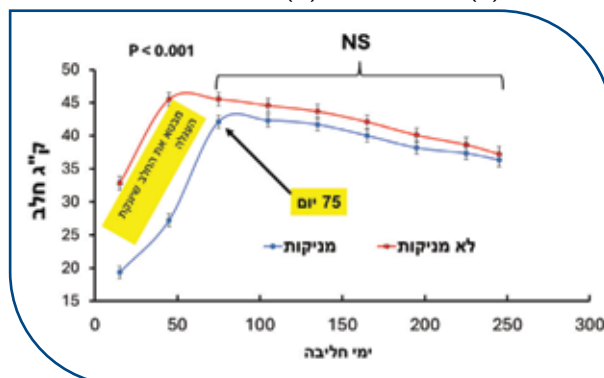
טבלה 1. קבוצת הנקה, מין וולד ואופן ההמלטה

קבוצה	מין וולד		אופן ההמלטה	
	נקבות (%)	נקבות (%)	קשה (%)	ללא התערבות (%)
לא מניקות	25.2	25.2	6.3	93.8
מניקות	79.4	79.4	1.5	98.5

ניתן לראות מטבלה מספר 1 הבדלים באחוז הזכרים ואחוז הנקבות בקבוצות השונות שנבעו ממבנה הניסוי. שיעורי המלטות קשות מושפעות באופן ישיר ממין הוולד בהמלטה ואכן ניתן לראות אחוז המלטות קשות גבוה יותר בקבוצת הלא מניקות (יותר וולדות זכרים). הבדלים אלו במין הוולד משפיעים גם על שיעורי מחלות ההמלטה ולכן בגלל מבנה הניסוי לא ניתן להתייחס לנושא מחלות ההמלטה.

ייצור החלב היומי נבדק עד 250 יום בתחלובה ומתואר לתחלובה 2 ולתחלובה 3+ בנפרד. נתוני החלב היומי השתנו מאוד במהלך התחלובה, כאשר בתחילה היה ייצור רב יותר באופן מובהק בפרות ללא ההנקה ואילו בהמשך הפרות

גרף מספר 1: ייצור חלב יומי בפרות ללא הנקה ועם הנקה מתחלובה 2 (a) או תחלובה 3+ (b)



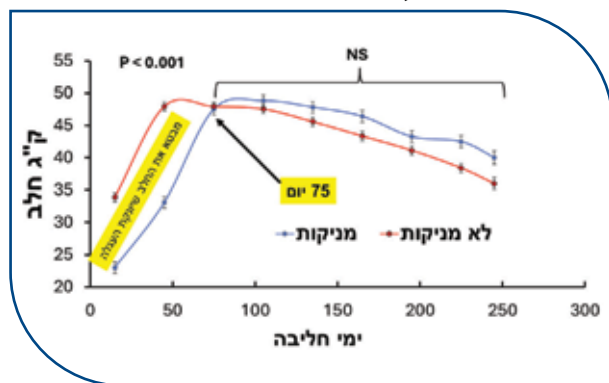
המניקות הגיעו לאותה רמת ייצור ואף גבוהה יותר בקבוצת הבוגרות. ההבדלים העיקריים נמצאו בפרות הבוגרות כפי שניתן לראות בגרף 1b.

שיעורי ההתעברות מכלל ההזרעות היו גבוהים יותר ב-6.4% בקבוצת הפרות המניקות בהשוואה לקבוצת הפרות הלא מניקות (טבלה מספר 2; $P < 0.08$).

טבלה 2. שיעורי ההתעברות מכלל ההזרעות הראשונות בקבוצת המניקות והלא מניקות

קבוצה	מספר הזרעות	ממוצע מתוקן	שגיאת תקן	מובהקות
לא מניקות	368	26.3%	0.025	0.09
מניקות	279	32.7%	0.028	

גרף 2. ייצור החלב היומי לאורך 250 יום בתחלובה, פרות בתחלובה 3 ומעלה



סיכום

עבודה זו מציגה לראשונה את האפשרות לגידול יונקים עם האימהות שלהן. אומנם לא נבדקה בעבודה זו השארה מלאה של העגלות עם האימהות ל-24 שעות אך כן התאפשרה הנקה מלאה בשלוש נקודות זמן לאורך היממה במפגשים של כ-20 דקות אשר התרחשו לאחר כל חליבה. ייצור החלב היה נמוך יותר בתקופת ההנקה וכן עד יום 75 מההמלטה. לאחר מכן לא נמצאו הבדלים בייצור החלב בתחלובה 2 וכן בקבוצת הבוגרות מיום 75 ועד יום 250. כאשר נבדק ייצור החלב לאורך כל 250 הימים נמצא הבדל של כשלושה ק"ג לטובת הפרות שלא הניקו. שיעורי ההתעברות מהזרעה ראשונה ומכלל ההזרעות נטו להיות גבוהים יותר בקבוצת המניקות בהשוואה ללא מניקות. התחשיב הכלכלי אשר בוצע לא הראה הבדל בעלות גידול העגלה וסה"כ ההוצאות היו דומות בין הקבוצות. הפסדי החלב בקבוצת המניקות התקזזו בעיקר בירידה בהוצאות עבודה ובהוצאות חומרים ושירותים. התפלגות הוולדות לפי מין בקבוצות הניסוי והיעדר קבוצת ביקורת מהווים בעיה במבנה הניסוי, ולכן יש צורך לבצע ניסוי נוסף עם ביקורת מתאימה של גידול יונקים שגרתי ביונקיה. כמו כן, חשוב לבחון גם את ההשפעות על העגלה עצמה: השפעות קצרות הטווח (תוספת משקל יומית, מדדי עקה, וגדילה) עד הגמילה, וכן את השפעות ארוכות הטווח על גדילה עד גיל הזרעה, שיעורי התעברות וכן ביצועי ייצור בתחלובה הראשונה. ▲

חובה בכל משק!



200 כלים בכלי אחד!

מעמיסים עם למעלה מ-200
אביזרי קצה למגוון תחומים



נגררים וציוד לנגררים, קרונות סוסים, מלגזונים,
משורים לתעשיות העץ ובמות הרמה/עבודה

לחברתנו מוסך, חלקי חילוף, נייודות שירות לטיפול אצל הלקוח



KNOTT

AVANT

NORWOOD

INNOLIFT

LEGUAN

א.ת. קיבוץ גזר, טל. 08-6760066 - ויינגולד יאיר 054-2225111

yair@weingold-group.com | www.bockmann.co.il

גם תושבי עמק יזרעאל סבלו תקופה ארוכה מירי טילים כטב"מים ואזעקות רבות ומאז שהסתיימה המלחמה, חזר השקט לעמק היפה. את הגיליון הראשון לשנת 2025 החלטנו לפתוח בסוג של אופטימיות ולבקר ב-2 מהרפתות הטובות והמצליחות, שהתחדשו לאחרונה במכוני חליבה חדשים, שותפויות חדשות, מכוונים גבוה כשהצוות וחברי הקיבוץ, מאמינים בעתיד ענף החלב והחקלאות בישראל



מכון חדש ברפת יזרעאל

רפת יזרעאל והאיחוד עם רפת מעוז חיים

ראובן זלץ

קיבוץ יזרעאל נחשב לאחד מהקיבוצים העשירים בארץ ושותף בחברת מטרוניקס המייצרת רובוטים לניקוי בריכות. ולמרות זאת, הקיבוץ אינו מופרט, חדר האוכל פעיל לכל הארוחות, חיי חברה וקהילה תוססים ושמירה מוקפדת על הרוח הקיבוצית. אם תרצו, מעין קפיצה קטנה לשנות ה-80 טרום הרפורמות וההפרטות ועדיין וזה כלל לא מובן מאליו, חברה הקיבוץ מאמינים בחקלאות ומשקיעים בהתאם •

השקעה כספית וראיה לעתיד

חברי קיבוץ יזרעאל עדיין מאמינים בחקלאות ומשקיעים מחשבה וכסף בפיתוח ענפי החקלאות השונים. גידולי שדה, מטעים גדולים וכמובן הרפת שגדלה רק לאחרונה. רפת קיבוץ יזרעאל ממוקמת באחת מהנקודות תצפית היפים ביותר בעמק, מבקרים המגיעים למקום, יכולים להגיע לנקודת תצפית שבה נפרס מתחתיהם העמק היפה כל כך שצבעיו משתנים עם עונות השנה. ביולי 2024 החלה השותפות בין רפת יזרעאל לרפת מעוז חיים. כזכור, בשנת 2021 סבלה רפת מעוז חיים ממחלת שחפת קשה שגרמה להחלפת כל עדר הפרות. במעוז חיים הגיעו להחלטה שהם לא רואים כדאיות כלכלית בהשקעה בבניית רפת חדשה והוחלט על איחוד עם רפת יזרעאל, רפת גדולה, טובה המסוגלת לקלוט את מכסת רפת מעוז חיים. ברפת יזרעאל נערכו מבעוד מועד לקראת האיחוד והקיבוץ החליט על השקעה כ-7 מיליון שקלים בהקמת סככות, שיפוף והגדלת מכון החליבה וציוד נוסף. הרפת בעלת מכסה של 8.1 מיליון, כיום נחלבות פרות 500 כשהמטרה להגיע לסוף השנה ל-580 חולבות, חלב בד"צ המשווק לתנובה. אורי הורוביץ, מנהל את רפת יזרעאל מאז שנת 2011 אומר לנו "נכון לעכשיו, אנחנו נייצר את כל המכסה עד סוף 2025. משנת 2026 נוכל לייצר את המכסה

אורי על חשיבות החקלאות "יזרעאל קיבוץ ערכי שלא רק הכסף מניע אותו אלא גם ערכי עבודה וערבות הדדית, הקיבוץ משקיע המון באנשים שיגיעו לחקלאות והחשיבה כאן היא שהחקלאות חשובה לא פחות מהמפעל הרווחי"



מאמינים ברפת, צוות רפת יזרעאל

המתוכננת ". אורי, חבר קיבוץ גבעת חיים מאוחד, שחצה את הכביש לפני 18 שנים ומאז ועד היום לא שוכחים לו את זה, אורי נזכר בתקופה שבה האידיאולוגיה פירקה משפחות "אבא שלי היה מזכיר בגבעת חיים איחוד ואז הבן שלו עבר לקיבוץ של בן אהרון, אתה יודע מה זה. אמא שלי היא בת גבעת חיים מאוחד, היום זה צחוקים במשפחה אבל פעם זה פירק משפחות. שתבין, אמא של אמא שלי התגרשה מבחור במאוחד ועברה לגבעת חיים איחוד, אז זה היה בהקצנה, פעם היתה אידיאולוגיה", מסיים אורי בחצי חיוך.

איך עברתם את המלחמה?

"ב-7 לאוקטובר, התאינדים שלנו החליטו לעזוב את הארץ וזה הכניס אותנו למצב לא פשוט מבחינת החולבים. גייסנו 4 עובדים במהלך תחילת המלחמה והצוות עבד כאן מאוד קשה, לאחר 4 חודשים הכל הסתדר. כמובן שאין מה להשוות למה שעברו האחים שלנו בעוטף עזה ובגבול הצפון. הצרות שלנו קטנות לעומת מה שעברו רפתות העוטף ובצפון", כך שבמבט לאחור עברנו את המלחמה בכלל לא רע, כמובן עם הבעיות שהזכרתי, אך שוב, איפה אנחנו ואיפה אחינו בצפון ובדרום".

למה בעצם רציתם את האיחוד עם מעוז חיים?

"קיבוץ יזרעאל רואה ברפת השקעה כלכלית אסטרטגית, הקיבוץ עצמו החליט להשקיע כ-20 מיליון שקל בענפי החקלאות והרפת קבלה את הנתח שלה".

הצוות גדל?

"הצוות גדל רק בעוד עובד, האחראי על העבודות השוטפות ברפת. כרגע הצוות מונה, 5 עובדים זרים ועוד כ-12 עובדים בהיקפי משרות שונים, כולל 2 פנסיונרים".

אורי על החקלאית ושיאון
 "החקלאית התעוררה, אמנם מאוחר אבל לפחות התעוררה ומנסה לתת מענה לשינויים בשוק ולרצונות של הרפתנים. אני מקווה שגם בשיאון ילמדו את השוק ואת השינויים ויתנו מענה, אלו שני גופים חשובים לנו מאוד, כרפתנים"

בתקופה זו

מברכים על חזרת החטופים ששבו עד היום
ומייחלים לחזרתם של כולם.
מאחלים חיזוק, נחמה והתאוששות
מהירה לכל השבים ובני משפחותיהם.
בתקווה להמשך ימים של חוסן,
צמיחה ושלוש.

**מאחלים לכולם
עונת תחמיצים מוצלחת!**



**איל פרנק 054-4653346
EYAL@ZMF.CO.IL**

הנדרשות במרכז מזון, כולל בניית סככות נוספות וכרגע מרכז המזון מספק אוכל ומוכן לאתגר האיחוד ותוספות מכסה".

הקשיים באיחוד?

"תראה, לפני האיחוד חרגנו בכ-1.5 ליטר ואנחנו גדלים לבד עד סוף שנה, ככה שאין לי בעיות של איחוד. המחשבה שלי היתה שגם אם לא אייצר בשנתיים הראשונות את כל המכסה, עדיין יהיה עדיף מאשר להביא בעלי חיים מבחוץ ולהיתקל בבעיות השכיחות הקיימות באיחודי רפתות".

דור צעיר?

"הבעיות שלנו אינן שונות משאר הרפתות, הקושי בגיוס דור צעיר שירצה לעבוד ולהישאר ברפת ויראה בזה קריירה".

מדברים על שנת בצורת?

"כן, נראה לי שהולכת להיות שנה מסובכת מבחינת המזונות הקשים, הגשמים הראשונים החלו בערך בתחילת ינואר, חודש מאוחר יותר ואני צופה מחסור בתחמיצים ובשחתות ולכן מתכננים לגדל הרבה גידולי קיץ כתירס".

בימים של חוסר ביטחון ענפי, ביזרעאל מאמינים ברפת?

"כן, ללא ספק, יזרעאל קיבוץ ערכי שלא רק הכסף מניע אותו, הקיבוץ משקיע המון באנשים שיגיעו לחקלאות והחשיבה כאן היא שהחקלאות חשובה לא פחות מהמפעל הרווחי".

איך אתה רואה את השינויים בענף, שיאון, חקלאית?

"תראה אני לא פוליטיקאי ולא תשמע כאן נאומים, אך אני חושב שהחקלאית התעוררה, אמנם מאוחר אבל לפחות התעוררה ומנסה לתת מענה לשינויים בשוק ולרצונות של הרפתנים. אני מקווה שגם בשיאון ילמדו את השוק ואת השינויים ויתנו מענה, אלו שני גופים חשובים לנו מאוד, כרפתנים".

הענף בארץ, קווים לדמותו?

"בגלל המצב בארץ אף אחד לא יתעסק איתנו יש להם בממשלה בעיות אחרות ולמרות זאת, סמוטריץ מסוכן לנו ואני מאוד מקווה שהם ימשיכו את ההסכם גם לשנים הקרובות ויתנו לרפתנים כמה שנים של שקט כלכלי ובטחון תעסוקתי". ◀



מאוד מקווה שההסכם מול הממשלה יימשך לשנים הקרובות. אורי הורביץ

מכון החליבה חדש, ספר לנו?

"כן, היה לנו מכון שדירת דג של 14 scr בכל צד ואז השקענו ועברנו ל-20 בכל צד עם אופציה לפרלל 24 בכל צד, כל הבטון והבינוי במכון חדש, מה שנשאר בעצם זה רק הקירות של המכון הישן, החצר גדלה ויכולה להכיל כ-260 חולבות".

מרכז מזון?

"יש לנו מרכז מזון גדול ואנחנו לא מתכוונים להשקיע בו כרגע, הוא אמור לספק את כל הדרישה שלנו. לאורך שנות ההיערכות לקראת האיחוד, עשינו כבר את כל ההשקעות



ADAMA
אגן



חדש!
באדמה אגן

פייטר

תערובת ייחודית בעלת אפקט מהיר וארוך טווח לטיפול בנמלים כולל נמלת האש הקטנה, בפרעושים ויתושים למיניהם כולל הנמר האסיאתי.



מורין פורטה בלוק / רטיברום פסטה

לטיפול בחולדות ועכברים במשק החקלאי, מחסנים וחממות, בלוקים בגדלים שונים בהתאם לאריזה.



סניור

להדברת קרציות, פרעושים וזבובים, מכיל את הפרתרואיד העוצמתי למבדה סיהלוטריין, אפקט פעולה מהיר ורחב טווח.



נחשון שטיין מנהל רפת מעלה גלבוע "רוצים, יכולים ומעוניינים לגדול לבד"

ראובן זלץ

הרפת בקיבוץ מעלה גלבוע, נחשבת
לרפת טובה, רווחית ומצליחה.
רפת בודדת, שהתחדשה לפני
כחודשיים במכון חליבה חדש.
עוד הוכחה, שבניהול נכון וחשיבה
ערכית וכלכלית ולטווח רחוק, רפת
בישראל 2025, היא עדיין עסק
מניב ומצליח •

מי שהיה כבר מכיר ויודע, הדרך לקיבוץ מעלה גלבוע, היא
מהיפות בישראל, כביש מפותל המטפס לראש ההר כשמצדדיו
נוף הרים, עמק בית שאן וחלקים מעמק יזרעאל. הרפת עצמה,
בשולי הקיבוץ, שוכנת ליד חוות טורבינות רוח מהגדולות
בארץ, קיבוץ דתי המבוסס על חקלאות כשבשנים האחרונות
פנה הקיבוץ לתחום האנרגיה הירוקה וכיום הוא נחשב כפורץ
דרך בנושא ובאנרגיה חלופית. קיבוץ קטן, מופרט, אך עם
חיי קהילה תוססים וערבות הדדית. רפת בודדת, הנחשבת
לרווחית ומוצלחת, בעלת מכסה של כ-4 מיליון ליטר, כ-370
חולבות כולל יבשות. נחשון שטיין, מנהל הרפת מאז 2019
"אנחנו עובדים כחודשיים עם המכון החדש. היה לנו מכון 10
על 10 שדירת דג והגדלנו אותו באותו מבנה למכון 16 על 16
פרלל. זה עולם אחר מבחינת איכות וקצב החליבה, המכון של
חברת scr".

נחשון על חשיבות כוח
האדם ברפת "למצוא
עובדים טובים לרפת
זו משימה לא פשוטה.
בסוף זה הכל נגזרת של
כוח האדם שלך וזה
משליך על התוצאות
המקצועיות והכלכליות"

רוצים לגדול בקצב שלהם

בשנים האחרונות, כשהיו הזדמנויות, קנו ברפת מעלה גלבוע
מכסות על סך כ-120 אלף ליטר בסה"כ. נחשון "קנינו מכסות
שנתנו לנו אפשרות לגדול ולחרוג. אתה הרי רוצה להגיע לשיא
יכולת ייצור החלב, אך מוגבל במכסה, על ידי קניית מכסה,
אתה בעצם מגדיל את המכסה השנתית". לרפת מרכז מזון
עצמאי וקניית מזונות מרוכזים דרך משקי בית שאן, הקניין
של רפתות האזור וחלק קטן גם מצמח תערוכות. החלב בד"צ
ומשווק לתנובה.

ספר על כוח האדם?

"כרגע אנחנו צוות של 8 עובדים קבועים, מתוכם 3 עובדים
זרים, בעל ואישה שברחו מהמלחמה באוקראינה ועובדים



המכון החדש ברפת מעלה גלבוץ



המדינה חייבת לפעול בצורה הוגנת יותר מול הרפתנים. נחשון שטיין

משתדלים לשמור על הנראות שלה. חשוב לנו מאוד הקשר עם חברי הקיבוץ.

רווחיות ואיכות החלב?

"השומן שלנו בשנה האחרונה היה מעל 4 אחוז, אנחנו לא מפרידים חלב והרפת רווחית ברוך השם".

ואיך מסתדרים עם מדיניות הממשלה?

"אני לא מספיק מבין את זה, אני יודע לייצר חלב, מנסה לנהל את הרפת בסטנדרטים הכי גבוהים ובסוף, אני הולך לסופרמרקט כמוך וכמו כל הישראלים. אין ספק שהמדינה חייבת לפעול בצורה הוגנת יותר מול הרפתנים. שיתנו לנו לעבוד בשקט ולעשות את מה שאנחנו עושים הכי טוב". ▲

ביחד ברפת, יש את יעל פלק, בת משק, ניסים כהן, המאביס מכפר רופין ומשה אושר, עוזר בהאבסה, איש חינוך שרצה לחזור לחקלאות לאחר יציאה לפנסיה. מלווה את הרפת בפן הניהולי, מקצועי ומוגדר כיו"ר הרפת ומנטור, לני קפלן. אנחנו משקיעים המון בהון האנושי של הרפת, זה אלמנט מאוד חשוב לנו כולל העובדים הזרים. ארוחות הבוקר שלנו הן מסורת שאנחנו שומרים עליה בקפדנות רבה".

יש לכם לאן לגדול?

"בהחלט שכן, יש לנו לאן לגדול ואנחנו גם חזק בעניין הזה. יש לנו תוכנית אב להגיע ל-8 מיליון ליטר מכסה ולכן גם לא התאחדנו עם אף אחד. אנחנו רפת פופולרית בעיקר בגלל בריאות העדר ואנחנו מנסים ומעוניינים לגדול לבד".

בעיות מיוחדות?

"האתגר הגדול ביותר, יציבות כוח האדם ואיכותו, כרגע העלו את מכסות העובדים לרפתות, אז אני יכול לקבל עובד זר ל-5 שנים. אך למצוא עובדים טובים לרפת זו משימה לא פשוטה. בסוף זה הכל נגזרת של כוח האדם שלך וזה משליך על התוצאות המקצועיות והכלכליות. אנחנו משקיעים המון בטיפוח הנוער והדור הצעיר העוברים כאן ומנסים לקרב אותם לרפת. הם עושים כאן חליבות, את כל העבודות של הרפת ואני מאוד מקווה שנצליח "לגנוב" כמה מהם לעבודה קבועה ברפת". לני "זה נכון שאנחנו מקווים שמתוך החברה הצעירים יגיעו לעבודה ברפת אך יש כאן פן חינוכי, לא פחות חשוב". לני "מעלה גלבוץ הצטיינה בתחזוקת המבנים של הרפת, יש כאן סככות לפני 40 שנה, כעת האתגר שלנו זה לשדרג את הסככות הישנות. אנחנו יכולים עדיין להגדיל את העדר והמגמה שלנו זה להגיע ל-5 מיליון ליטר באתר הקיים ואנחנו בדרך לשם".

החיבור לקהילה חשוב לכם?

נחשון "בהחלט, מאוד חשוב לנו, הרפת הצליחה לשמור על זיקה חזקה עם הישוב, למרות שעברנו הפרטה ועדיין הרפת משמשת כמקום אליו מגיעים לבקר ולכן גם אנחנו

לני קפלן "הגודל קובע, בתיאום עם הביצועים"

ראובן זלץ

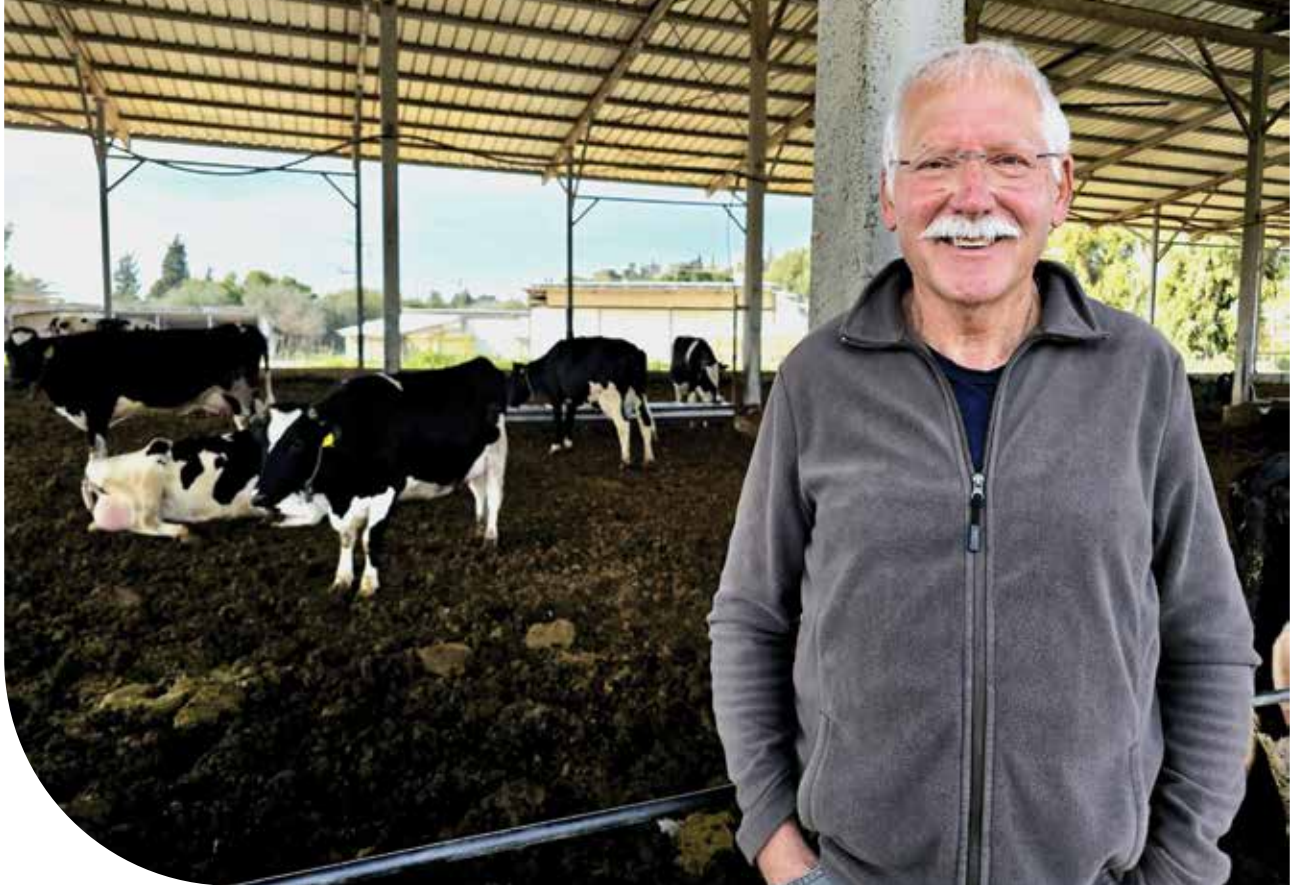
לני קפלן, שחגג רק לפני כחודש יום הולדת 72 הוא דמות מרכזית ברפת מעלה גלבע לדורותיה, איש חינוך, רפתן ובעל מקצוע יוצא דופן, המלווה רפתות ברחבי הארץ ובעולם ומועריך על ידי רפתנים באשר הם. לני "המדינה שלחה אותנו לכאן ויש עליה את האחריות להמשך המפעל ההתיישבותי בפריפריה" •

לני קפלן, הוא קודם כל מה שנקרא 'מענטש', איש מקסים, אדם צנוע וערכי, איש חינוך, חייכן, אהוב ומוערך עד מאוד. לני מלווה כסוג של מנטור את רפת מעלה גלבע וכשמגיעים לפסגת ההר הגבוה ופוגשים בו, מייד גוררים אותו לראיון קצר על מצב ענף החלב, ההצלחות, הייצור והגודל ומה דעתו באשר לעתיד.

לני "בעתיד כנאה שלא יהיו מכסות"

לני "הגעתי לרפת באופן מקרי לחלוטין ובפעם הראשונה, זה היה בשנת 1987 אבל אפשר להגיד שהתחלתי לעבוד בצורה מלאה ב-1995 לאחר 3 שנות שליחות של הסוכנות היהודית בארה"ב. כשחזרתי קבלתי החלטה לעבוד ברפת". וכשלני מחליט, הוא גם עושה, על הצד הטוב ביותר, בנועם הליכותיו, וכך במשך 18 שנים ניהל את רפת מעלה גלבע והפך אותה למה שהיא היום. אל לני כמו לני, עושה מה שטוב לרפת והחליט להעביר את השרביט הלאה כי זו לדעתו לטובת עתיד הרפת. לני "הגעתי למסקנה שאם אני רוצה להבטיח את דור ההמשך אני חייב לפנות משרות ניהול ואז העברתי את הניהול ליהודה לדרמן ונשארתי ברפת באופן חלקי והתחלתי מסלול חדש של ליווי מנהלי של רפתות בארץ ובחו"ל וזאת במקביל לעבודה ברפת מעלה גלבע. ולאט לאט הנוכחות שלי הצטמצמה, אבל זה הבית שלי והרפת כאן קרובה לליבי,

לני על עתיד הענף
"באופן כללי כל היחס של המדינה, למה שנקרא חקלאות, השתנה לגמרי, כולל היחס לרפת החלב. אם פעם לפני 2 עשורים הרפתן יכול היה להתפרנס בכבוד, היום הרבה יותר קשה, אתה חייב להצטיין במקצוע בכדי לשרוד.."



הגדלת יכולת הייצור, תהפוך את הרפת לאטרקטיבית יותר בעתיד. לני קפלן

הוא יהיה זה שייצר את החלב הזה. אני בחוויה שלי משתדל לחזק את הרפתות בפריפריה, אבל זה מאוד לא פשוט. אני חושב שכול הרפת טובה יותר, הסכנה שתיסגר קטנה הרבה יותר."

אך הרווחיות נשחקת?

"ההשקעה חייבת ללכת עם ניהול נכון וראיה עתידית, אני לא אשקיע בעסק שאין סיכוי שיצליח. אבל עובדתית אנחנו כל הזמן חוששים מהרווחיות והנה בשנת 2024 הרפתות הטובות הצליחו להראות רווחים יפים מאוד. אני לא יכול למנוע את השחיקה, אבל כן אפשר למנוע את היקף השחיקה ברווחיות. בגדול אני רוצה להגדיל את יכולת הייצור שלי עם אותן הוצאות קבועות."

אז מה שאתה בעצם אומר, שהגודל כן קובע?

"כן, לצערי, במציאות הכלכלית, הישראלית כיום, הגודל קובע, כמובן בתיאום עם הביצועים."

ומה באשר לרפת המשפחתית?

לני נושם עמוק, נראה כי לא נוח לו עם השאלה ובטח לא עם התשובה אך כנראה שכך הוא חושב "הרפת המשפחתית זה אתגר גדול הרבה יותר מכל מני סיבות אובייקטיביות. לצערי הרב גם במגזר המשפחתי רפת שלא תדע להתנהל נכון, לא תשרוד."

לסיים?

"תראה, יש לא מעט רפתות הפועלות במציאות אחרת, לאחר ששלחו אותנו לפריפריה להקים יישובים ולהקים רפתות ולשמור על גבולות המדינה ופתאום השתנו חוקי המשחק מבלי שאמרנו לנו. המדינה הרי שלחה אותנו לכאן, לצפון הארץ, לעוטף עזה ועכשיו יש כאן אחריות של המדינה." ▲

גם ההצלחה שלנו וגם האנשים שעובדים בה. אני גאה לומר שהצלחתי להעמיד מנהלי רפת ראויים ומקצועיים ביותר כולל נחשון".

איך אתה רואה את השינויים שעוברת רפת החלב הישראל?

"באופן כללי כל היחס של המדינה, למה שנקרא חקלאות, השתנה לגמרי, כולל היחס לרפת החלב. אם פעם לפני 2 עשורים הרפתן יכול היה להתפרנס בכבוד, היום הרבה יותר קשה, אתה חייב להצטיין במקצוע בכדי לשרוד. אני חושב שצריך להשקיע משאבים במציאות שלא תהיה פשוטה לרפת החלב שלנו. למשל חיסול המכסות, עתידית כנראה לא תהיינה מכסות, בטח לא במתכונת הנוכחית. לכן אנחנו צריכים לדעת לייצר חלב גם במציאות ללא מכסות."

איך לעשות את זה?

"ככול שכל רפת תצליח להגדיל את יכולת הייצור שלה, היא תהיה יותר אטרקטיבית למחלבה שתקנה ממנה חלב. בחוויה שלי אני נתקל בלא מעט רפתות, שהקיבוצים הזניחו את ההשקעות ברפת וכמו בכל עסק, אי אפשר לשרוד ולהשתפר ללא השקעה. בפגישות שלי עם הנהלת הרפתות, אני מציב 2 אופציות, או לסגור או להשקיע, שזו מילה רחבה מאוד, גם בהון האנושי, גם השקעה כספית וגם ברוח וברצון. לשמחתי הצלחתי עם לא מעט קיבוצים לשכנע אותם לצאת מהדשדוש ולהשקיע ברפת. זה חייב להגיע עם אמונה גדולה בענף החלב ובעתידו."

חוסר הוודאות אל מול השקעה?

"תראה, במבחן המציאות, אנחנו רואים רפתות היודעות להתנהל נכון, מגיעות לרווחיות מאוד נאה. ולכן ההשקעה חייבת להיות מאוד מדויקת וממוקדת. הרי בסוף אנחנו תמיד נצטרך לייצר בישראל מיליארד וחצי ליטר חלב. ומי שיצטיין

שי ביטון רופא בהחקלאית "אנחנו מדייקים פרוטוקול לכל רפת"

ראובן זלץ

שי ביטון, אחד מרופאי הדור החדש של החקלאית. החל את עבודתו בשנת 2020 ועבר את המלחמה באזור הצפון שספג אש לאורך כשנה וחודשיים. ביטון "היה חשוב לנו כרופאים להיות גם בעת מלחמה עם הרפתנים והפרות"

שי ביטון 38 רופא ווטרינר עובד בהחקלאית מ-2020. נשוי לאנה ואב ל-2 ילדים, המשפחה מתגוררת בקיבוץ מחניים. למד בפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית, רופא מהדור החדש של החקלאית. החל את עבודתו בתחילת הקורונה, וקיבל אזור ב-2023. כיום הוא עובד בגליל עליון, עמק החולה, אצבע הגליל, עד גליל מערבי. שי מטפל ב-8 רפתות ורופא של כמה עדרי בקר לבשר.

איך עברה המלחמה והעבודה בקו האש?

"כשהחלה המלחמה, עדיין גרנו במרכז וב-1 לנובמבר 2023 עברנו לקיבוץ מחניים, המעבר היה בתקופה של כאוס ולא בדיוק ידענו לאן הדברים מתפתחים, זו היתה תחילת המלחמה. ברמה האישית של הבית והמשפחה לא היה קל, חוסר וודאות לגבי מה יקרה. מבחינת העבודה החלטתי לשמור כמעט בכל מחיר על השגרה, ב-8 לאוקטובר 2023 כבר הגעתי למשקים, למרות אזעקות, צבע אדום ויירוטים רבים. חשבתי שהשגרה מאוד חשובה לרפתנים ולבעלי החיים, כמו גם להראות לכולם שאנחנו, החקלאית, כאן וממשיכים כרגיל, זו היתה מטרה בחשיבות עליונה. עבדתי לכל אורך המלחמה, למעט מדי פעם שינויים הכרחיים במסלול, כביש הצפון היה חסום ופה ושם ועוד חסימות בכל מיני דרכים וכבישים. בגדול עבדנו בצורה שוטפת, זה אולי ישמע מצחיק או הזוי, תלוי את מי שואלים, אך אפילו התרגלנו אם ניתן לומר כך, לאזעקות וליירוטים. אמנם שמרנו על עצמנו ככול האפשר אך המשכנו לעבוד."

בטח בימים הראשונים היה סוג של כאוס?

"כן, היו ימים מורכבים מאוד בעיקר בימים ובשבועות הראשונים, התקופה היתה לגמרי בסערה, המון צבא, המון תנועת טנקים וחיילים, שריפות, טילים. ובתוך כל המציאות

"כל מי שרוצה לעסוק בחיות משק, החקלאית זה המקום האידיאלי, לעיסוק ברפואה ווטרינרית. החקלאית המאפשרת לי להתמקד בפן המקצועי ודואגת לכל השאר"



הזו אנחנו המשכנו לעבוד למרות שחלק נכבד מהגליל פונה מתושבים, אך החקלאים והרפתנים הם היחידים שנשארו כאן, הם, אנחנו והצבא".

איך זה השפיע, אם בכלל בפן המקצועית?

"בפן הבריאותי של בעלי החיים, לא ראינו השפעה שלילית, מתברר כי הרעשים לא השפיעו, לא ראינו ירידה בחלב, או פגיעה בהתעברות או דברים דומים. בעדרי הבקר הבעיה היתה בעיקר של שריפות שטחי מרעה והם עדיין לא התאוששו מזה, שכן החורף הזה נכון לעכשיו, ללא גשמים כמעט. באשר לרפתנים ולמגדלים, כמעט כולם המשיכו לעבוד כרגיל, הרוב הגדול הבינו את חשיבות העבודה והטיפול בבעלי חיים ונשארו במשקים. בעדרי בקר היו אזורים שנחסמו על ידי הצבא ולא יכולנו להגיע לעדרים וזה יצר בעיה. בסופו של דבר חשיבות השמירה על שגרת עבודה מצד המגדלים ומצד שלנו, בהחקלאית, היה ערך עליון. זה היה מבחינתי סוג של מילואים לשמור על הרפתות ובעלי החיים ולהיות בקשר מתמיד עם הרפתנים".

והעבודה בעידן הזה בהחקלאית?

"היום מי שעובד בהחקלאית, זה בראש ובראשונה למען בעלי החיים והמגדלים. יש כיום הבנה שדברים מתפתחים ומתקדמים. בהחקלאית אנחנו תמיד בודקים את עצמנו ואת שיטות העבודה שלנו ובהתאם לכך מתאימים את עצמנו. אני לא אכנס לכל העניינים האחרים, אך כן אני יכול לומר כי יש לנו סמינר מקצועי חודשי ולאחריו אנחנו מתעדכנים

MUELLER
ישראל

**תודה לעשרות הלקוחות
שבחרו בנו ובמיכלים הטובים בעולם
מיכלי חלב MUELLER**

הרמן פרוג'קט
(ח.צ.)

לפרטים: מרכז שירות 050-5414-415



בסוף אנחנו כאן למען הרפתנים ובעלי החיים. שי ביטון

וממשיכים קדימה. בסופו של דבר החקלאית הינו גוף מקצועי, העוסק ברפואת עדר, אין פרוטוקול אחד לכל הרפתות ולכל רפת מדדיקים ומתאימים את הפרוטוקול המתאים לה".

מחלות באזור העבודה?

"אנחנו באזור גיאוגרפי מיוחד ומחלות מועברות אלינו מלבנון ומסוריה והדבר מצריך פרוטוקולים של חיסונים מורכבים יותר ומצריך ידע והכרה של מחלות רבות כדי לזהות מוקדם ולטפל בהקדם".

בחרת נכון, כרופא בהחקלאית?

"בטח, לגמרי, גם היום כל מי שרוצה לעסוק בחיות משק, החקלאית זה המקום האידיאלי. מבחינתי, לעסוק ברפואה ווטרינרית זה רק בהחקלאית המאפשרת לי להתמקד בפן המקצועי ודואגת לכל השאר. יש יועצים ומומחים התומכים ברופאי החקלאית ומבחינתי התמזל מזלי לעבוד פה, זו האמת הפשוטה".

שי ביטון עוד עשור מהיום?

"אני מאמין שגם בעוד 10 שנים, אהיה באותו מקום ובאותו אזור עבודה. אולי העבודה תשתנה מעט אבל לא באופן מהותי. תמיד תישאר עלינו האחריות של להדריך וללוות את הרפתן בפן המקצועי". ▲

כל מי שרוצה לעסוק בחיות משק, החקלאית זה המקום האידיאלי. מבחינתי, לעסוק ברפואה ווטרינרית זה רק בהחקלאית המאפשרת לי להתמקד בפן המקצועי ודואגת לכל השאר

למתפנקים ולרגישים

חלב וניל וחלב נטול לקטוז

עכשיו על המדפים



ניהול ממשק רבייה בפרות חולבות דרכים לשיפור אחוזי ההתעברות

ד"ר יניב לבון התאחדות יצרני החלב

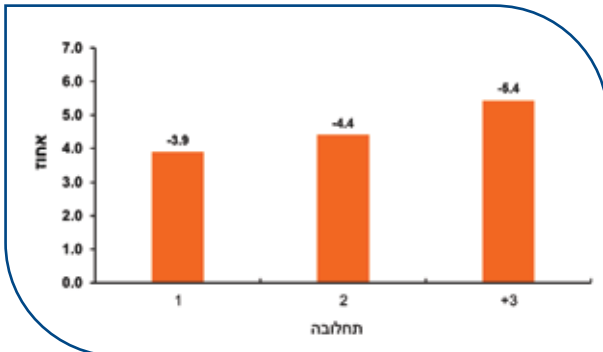
ממשק הרבייה בפרות חולבות הינו אחד הפרמטרים החשובים ביותר להצלחת רפת החלב. פגיעה בשיעורי ההתעברות פוגעת ביכולת הרפתן לתכנן את ייצור החלב, את התחלופה ברפת ומאלצת אותו בהוצאת פרות מתוך הכרח ולא מתוך בחירה •

בשנים האחרונות ישנה ירידה ניכרת בשיעורי ההתעברות ברפת הישראלית. הירידה הזו באה לידי ביטוי בכלל התחלופות והאזורים. סיבות רבות יכולות להוביל לפגיעה בפוריות מתהליך גידול העגלות, דרך ההזנה, רוחות החיות, מחלות, גורם הפר, הסביבה, וכמובן ממשק הרבייה הכללי ברפת והאינטראקציה בין הגורמים השונים. מורכבותה הרבה של מערכת הרבייה ידועה ונחקרה רבות הן בישראל והן בעולם כולו. עבודות לא מעטות ניסו למצוא טיפולים להעלאת שיעורי ההתעברות וחלקן אף מציגות הצלחות לא מבוטלות. על הרפתן ללמוד וליישם אצלו ברפת, אך כאן קיימת שונות גדולה בין הרפתות בשיטות הממשק ובדרכי הניהול, אשר להם השפעה מכרעת על שיעורי ההתעברות. מספר לא קטן של עבודות נעשו בשנים האחרונות בישראל, ברפתות ובתנאים שלנו. עבודות אלו הראו מגוון טיפולים אפשריים אשר יכולים להוביל לשיפור שיעורי ההתעברות ואחוז הפרות ההרות. המשותף לכלל הטיפולים הינו מתן תשומת לב מרבית לנושא הרבייה ברפת לא רק ברמת כלל הפרות אלא גם ועיקר ברמת הפרה הפרטנית, תוך הקפדה על רישום מסודר של כלל אירועי התחלואה של הפרה ועד ייחומים מוקדמים ושיפוט מצב גופני במועדים הנכונים. יצירת בסיס נתונים מעודכן ונגיש הינו כלל ראשון בדרך להצלחת הטיפול בבעיות הפוריות.

ישנם לא מעט גורמי סיכון אשר אליהם נחשפת הפרה במהלך חייה וביכולתם לגרום לפגיעה במדדי הפוריות. גורמי הסיכון העיקריים לפי קבוצות הינם: 1. מחלות המלטה, 2. דלקות עטין קליניות ותת-קליניות, 3. מצב גופני של הפרה בהמלטה ובשיא חלב, 4. גורמי אקלים כגון עומס חום, 4. ממשק פוריות וממשק כללי ברפת. טבלה מספר 1 מציגה את הגורמים

קיימת שונות גדולה בין הרפתות בשיטות הממשק ובדרכי הניהול, אשר להם השפעה מכרעת על שיעורי ההתעברות

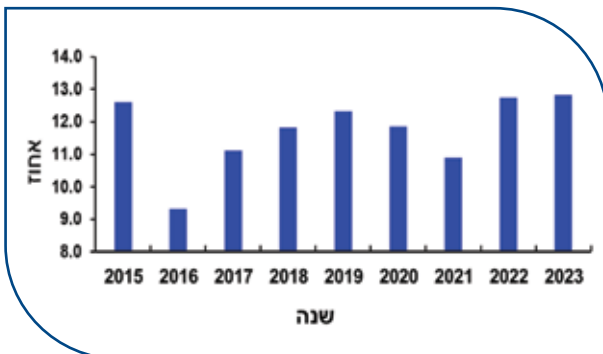
דלקות רחם פוגעות בשיעורי ההתעברות בפרות חלב כאשר כפי שניתן לראות בגרף מספר 2 הנזק משתנה בין התחלובות כאשר פרות בוגרות נפגעות יותר חזק מפרות בתחלובה ראשונה או שניה.



גרף מספר 2 – השפעת דלקת רחם לאחר ההמלטה על שיעור ההתעברות מהזרעה ראשונה

ב. קטוזיס: בספרות מתואר שאירועי קטוזיס קליני נעים בין 2 ל-15% בעוד שקטוזיס תת-קליני יכול להגיע עד כ-60% (Duffield, 2000; McArt et al., 2012).

קטוזיס עלול לפגוע במועד החזרה למחזוריות תקינה לאחר ההמלטה, לפגוע במשך הצגת הייחום בעקבות ריכוזי אסטרוידיל נמוכים יותר (Diskin et al., 2005; Rutherford et al., 2016).



גרף מספר 3: שיעורי קטוזיס ברפת החלב בישראל 2015–2023

בנוגע לפגיעה בשיעורי ההתעברות נמצא שפרות עם קטוזיס מציגות כ-2.5% התעברות פחות מאשר פרות ללא קטוזיס.

ג. דלקות עטין: דלקת עטין היא אחד מגורמי התחלואה הנפוצים ביותר ברפת החלב בארץ ובעולם, הגורם לנזק כלכלי רב לענף החלב. דלקות עטין מחולקות לשתי קטגוריות עיקריות – קליניות ותת-קליניות. דלקת קלינית נגרמת בעיקר על ידי חיידקים גרם-שליליים, היא קצרת מועד, נמשכת ימים ספורים, ומלווה בסימנים קליניים אופייניים נראים לעין. הדלקת מלווה בעליית חום גוף וספירת תאים סומאטים גבוהה (סת"ס) ומשרה השפעות שליליות על תפקודים שונים של הפרה. דלקת תת-קלינית נפוצה יותר מזו הקלינית אך אינה מלווה בהופעת סימנים קליניים ולכן קשה יותר לאבחנה. החלב נראה "נורמאלי" והשינוי הבולט הוא עליית סת"ס בחלב. דלקת עטין תת-קלינית נגרמת בעיקר על ידי חיידקים גרם חיוביים, היא ממושכת, כרונית בדרך כלל, נמשכת שבועות או חודשים רבים, ויכולה לגרום לירידה הדרגתית בתנובת חלב. בין 30 ל-40% מהפרות בישראל נגועות בחיידקים בלפחות רבע עטין אחד עם תגובה דלקתית

העיקריים והשפעתם על שיעורי ההתעברות מהזרעה ראשונה.

טבלה 1. גורמי סיכון עיקריים ברפת החלב והשפעתם על שיעור התעברות מהזרעה ראשונה

גורם סיכון	הפרש באחוז התעברות להזרעה ראשונה
דלקת רחם	-4.7
קטוזיס	-2.5
המלטה קשה	-3.2
קדחת חלב	-1
אצירת שליה	-1.9
תאומים	-2.7
סת"ס גבוה (מעל 200)	-2.4

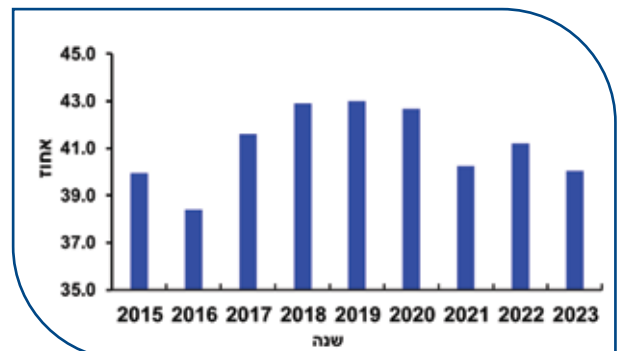
כיום, בארץ ובעולם, ישנן גישות אשר מציעות טיפולים הורמונליים לכלל הפרות ללא התייחסות לגורמי סיכון. מצד שני ישנן גישות אשר מציעות טיפולים לתת-קבוצות של פרות על פי גורם הסיכון אותו הן חוות. עבודה זו באה להציג את הגישה השנייה. בשנים האחרונות ביצענו בישראל לא מעט עבודות אשר מטרתן הייתה לטפל בתת-קבוצות של פרות עם שיעורי התעברות נמוכים על מנת להוביל לשיפור שיעורי ההתעברות באותן פרות אשר סובלות מאותן גורמי סיכון. טיפולים אלו הינם בעלי פוטנציאל לשיפור מדדי רבייה ללא שימוש מסיבי בהורמונים לכלל העדר. הזרקת GnRH בתחילת ייחום – GnRH הוזק בתחילת ייחום העמידה לפי תצפית עין או לפי ייחום מערכת. נמצא שיפור מובהק בשיעורי התעברות בפרות עם מצב גופני נמוך בשיא חלב וכן בפרות אשר סבלו ממחלות המלטה.

חלק ראשון

הצגת גורמי הסיכון, השתנותם לאורך השנים ומשמעותם לביצועי הרבייה:

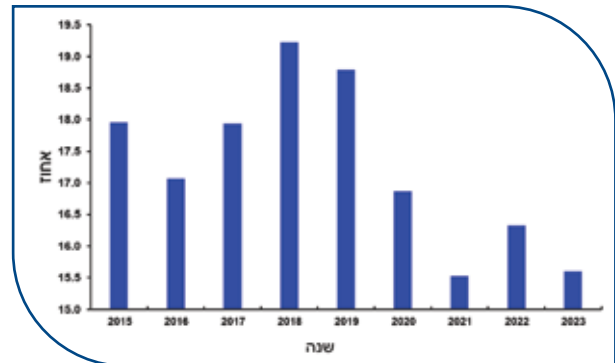
א. דלקות רחם לאחר ההמלטה: מחלות רחם וזיהומים של מערכת הרבייה לאחר ההמלטה פוגעות ב-40% מהפרות בעדר החלב לאחר ההמלטה גם בישראל (עזרא, Santos et al., 2010; Pinedo et al., 2024) וגם בעולם. (2020; Van Schyndel et al., 2021).

אחוז דלקות הרחם בישראל לאורך השנים מוצג בגרף מספר 1. ניתן לראות שאחוז הפרות עם דלקת רחם לאורך 10 השנים האחרונות נע סביב 40–43% ללא שינוי משמעותי.



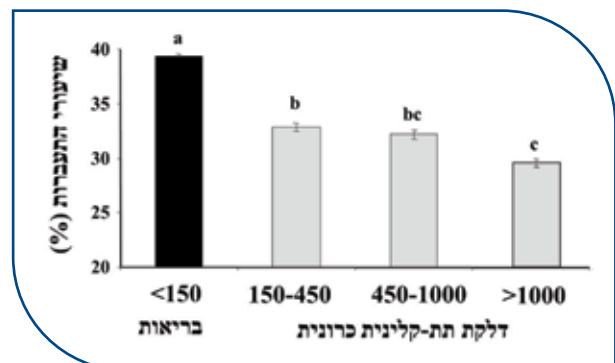
גרף מספר 1: שיעורי דלקות רחם ברפת החלב בישראל 2015–2023

בעטין. שעורים דומים נרשמים גם באירופה וצפון אמריקה. גרף מספר 4 מציג את אחוז הפרות הנגועות בדלקות תת-קליניות לפני הזרעה ראשונה לאורך השנים. ניתן לראות שאחוז הנגועות נע בין 15 ל-20% ושישנה דווקא ירידה בשנים האחרונות (גרף מספר 4).



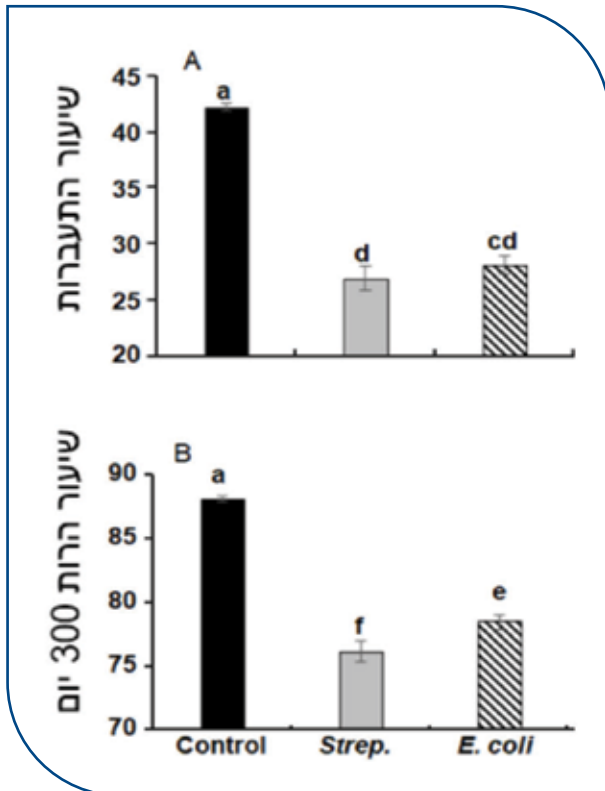
גרף מספר 4: אחוז פרות עם סת"ס מעל 200,000 לפני הזרעה ראשונה 2015-2023

פרות הנגועות בדלקות עטין תת-קליניות מציגות ירידה בולטת בשיעורי ההתעברות וכן עליה בימי הריק. פרות אלו אשר אינן מתעברות יוצאות מהרפת בצורה מאולצת ומונעות מהרפתן לבצע תכנון מיטבי של העדר. גרף מספר 5 מציג את הפגיעה בשיעורי ההתעברות בפרות עם דלקות עטין תת-קליניות על פי רמות סת"ס בהשוואה לפרות בריאות. ניתן לראות ירידה של כ-6 יחידות האחוז בפרות עם דלקת כרונית בהשוואה לפרות בריאות.



גרף מספר 5: שיעורי התעברות בפרות בריאות מול פרות עם דלקות עטין תת-קליניות ברמות שונות

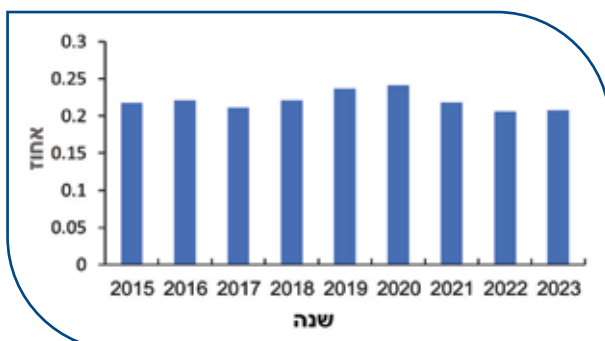
עבודה נוספת אשר בחנה את השפעת נגיעות בחיידקים מסוג אשריכיה קולי או סטרפטוקוקוס יובריס הציגה אף היא ירידה חזקה בשיעורי ההתעברות וכן בשיעור ההרות לאחר 300 יום בתחלובה (גרף מספר 6).



גרף מספר 6: השפעת דלקות תת-קליניות הנגרמות מחיידקים על מדדי פוריות

עבודות אלו מראות כי גם דלקות עטין תת-קליניות הנחשבות מינוריות ולא זוכות לתשומת לב מרבית של הרפתן עלולות לגרום לפגיעה חזקה בשיעורי ההתעברות. עבודה זו מעלה את הצורך להתייחס לדלקות עטין תת-קליניות ביתר חשיבות לא רק לגבי פגיעה בייצור החלב אלא גם לגבי פגיעה בפוריות.

ד. מצב גופני בשיא חלב: מצב גופני מהווה מדד למאזן האנרגטי של הפרה, למצב הגופני בשיא החלב (60-40 יום מהמלטת) ישנה השפעה על שיעורי ההתעברות. גרף מספר 7 מציג את השתנות המצב הגופני בשיא החלב לאורך השנים. ניתן לראות שאין הבדלים באחוז הפרות עם דרגות מצב גופני שונה והמגמה הינה די דומה בכל התקופה.



גרף מספר 7: אחוז פרות עם ציון ≥ 2.25 בשיא חלב לפי שנים 2015-2023

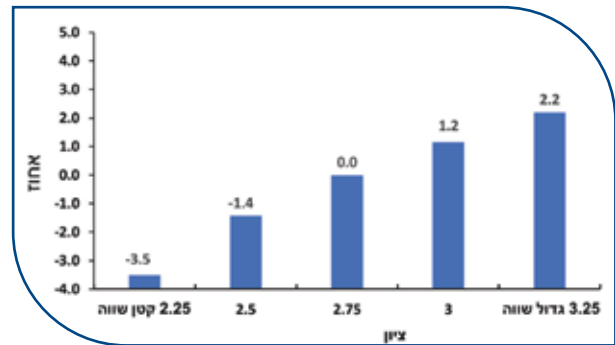
אותן פרות עם מצב גופני נמוך בשיא חלב מציגות ירידה חזקה בהתעברות בהשוואה לפרות עם מצב גופני גבוה יותר (גרף מספר 8).

חלק שני טיפולים ופתרונות אפשריים לשיפור הפוריות

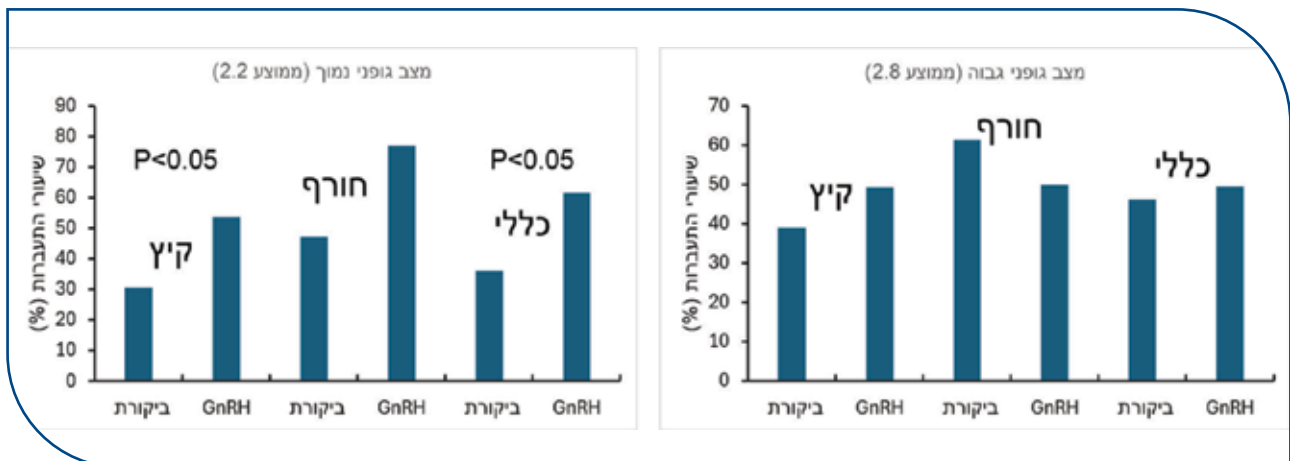
כלל הטיפולים אשר יוצגו בחלק זה הינן פרי של עבודות אשר נעשו בישראל בעשור האחרון בשיתוף חוקרים מהאוניברסיטה העברית ומכון וולקני. שימוש באותן פרוטוקולים מוצעים יכול להועיל בשיפור מדדי הפוריות באותן תת-קבוצות של פרות.

א. הזרקת GnRH (גונבריד) בתחילת ייחום העמידה.

טיפול זה נבחן בשני אופנים: 1. על פי זיהוי הייחום בתצפיות עין, 2. על פי זיהוי הייחום על ידי מערכות זיהוי.



גרף מספר 8: השפעת המצב גופני בשיא חלב על שיעורי ההתעברות



גרף מספר 9: השפעת הטיפול ב-GnRH בתחילת ייחום העמידה על שיעורי ההתעברות של פרות עם מצב גופני נמוך או גבוה בשיא חלב

ק.ג. תשתיות בע"מ

מקבוצת אהרונסי יזמות ופיתוח

תאית
לריפוד

תאית
לבורות
תחמיץ

תאית
למיצוק

תאית סוג א'

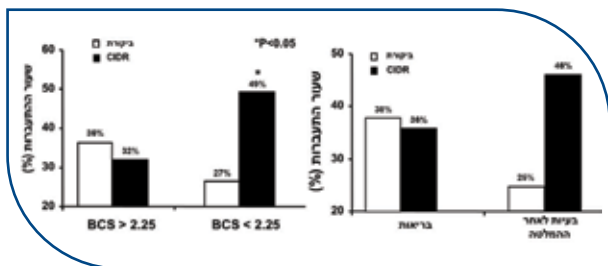
לריפוד יבש יבש יבש.

2,000 ₪ עבור פול קטן
2,500 ₪ עבור פול גדול

שירא אאלה אחירק קסואיק אללא גחרא זכא האלל כאלה.

הרצל 27 חדרה | קובי אהרונסי 052-4605654 | www.aharonesi.co.il

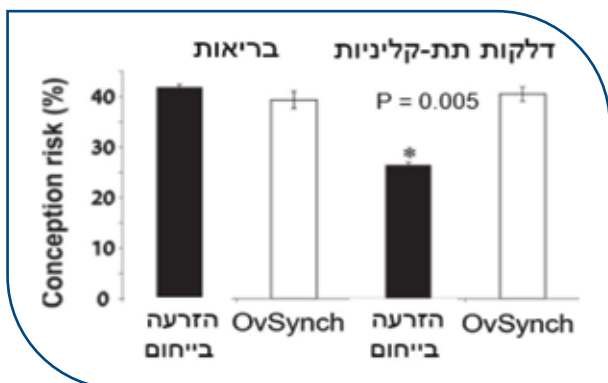
מחלות רחם לא הושפעו מהטיפול ותוספת הפרוגסטרון לא העלתה אצלן את שיעורי ההתעברות (גרף מספר 12).



גרף מספר 12 - השפעת תוספת פרוגסטרון (הכנסת CIDR) ביום 5 לאחר הייחום על שיעורי ההתעברות של פרות עם גורמי סיכון

ג. פרוטוקולי סנכרון שונים לתת-קבוצות של פרות

1. שימוש בפרוטוקול OvSynch לפרות נגועות בדלקות עטין תת-קליניות. עבודות פיזיולוגיות אשר בוצעו אצלנו בארץ מצאו פגיעה במועד הביוץ הרגיל בייחס לתחילת הייחום באותן פרות עם דלקות עטין. עבודה זו אשר בחנה דרך לתיזמון נכון של הביוץ ביחס לתחילת הייחום ולהזרעה באמצעות שימוש בפרוטוקול אובסינק. ממצאי העבודה הראו שיפור מובהק בשיעורי ההתעברות באותן פרות עם דלקות עטין תת-קליניות אשר טופלו בעזרת סנכרון אובסינק (גרף מספר 13).



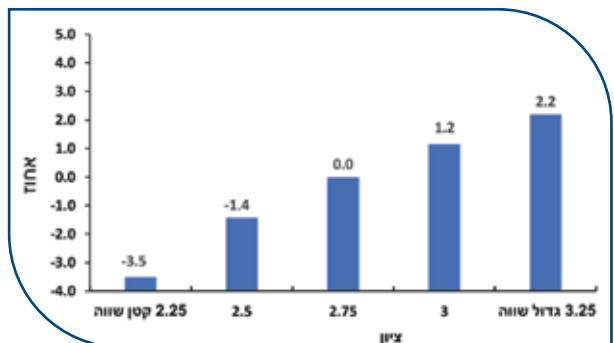
גרף מספר 13 - השפעת סנכרון אובסינק על שיעורי התעברות בפרות עם שלקות תת-קליניות בהשוואה לפרות בריאות

סיכום

ירידת שיעורי ההתעברות אשר אנו עדים לה כבר תקופה לא קצרה מחייבת מציאת פתרונות לשיפור שיעורי ההתעברות. גורמים רבים משפיעים על ההתעברות מהזנת הפרות, תקופת המעבר ועד מועד ההזרעה ואיכות הזרמה. כמו כן, קבלת שיעורי התעברות מיטביים מחייבת הקפדה על ממשק תקין כולל רישום נתונים תקין וסדיר. סקירה זו התעסקה בעיקר עם טיפולים שונים לשיפור שיעורי ההתעברות בתת-קבוצות של פרות. כפי שהוצג, טיפול בתת-קבוצות של פרות הסובלות מגורמי סיכון יכול מצד אחד להועיל בשיפור הפוריות באותן פרות. הטיפולים המוצעים הינם: טיפולים לקבלת תזמון מיטבי בין הייחום למועד הביוץ, טיפולים להעלאת רמת הפרוגסטרון בפלסמה וכן טיפולים משולבים. מתן טיפול לתת-קבוצות של פרות ולא לכלל העדר יכול לעזור בשיפור הפוריות של אותן פרות מצד אחד ומצד שני לחסוך בביצוע טיפולים ברמת כל העדר אשר יהיו גם יקרים יותר וגם עלולים לפגוע בתדמית הענף בעיני הציבור. ▲

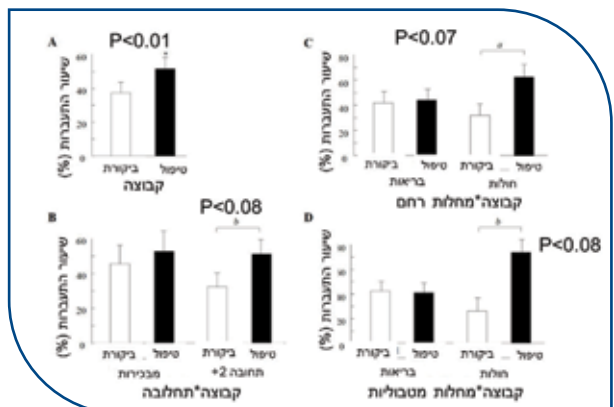
1. זיהוי הייחום על פי מערכת תצפיות עין: בעבודה זו התבצעו תצפיות עין לאורך כל היממה ופרות קיבלו זריקת גונבריד עם ההופעה הראשונה בייחום עמידה. כפי שניתן לראות בגרף מספר 9 טיפול בגונבריד בתחילת הייחום שיפר את שיעורי ההתעברות בפרות עם מצב גופני נמוך, לעומת זאת בפרות עם מצב גופני גבוה לא נמצאה השפעה למתן הגונבריד.

כאשר נבדקה ההשפעה של הטיפול בפרות עם מחלות המלטה גם כן נמצאה השפעה מובהקת לטיפול עם GnRH בתחילת הייחום על שיעורי ההתעברות (גרף מספר 10).



גרף מספר 10. השפעת הטיפול ב GnRH בתחילת ייחום העמידה על שיעורי ההתעברות של פרות עם מחלות המלטה

2. זיהוי הייחום על ידי מערכת אלקטרונית: עבודה דומה אשר כלל גם היא הזרקת GnRH בתחילת הייחום אשר במקרה הזה זוהה בעזרת מערכת אלקטרונית הראתה גם כן שיפור בשיעורי ההתעברות בתתי קבוצות של פרות כפי שמתואר בגרף 11. ניתן לראות שגם במקרה זה נמצא שיפור בפרות אשר סבלו ממחלות רחם ומחלות מטבוליות.



גרף מספר 11: השפעת הטיפול ב GnRH בתחילת ייחום אשר זוהה על ידי מערכות זיהוי על שיעורי ההתעברות של פרות עם גורמי סיכון

ב. תוספת פרוגסטרון על ידי הכנסת CIDR.

אחת הסיבות לפגיעה בפוריות בפרות עם גורמי הסיכון או פרות הקיין הינה ריכוזי פרוגסטרון נמוכים לפני או אחרי ההזרעה. מטרת הטיפולים הללו הינה להעלות את רמות הפרוגסטרון בפלסמה לצורך מתן תמיכה יותר טובה בשלבים הראשונים של ההתפתחות העוברית.

הוספת CIDR לפרות אשר סבלו מדלקות רחם לאחר ההמלטה או אשר היו עם מצב גופני נמוך שיפרה את שיעורי ההתעברות. מצד שני, פרות עם מצב גופני גבוה או ללא

הסיפור על הרפתן מהעמק לזכרו של ניר פלק

ראובן זלץ

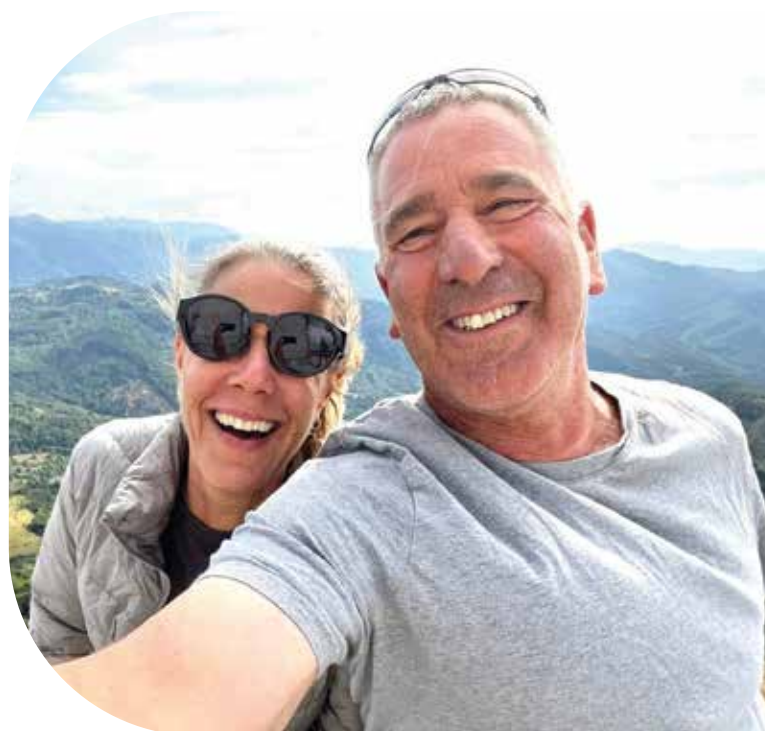
איך ניתן לסכם את חייו של ניר פלק, האיש המיוחד הזה, איש משפחה, חקלאי, רפתן, איש אדמה, בעל מצפן ערכי ייחודי, מושבניק. איך בכלל אפשר להתחיל ולכתוב על ניר בלשון עבר. האסון על מותו של ניר, לא הותיר עין יבשה, גם לא בקרב המושבניקים הקשוחים ביותר. 'משק הבקר והחלב' משרטט קווים לדמותו של האיש מהעמק ונפרד מניר פלק שהותיר חותם בכל מעשיו. וכן, משפחת פלק ממשיכה בעבודה, לא מוותרת, מושבניקים אתם יודעים. **יהי זכרו ברוך •**

תמיר פלק על אבא ניר
"המודל לחיקוי עבורי,
למדתי ממנו המון, היה
חשוב לו שאלמד כל הזמן
על כל עבודות הרפת.
כרגע אני כאן מחזיק
את כל המשק עם חבר'ה
מהמושב שעוזרים לי
ובעלה של אחותי..."

האסון הכבד שפקד את משפחת פלק, מהמשפחות הוותיקות והמוכרות בעמק יזרעאל, היכה בתדהמה ובצער רב את כל מי שהכיר את ניר פלק ואת משפחתו הגדולה, משפחה שנטעה את שורשיה עמוק באדמה של העמק הפורה. הסיפור הציוני של המשפחה מתחיל אי שם בעלייה השנייה והשלישית. קריינה ויואל פלק סבתא וסבא רבא של ניר, הגיעו בשנות ה-20 של המאה הקודמת, המשפחה התיישבה במרחביה שעלה לקרקע בשנת 1911 ופוצל בשנת 1921 לקיבוץ ומושב וזאת לאחר וויכוחים אידיאולוגיים קשים. ומאז הם כאן, נטועים חזק ועמוק באדמת העמק. כיום מתגוררים בני המשפחה המורחבת בכ-10 נחלות במושב העובדים, מרחביה. ניר פלק, שנולד במושב הוא בנם של שמחה ועדינה ז"ל שנולדו אף הם במושב מרחביה. שבועיים לאחר מות ניר נפגשנו עם המשפחה, האח הבכור, האישה והילדים, הצער והכאב קשים מנשוא, העצב אין לו סוף, טרגדיה אמיתית, אך המשפחה ממשיכה קדימה, כי זה מה שניר היה רוצה.

ניר, קשוח, עקשן ואהוב עם לב ענק

מרחביה הוא מושב חקלאי ברובו, מטעי זיתים, כרמים, 5 רפתות, גידולי שדה, ירקות ועוד, נחשב למושב יציב כלכלית וחברתית וניר היה אחד מעמודי התווך בקהילה הקטנה. אם תרצו, הסיפור של משפחת פלק, הוא בעצם הסיפור הציוני כולו, סיפור על שכול, מוות ואהבה, סיפור על מלחמות,



ידעו ימים של אושר. דורון וניר פלק



ניר, דורון, עומר, שירה ותמיר. משפחת פלק

גם אם אתה כבר לא באמת מושבניק "היה יום גשום והיתה נזילת מים באחד מהגגות ברפת, זה הפריע מאוד לניר שהיה פרפקציוניסט והוא עלה למעלה לתקן את הנזילה. מה בדיוק קרה אנחנו לא יודעים ולא נדע. פלטה שלמה התנתקה מהגג בצד אחד, נוצר חור מלבני והוא נפל אל מותו, הגיע אמבולנס וזמן לא רב אחר כך, לצערי נקבע מותו".

עזרה הדדית לצד הכאב הגדול

רני נשאר לבד, שני אחיו נהרגו, סיפור עצוב וטרגי, האח הקטן והאח האמצעי, שניהם נהרגו בטרם עת, הותירו את רני איש קשוח, מביט קדימה ומדבר על המשכיות ועזרה הדדית אך הלב, הלב שלו שבור.

איך ממשיכים הלאה?

"אז קודם כל ממשיכים לעבוד, כמובן בתיאום ובהסכמה עם דורון האישה שאיתו, הדבר החשוב הוא המשכיות. כמה שעות לאחר שניר נהרג היתה חליבה כי מוכרחים להמשיך לעבוד, למרות כל הכאב והצער".

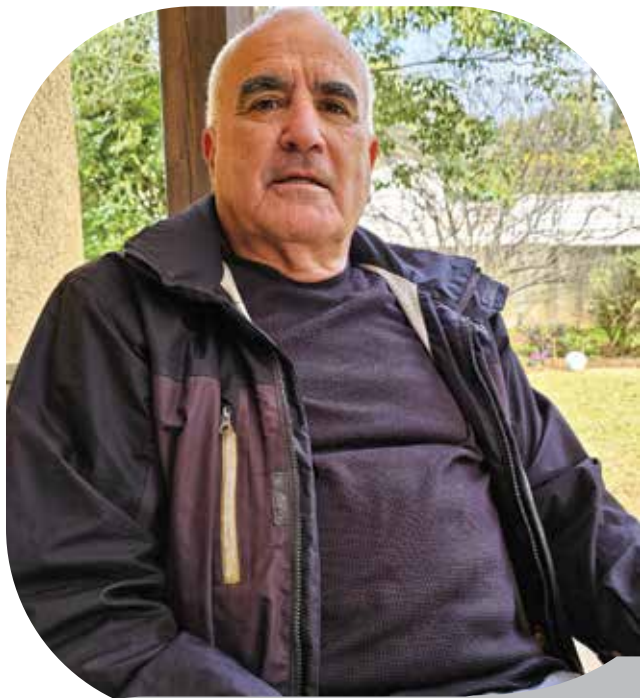
נשאר לבד, שני האחים נהרגו?

"זו הרגשה קשה מאוד, מאוד, ניר ואהוד, יחד עם אבא, מכה מכה. אך לצד זה יש את ההמשכיות, 3 שעות אחרי שחזרנו מבית החולים, הגיעו החברים של ניר ועד היום הם נותנים כאן יד, זו העזרה ההדדית במושב". אבנר ממשיך ואומר "ניר היה סלע, איש יחיד ומיוחד, בעל עוצמה ומנהיגות. צריך להבין שניר היה אחד מעמודי התווך של היישוב, היה מאוד מעורב בניהול היישוב, בעניינים השוטפים, גם מול המוסדות החיצוניים. ניר היה אחראי ביטחון ביישוב וערך העבודה ושמירת הקרקע, היו מה שהובילו את ניר. הוא תרם בכל מה שרק היה נדרש ושימש עבור חברי ההנהלה דוגמא אישית ומצפן ייחודי וערכי. הוא היה דמות מאוד מיוחדת, איש אהוד על תושבי היישוב והיה חקלאי ורפתן מצטיין, היה בו משהו מאוד ערכי ובמיוחד בכל הקשור לשמירה על אדמות היישוב. תשמע, מעבר לכל המילים על ניר ועל פועלו, מותו זו אבידה קשה מאוד, כאדם, כחבר, כבן משפחה, האובדן והכאב עצומים".



עומר הבת על אבא ניר "אבא היה איש משפחה, העוגן שלנו, הביטחון שלנו, עשה הכל בשביל המשפחה, את כל מה שהוא עשה ועבד מאוד קשה זה היה קודם כל בשביל המשפחה..."

היצמדות לקרקע, עבודה חקלאית והמשפחה כמרכז החשוב. המונח מלח הארץ מתאר היטב את בני משפחת פלק. 3 בני נולדו לשמחה ועדינה. רני הבכור, שאיתו נפגשנו, טייס קרב במיל', שעבר תאונת טיס קשה, ניצל בנס והמשיך לשרת שירות משמעותי לאורך שנים רבות. אהוד ז"ל, האח האמצעי, היה טייס שנהרג בתאונת אימונים בקיץ 1988 והבן הצעיר ניר, הבן הממשיך של המשק המשפחתי, נולד בשנת 1965 ונהרג ב-29.12.24 במשק שאותו הוא כל כך אהב וטיפח. האגדה על קשיחות המושבניקים, העקשנות, החריצות, הן בעצם כולן נכונות, רק שבמקרה של ניר פלק, גם הקשוחים שבמושבניקים, נשברו. רני הבכור, עזב הכל כששמע על מותו של ניר ומאז הוא כאן, חזר הביתה בנסיבות טרגיות, למשק ולמשפחה ומנסה לעזור ככול יכולתו. רני "אבא הקים את המשק בסוף שנות ה-60, היה חונך לחקלאות של כל יישובי התענ"כים. הוא התחיל עם 4 פרות וניר שטיפח את הרפת לאורך השנים, הגדיל את מספר הפרות ל-150 חולבות". כיום הרפת בעלת מכסה של 1.7 מיליון ליטר ונחשבת לטובה ורווחית. "תמיד חשבתי שהרפת שלנו טובה" אומר רני וממשיך "ידעתי איך ניר פיתח והשקיע ברפת, אך רק לאחר מותו הבנתי ולמדתי עד כמה הרפת הזו מצוינת. רפת מתוקתקת, מאורגנת, ניר השקיע את חייו ברפת הזו וככה היא נראית, באמת רפת נהדרת". אבנר פלק, יו"ר האגודה חקלאית מרחביה ובן דודו של ניר שהצטרף לגינת המשפחה מוסיף "מלבד הרפת, ניר עיבד קרוב ל-1000 דונם פלחה, כמו כן גידל עגלים לפיטום ובנה מרכז מזון עצמאי לתפארת. ניר היה חקלאי טוטאלי, אדם שהיה חשוב והשפיע עלינו כקהילה". רני מוסיף בציניות "למעשה אני הכבשה השחורה במשפחה, עזבתי את המושב, בעצם מאז שהתגייסתי ב-1972 אני כבר לא בעניינים וניר למעשה תפס פיקוד על הכל כאן". על התאונה שבה ניר מצא את מותו מספר רני בעצב ניכר למרות הניסיון להסתיר, כי אי אפשר להוציא את המושבניק ממך,



**רני האח הגדול "תמיד חשבת
שהרפת שלנו טובה, ידעתי איך
ניר פיתח והשקיע ברפת, רק
לאחר מותו הבנתי ולמדתי כמה
הרפת הזו מצוינת"**

שנינו מאוד עקשנים, כמובן, בני פלקים, אך היה לנו קשר מאוד מיוחד. כרגע אני כאן מחזיק את המשק עם חברה מהמושב שעוזרים לי ובעלה של אחותי. אני בן 23, יש לי עוד קצת זמן לחשוב על מה אני עושה. כמובן שאבא רצה כל הזמן להכניס אותי לזה ואני אמרתי לו שאני עדיין לא יודע. אבל אני חושב שהוא היה שמח שהמשק ימשיך ובטח שהרפת תמשיך. אני יודע שהוא היה מאוד רוצה שאני אמשיך את דרכו במשק, עכשיו הכל נפל עלינו ונראה מה עושים. הרפת תמשיך בטח בשנה הקרובה וגם המשק, השאלה מה יהיה בעתיד ובאיזו קונסטלציה."

תקופה מורכבת אתה עובר, מלחמה, עכשיו המוות של האבא?

"כן, תקופה מאוד מורכבת וקשוחה, הייתי בכל הגזרות, נלחמתי גם בצפון וגם בדרום, הייתי משויך ליחידות המיוחדות של צה"ל, אז נכנסתי ויצאתי מעזה ובלבנון, המון מבצעים, קטנים וגדולים. למזלי לא חוויתי דברים טראומטיים ובכל מקרה הכנתי את עצמי לגרוע מכל. לפני כ-3 חודשים איבדתי חבר מאוד קרוב ממושב מולדת וקעת אבא שלי, זה לגמרי הופך את הבטן."

אתה בטח מודע לציפיות ממך?

"מודע, אך הציפיה כאן זה לא שאני אציל את המצב והמשק אלא שכולנו, כמשפחה נעשה את מה שנכון ובשיתוף מלאה עם כל מי שסובב אותנו. זו לא החלטה שלי." ▲

חושבים על העתיד?

רני "הדבר הראשון שעושים, לאחר כל המנהלות, מייצבים וממשיכים הלאה, חליבות, עבודה, פגישות משפחתיות על איך ממשיכים הלאה. תשמע, אני מגלה כל יום מחדש את אחי ניר ואת העוצמה שלו, מפיתוח המשק דרך האישיות המיוחדת ועד ריבוי משימותיו בתחומים רבים. זוהי תקופה מורכבת מאוד עם המון אמוציות, הלב כואב אבל הלב חזק, אנחנו פלקים, לא נשברים, אנחנו ממשיכים הלאה."

האישה שאיתו דורון פלק "היה מרכז המשפחה"

בעוד השיחה עם רני ואבנר היתה על גבול הפרקטיות, הרי שהפגישה עם האישה דורון והבנות עומר ושירה היתה קורעת לב, רוויית דמעות ועצב שאי אפשר להסתיר. משפחה, ניר חסר מאוד, הוא היה מרכז המשפחה ודמות דומיננטית ונאהבת עד מאוד. דורון, האישה שאיתו, עובדת סוציאלית בבית החולים העמק. הזוג נשוי משנת 93, ולהם 3 ילדים, עומר, 30 נשואה עם תינוק בן חודשיים, שירה, 26, גרה בת"א ותמיר 23 חייל ולוחם ביחידת עוקץ בשנת קבע, שעקב הנסיבות ישתחרר מהצבא ויגיע להחליף את אביו במשק, לפחות בשלב הראשון ועד להחלטה משפחתית איך וכיצד ממשיכים הלאה ובאיזו מתכונת. עומר "אבא היה איש משפחה, העוגן והביטחון שלנו, אבא עבד מאוד קשה ולדבריו, הכל למען המשפחה שלו. הרגשנו את הנוכחות שלו למרות שעבד המון שעות ביום. היו לו כל מיני תוכניות ואנחנו מנסים לעבוד לפי התוכניות שהיו לו". דורון "זה לא פשוט, ניר היה הצגה של איש אחד, אנחנו בכלל לא מאמינים שאנחנו בסיטואציה הזו. כעת אנחנו במוד הישרדותי ונראה לאחר שנה, נצטרך לבחון מה מתאים לכולם ומה נכון לנו כמשפחה. ניר היה טוטלי בעבודתו ויהיה קשה מאוד להיכנס לנעליו". שירה מוסיפה "חשוב להגיד שאנחנו כן רוצים לשמור על המשק המשפחתי, אולי בצורה אחרת, אבל זה בהחלט יהיה לא פשוט ואתגר לכולנו, המשק היה מאוד חשוב לאבא."

תמיר פלק "אבא היה דמות לחיקוי"

את תמיר פלק הבן הצעיר, פגשתי לאחר שסיים חלק מהעבודה ברפת. תמיר, לוחם שנכנס לשנת קבע כלוחם ביחידת עוקץ, הוזעק מהצבא לאחר המקרה ומאז הוא כאן, ברפת, במשק המשפחתי, מנסה ככול יכולתו, להמשיך קדימה ולנהל את המשק. הוא רק בן 23 ולאחר שנה וחצי של מלחמה, בה איבד חברים קרובים. תמיר מודע לגודל האחריות ולא בורח מהמחויבות המשפחתית שנפלה עליו. תמיר הוא עדיין גבר צעיר, שלא הספיק לחיות, ללמוד, לחוות, שהיו לו תוכניות רבות, אך החיים ומות אביו, טרפו את הקלפים.

היכן הידיעה תפסה אותך?

"האירוע תפס אותי אצל בת הזוג שלי במרכז ולאחר רצף של שני חברים טובים שלי שנהרגו במלחמה. התקשר אלי השכן ואמר לי שאבא נפל מהגג ושאתקשר לאמא, להסביר לה מה קרה ושאבא בדרך לבית חולים. הגעתי לבית חולים, ראיתי את הפרצופים וישר הבנתי שהמצב לא טוב ולאחר זמן לא רב, הודיעו לי את הבשורה."

מה תוכל לומר על היחסים עם אבא ניר?

"מה אגיד לך על אבא שלי, המודל לחיקוי עבורי, למדתי ממנו המון, היה חשוב לו שאלמד כל הזמן את כל עבודות הרפת."

2025 מסתמנת כשנת הקאמבק של החלב בארה"ב

לצרכנים האמריקאים יש מערכת יחסים מורכבת עם חלב, אך 2025 עשויה להסתמן כשנת הקאמבק שלו. ג'וליה מוסקין, כתבת האוכל של ניו יורק טיימס, הכתירה אותה כ"שנה מוזרה מאוד" עבור שוק החלב, מבחינה כלכלית, פוליטית ותרבותית. מוסקין מציינת לא רק את המגוון ההולך ומתרחב של משקאות חלב על מדפי המרכולים, אלא גם את הפיכתו למוצר סמי-אירוטי בפרסומות ובסרטים. מנגד, התפשטות שפעת העופות אל פרות בארה"ב עלולה לאיים על שוק החלב המקומי •

ב-IDFA ארגון-גג של תעשיית החלב האמריקאית, מדברים על תחילתו של "עידן זהב" עבור התוצרת המקומית. תרומתה של התעשייה לכלכלת ארה"ב נאמדת ב-800 מיליארד דולר ומועסקים בה כ-3.2 מיליון עובדים. כ-18% מכלל התוצרת של מחלבות במדינה מיועדת לייצוא, כשקנדה ומקסיקו אחראיות יחד ליותר מ-40% מהמשלוחים. יצוא החלב מארה"ב ב-2024 היה השני בגובהו אי פעם: 8.2 מיליארד דולר (מהם 2.47 מיליארד דולר לשוק המקסיקאי ו-1.14 מיליארד דולר לשוק הקנדי).

ירידה לצורך עליה

בשנות ה-90, המליץ הממשל הפדרלי להמעיט בצריכתו משיקולי בריאות, עד שמחקרים שהתפרסמו בתחילת שנות ה-2000 – חלקם במימון תעשיית החלב – הצביעו דווקא על יתרונות תזונתיים. לפי משרד החקלאות של ארה"ב, בשלושת העשורים האחרונים, גדלה הצריכה של חלב ומוצרים ב-16%, בחישוב לפי חלקם בתפריט של האמריקאי הממוצע.



אסא שפירא



עליה בשמרנות, עליה בצריכת החלב "כפועל יוצא מעליית השמרנות בארה"ב אנו רואים שצריכת החלב גם היא הופכת להיות בעלת זהות ועליה בצריכת החלב ואף צריכת חלב לא מפוסטר..."

צרכנות וזהות

צרכנות ככלי לביטוי זהות – צריכה זהותנית. כשאנחנו צורכים אנחנו לוקחים חלק בלקיחת פרוייקט הזהות של העצמי. צרכנות הפכה לאמצעי מרכזי להבעת דעה פוליטית חברתית, הגדרת מגדריות ויחסים. במקרה של שוק החלב בארה"ב, בשנים האחרונות היתה ירידה משמעותית בצריכת חלב כתוצאה משינוי תפיסה לכל הקשור למידת הבריאותיות הקיימת בחלב. הביקורת הבריאותית על צריכת החלב הגורמת לכאורה, לסרטן למחלות מעיים מחלות אוטואימוניות וכו', לצד ביקורת על הפרת זכויות של בע"ח, טענות על פגיעה ברווחת בע"ח מעבר לצמנונות וטבעונות מוסרית. כל הכוחות האלה מזוהים תרבותית עם גורמים ליברליים פרוגרסיביים היוצאים כנגד תרבות העבר שלא זיהתה ולא איבחנה את הפגמים שבצריכת החלב. חלב הפך לסמל בתוך התרבות שלנו שמגלם צרכנות מסורתית. אותם כוחות פרוגרסיביים זוכים לביקורת מתנועת ה-antiwork movement שטוענת כי החברה האמריקאית הפרוגרסיבית יצאה מידי שליטה והעולם הפך לטרלול מוחלט שאינו מקדש שעות עבודה ותפוקה אלא מקדש שיוויון מגדרי, גזעי ופוליטקלי קורט על פני העבודה, המקצוענות וההצלחה החומרית שבצידה. לצד תנועת ה-antiwork movement וכפועל יוצא ממנה עליות של טראמפ הבזים לפוליטקלי קורט, בזים למדע ולקידמה בזים לחברה שהולכת שבי אחרי הפרוגרמה של "האקדמיה", שיש לנער אותה ולחזור לאחור כי האמת הרבה יותר פשוטה. כפועל יוצא מעליית השמרנות בארה"ב אנו רואים שצריכת החלב גם היא הופכת להיות כבעלת זהות ועליה בצריכת החלב ואף צריכת חלב לא מפוסטר. הירידה בצריכה של תחליפי חלב, מגמה הפוכה לשנים האחרונות, בינתיים באחוזים קטנים אבל מצביע על היפוך מגמה. השיח הפוליטי והמקטב בבחירות לנשיאות ארה"ב גילמה בתוכה גם קיטוב חברתי בצרכנות יומיומית ובניהם גם חלב. ▲

בחמש השנים האחרונות, מאז מגפת הקורונה, העלייה הסתכמה ב-3%. חלב לשתייה ומשקאות חלב (fluid milk) נמצאו עד לאחרונה במגמת ירידה, וב-2023 (השנה האחרונה שלגביה יש נתונים רשמיים בארה"ב) היוו 19.4% מכלל צריכת החלב של האמריקאים, לעומת 46% בשנת 1975. ב-12 החודשים שהסתיימו בספטמבר 2024 המכירות של תחליפים צמחיים לחלב ירדו ב-4.4%. לאחרונה פורסמו נתונים לפיהם המכירות של חלב לשתייה עלו ב-2024 ב-1.9%. היפוך מגמה של העשורים האחרונים. החלב הלא מפוסטר שב באחרונה לכותרות בארה"ב על רקע בחירתו של הנשיא דונלד טראמפ ברוברט קנדי הבן לתפקיד שר הבריאות. קנדי הבן מוכר בין היתר בשל התנגדותו לחיסונים, אך הוא גם מעודד שתיית חלב לא מפוסטר, שחובביו טוענים כי הוא מכיל יותר אנזימים בריאים ופרוביוטיקה מחלב מפוסטר, ועוזר למניעת אסטמה ואלרגיות. לפי המרכז לבקרת מחלות ומניעתן (CDC), שתיית חלב לא מפוסטר עלולה לגרום למחלות זיהומיות קשות. כמה מדינות בארה"ב מתירות מכירה ישירה שלו לצרכנים, אולם מינהל התרופות והמזון (FDA) אוסר על מכירתו.

מחקרים שפורסמו באחרונה הראו כי חלב לא מפוסטר יכול להעביר ליונקים את נגיף שפעת העופות, שהתפשטות המואצת הביאה למחסור בביצים בחודשים האחרונים. משרד החקלאות האמריקאי הזהיר בשנה האחרונה מהתפשטות שפעת העופות אל פרות, ולאחרונה אף דיווח כי התגלה זן חדש של הנגיף בכמה רפתות בנבאדה. עד כה התגלה הנגיף ב-950 עדדים ב-16 מדינות ברחבי ארה"ב. הצריכה של חלב לא מפוסטר נתפסת גם כחלק מתופעה תרבותית, שנקשרת בחוגי ימין מסוימים להפגנת עליונות של הגזע הלבן בשל השכיחות הגבוהה יחסית של רגישות ללקטוז בקרב אסיאתים ושחורים.

על שמרנות ועליה בצריכת החלב

אסא שפירא ראש מסלול שיווק ואסטרטגיה החוג לתקשורת באוניברסיטת תל אביב וחוקר במכון אג"מ טוען כי קיימת קורלציה בין העליה בשמרנות בארה"ב, לבין עליה בצריכת חלב ומוצרים.

שפירא "אנחנו עדים למצב של קרב בחברה האמריקאית ובעולם כולו בין שמרנות לבין ליברלי החברה האמריקאית בשנים האחרונות נוטה לשמרנות, חזרה לאדמה, חזרה למקורות ולשורשים. כידוע, בשנים האחרונות ישנה ירידה בצריכת החלב בארה"ב אבן ובאופן מתפיע ביותר, עם עליית השמרנות אנו רואים עלייה איטית בצריכת החלב הניגר וירידה בצריכת תחליפי החלב למיניהם ואף עליה בצריכת חלב מפוסטר. אז מה הקשר בין השקפה פוליטית לצריכת חלב? צרכנות עם מימד זהות. אנחנו צורכים מוצר מסוים, קונים מוצרים כדי להגיד משהו על עצמנו, כך גם לגבי חלב בצריכה או אי צריכת חלב ומוצרים אנו מביעים דעה פוליטית ותרבותית בדיוק כמו שאנו מביעים דעה בצריכה של אייפון או סמסונג או סמלי סטטוס אחרים. בשם הפרוגרס והאנטי מדעיות ששוררת כיום בארה"ב כך גם צריכת החלב לעומת צריכת תחליפי חלב. השימוש והצריכה של מוצרי חלב הינה גם אמירה חברתית תרבותית שמביעה "אני התקדמתי – אני לא שותה חלב" ואילו הירידה בצריכה של תחליפי החלב בשנה האחרונה מבטאת את החזרה אל השורשים אל העבר. התנגדות אל המדע למימסד למגדריות, הסתמכות על נארטיב ולא על עובדות פוליטיות כל אלה מביאים לעליה, אמנם איטית, אבל מצביעה על מגמה של חזרה אל מוצרי חלב.

ניילון אוטם חמצן המפתח לשימור מיטבי של תחמיץ

שמירה על איכות התחמיץ היא מרכיב קריטי באיכות המזון המוגש ברפתות ומרכזי מזון. שימוש בניילון אוטם חמצן (Oxygen Barrier Films) מציע פתרון חדשני ואפקטיבי לשימור התחמיץ, ומביא עמו יתרונות כלכליים ותפעוליים משמעותיים בהשוואה לניילון רגיל



יתרונות השימוש בניילון אוטם חמצן

1. צמצום חדירת חמצן – המפתח לשימור איכותי

ניילון אוטם חמצן מפחית באופן דרמטי את חדירת החמצן בחלק העליון אל תוך התחמיץ, המפחית קלקול אירובי והתפתחות שמרים ועובשים ומבטיח שימור איכות המזון לאורך זמן.

2. עמידות וקלות שימוש

ניילון אוטם חמצן קל, חזק, גמיש ועמיד יותר מניילון רגיל, דבר המאפשר פריסה נוחה יותר, מקטין את הסיכון לקרעים ולחדירת אוויר ומבטיח איטום אופטימלי של התחמיץ.

3. הפחתת הפסדי חומר יבש ושיפור הערך התזונתי

צמצום חדירת החמצן בחלק העליון מסייע בהפחתת פעילותם של מיקרואורגניזמים מזיקים ומוביל פירוק מופחת של חומר יבש ולשמירה על ערכים תזונתיים גבוהים יותר. התוצאה – תחמיץ עשיר יותר בחלבון, אנרגיה וסוכרים, התורם לתזונה אופטימלית של בעלי החיים.

4. חיסכון כלכלי – החזר השקעה מהיר

שיפור שימור התחמיץ מוביל לצמצום הפסדים במזון, מפחית את הצורך בתוספים משמרים יקרים ומשפר את הביצועים של הפרות, מה שמתורגם ישירות להגדלת הרווחיות ולהפחתת עלויות ההזנה.

5. ידידותי לסביבה – חקלאות בת-קיימא

שימוש בניילון אוטם חמצן

מכיוון שאין "חשבונית" עבור המזון שהתקלקל, ההפסד אינו נראה לעין וכאילו, לא צריך לשלם עליו. בנוסף, כיסוי בור התחמיץ הוא משימה תובענית וקשה, ולעיתים מתבצע מאמץ חלקי בלבד בהקפדה על כיסוי מלא. כך, הדבר מוביל להפסדים שניתן למנוע בקלות, מעין "כסף שמונח על הריצפה".

לסיכום – הבחירה החכמה לשימור תחמיץ איכותי

המעבר לניילון אוטם חמצן הוא צעד משמעותי לשיפור איכות התחמיץ, הארכת חיי המדף שלו, והפחתת הפסדים כלכליים. זהו פתרון מוכח, חכם ומשתלם – שמעניק לכל משק חקלאי יתרון תחרותי ברור.

העתיד של שימור התחמיץ כבר כאן – האם גם אתם מוכנים לעשות את הצעד קדימה?

מפחית ב-50% לפחות את כמות הפלסטיק וניתן למיחזור, כך ניתן להקטין את ההשפעה הסביבתית ולתרום לשיפור הקיימות בענף. פחות פסולת בלתי ניתנת למחזור. החלפת כיסויי פלסטיק עבים מסורתיים מאפשרת אטימה טובה יותר של פני התחמיץ ומפחיתה את הכמות הכוללת של פלסטיק בשימוש.

שינוי תפיסתי – השקעה שמחזירה את עצמה

השימוש בניילון אוטם חמצן הופך לסטנדרט ברפתות ובמרכזי מזון רבות. רוב הלקוחות שקנו מאיתנו ניילון אוטם חמצן – מתמידים לקנות אותם בכל תחמיץ מחדש. עם זאת, בשל עלותו הגבוהה יותר לעומת ניילון רגיל, ישנם עדיין רפתנים המהססים לבצע את המעבר – אף על פי שההשקעה מחזירה את עצמה ומביאה לרווחיות גבוהה יותר.

רבים מודעים לכך שאובדן תחמיץ פוגע ישירות ברווחיות המשק, אך

סדרת האירועים של אפימילק והרמן פרוג'קט יוצאת לדרך!

הכנס הראשון בסדרת המפגשים
לרפתנים התקיים בהצלחה בעמק
הירדן לרפתני העמקים והגולן ונתן
את יריית הפתיחה לסדרה מרתקת
של אירועים שיגיעו עד אליכם!
כל אירוע יציע תכנים עשירים,
הרצאות עדכניות, חידושים
מהשטח- בשילוב אוכל מצוין
והזדמנות להיפגש ולהתעדכן עם
קולגות מהתחום.
בכל מפגש מחכה לכם תוכן ייחודי
המותאם לעונה ולנושאים
הבוערים ברפתות



הצצה לכנס הראשון צמח והגולן | 25.2

הכנס אירח כ-70 רפתנים וסיפק חוויה מקצועית עשירה
וכלים מעשיים לשיפור ביצועי הרפת:

- הרצאות אורח מיוחדות: יובל גנדלר, מנהל מערך
הטכנולוגיה באגף הנדסה וטכנולוגיה של תנובה, דיבר על
"השפעת איכות החלב הגולמי על מוצרי החלב".

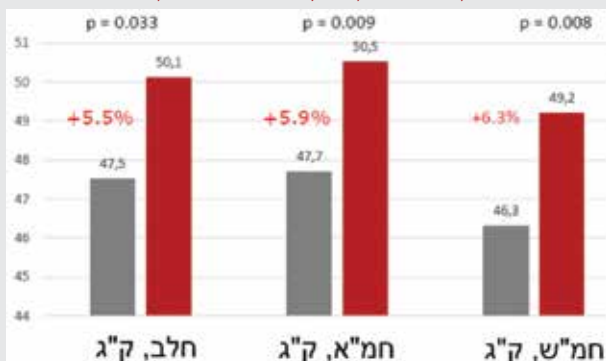
- הפחתת עומס חום בעדר: סטיבן רוזן הציג שיטות הזנה
מתקדמות עם Thermoplus.
 - ייעול תזונת העדר: ד"ר ורוניקה שבתאי מאפימילק
העניקה כלים ודוגמאות מהשטח לשיפור יעילות ההזנה,
באמצעות השירות החדש של תג הצוואר של אפימילק על
ידי מתן דוגמאות חיות מהמערכת עצמה, בארץ ובעולם.
הודגם כיצד ניתן לקבל החלטות מבוססות אינפורמציה
כלכלית ומידע על מגוון תחומים שמשפיעים ישירות על
השורה התחתונה של הרפת בנייהם השבחת העדר, הוצאת
פרות ושינויי תזונה.
 - פתרונות לצליעות בעדר: מומו בן משה שיתף בדרכים
להתמודד עם אתגרי הצליעות.
 - הפחתת עומס החום ע"י שיטות הזנה סטיבן רוזן
 - ארוחת צהרים עשירה
- מפגשים אזוריים נוספים מתוכננים להמשך השנה, בין היתר
באזורים: עמק יזרעאל, עמק חפר, גליל מערבי, יח"מ.
הודעות מסודרות יישלחו לקראת כל אירוע.



השפעות ActiSaf^{Sc 47} על בריאות, יצרנות ופוריות בתקופה שלאחר ההמלטה

יעילות השימוש במזון הייתה גבוהה יותר בקבוצת האקטיספ ב-5.5%, בעיקר במקטע ה-NDF.

נתוני היצור בקבוצת האקטיספ (אדום) והביקורת (אפור)



השפעות ActiSaf על פוריות ויצרנות ברפתות מסחריות
Julien et al., 2018

השפעות אקטיספ על פוריות נבדקו ב-2,500 פרות מתחלובה שנייה ומעלה לאורך 3 שנים, שנתיים כביקורת ובשנה השלישית לאחר מתן אקטיספ. לאחר קבלת אקטיספ, נמדדה עלייה בחלב ובמוצקים ושיפור במדדי הפוריות. בהתבסס על תוצאות ניסוי זה, הרווח לליטר בקבוצת האקטיספ היה גבוהה ב-5 אגורות לליטר מקבוצת הביקורת בחישוב על פי מחיר המטרה בארץ.

תוצאות היצור והפוריות של פרות מתחלובה שנייה -

אקטיספ	ביקורת	
34.3	32.8	חלב, ק"ג
3.76	3.71	שומן, %
3.14	3.13	חלבון, %
36%	31%	התעברות הזרעה ראשונה, %
*2.7	3.1	מספר הזרעות לפרה

סיכום

שימוש ב-ActiSaf מוביל לשיפור במדדי הבריאות, היצרנות והפוריות לכל אורך התחלובה.

- **בריאות** - הורדת רמות ה-BHB בדם מתחת לסף הקטזיס התת קליני בפרות לאחר ההמלטה.
- **יצרנות** - שיפור יצור החלב והמוצקים לאורך התחלובה במעל ל-2.6 ק"ג ביום בכל ממדי היצור.
- **ניצולת מזון** - שיפור ביעילות השימוש במזון של 5.5%, בעיקר במקטע ה-NDF.
- **פוריות** - עלייה באחוז ההתעברות מהזרעה ראשונה וירידה במספר ההזרעות לפרה והימים הפתוחים.

לפרטים נוספים על השימוש באקטיספ:

סורפול - מעין וסר - במייל: Maian@sorpol.com
או בטלפון: 054-7916263

התקופה שלאחר ההמלטה היא תקופה רגישה לפרה ויכולה להשפיע על כל התחלובה העוקבת. בתקופה זו הדרישה האנרגטית גבוהה וחשוב לספק אותה כדי למנוע הגעה למאזן אנרגיה שלילי, לכן חשוב למלא את הצורך האנרגטי ולהתחיל את התחלובה בצורה הטובה ביותר ולהימנע מהפרעות מטבוליות ותחלואה.

הדרך לספק את הדרישה האנרגטית הזו היא מנה מאוזנת וניצולת מזון טובה, גורמים החשובים עוד יותר תחת עקה. בנוסף, בגלל החלק היחסי של המזון בהוצאות הרפת, גם הרווחיות מושפעת מהפרמטרים הללו.

הזנה ב-ActiSaf (אקטיספ), שמרים חיים מזן ייחודי שפותח על ידי חברת Phileo חברת השמרים הגדולה בעולם, משפרת את יעילות השימוש במזון בדגש על פירוק הסיב וזמינות האנרגיה, עובדה המסייעת לשיפור בתנובת החלב והשומן. בפרות לאחר המלטה, אקטיספ מסייע במעבר למנה מרוכזת יותר שניתנת בתחלובה, מוריד את הצטברות גופיפי הקטו (BHB), את הסיכוי לקטזיס ומסייע לשיפור הפוריות.

במאמר זה נציג תוצאות ממספר ניסויים בהם נעשה שימוש באקטיספ במהלך תקופת המעבר ולאורך התחלובה.

השפעות ActiSaf על תזונה ומדדי בריאות
Julien et al., 2016

בניסוי זה נמדד פרמטר ה-β hydroxybutyrate (BHB) המעיד על קטזיס. בקבוצת האקטיספ נמדד ריכוז נמוך באופן מובהק של BHB, 0.79 mmol לליטר לעומת 1.41 mmol לליטר בביקורת. כאשר ריכוז גבוה מ-1.20 mmol לליטר, הוא סף האבחנה לקטזיס תת קליני. כלומר לקבוצת האקטיספ סיכוי נמוך יותר לקטזיס לאחר ההמלטה.

בנוסף, בקבוצת האקטיספ אחוז ההתעברות בהזרעה ראשונה ב-120 יום לאחר ההמלטה היה 50%, כאשר בקבוצת הביקורת אחוז ההתעברות היה 27.8%. תוצאות אלו נובעות ככל הנראה משיפור במדדי הבריאות בקבוצת האקטיספ.

ריכוז ה-BHB של פרות ביום ה-22 לאחר המלטה

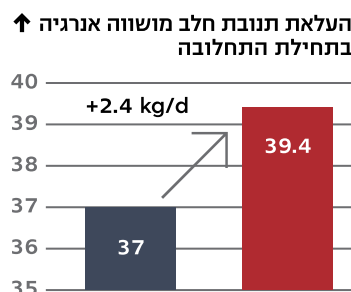
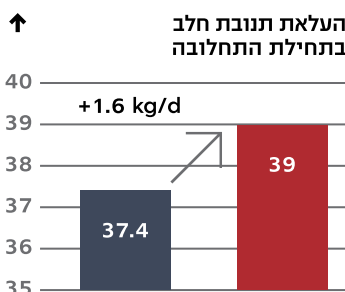


השפעות ActiSaf על יצרנות וניצולת מזון
Garnsworthy and Mann., 2019

בניסוי זה נמדדו נתוני היצור והמזון של פרות לאחר ההמלטה. בקבוצת האקטיספ, תנובת החלב הייתה גבוהה ב-2.6 ק"ג ליום, ואף יותר בחלב מושווה שומן וחלב מושווה אנרגיה -2.9 ק"ג ליום לעומת הביקורת. תנובות השומן והחלבון היו גבוהות יותר בקבוצת האקטיספ, כאשר השומן היה גבוה יותר ב-6.7%.

רוצה תקופת המלטות עם פחות אנרגיות שליליות?

חברת השמרים המובילה בעולם
מאפשרת לך לשנות את כללי המשחק עם
השמרים החיים של ActiSaf



שיפור ביצועי פרות חלב בתנאים של מאזן אנרגיה שלילי

על ידי שימוש בשמרים החיים של ActiSaf לשיפור תנובת החלב, המוצקים, בריאות הפרה וסביבת הכרס

Kumprechtov a. D. et al. 2019.



Phileo
by Lesaffre

phileo-lesaffre.com/heat-stress/dairycows

ליצירת קשר:
מעין וסר, מנהל ביתוח עסקי,
תחום הזנת בע"ח, סורפול
maian@sorpol.com, 054-7916263

הגבן 2, א.ת. קלה אשדוד WWW.SORPOL.COM

SORPOL.
nutrition



פיברוסיל פלום

משפר תחמיץ ישראלי

פורמולה משופרת
שיפור ביציבות וזרימות
האבקה לנוחות המשתמש

הכלכלי והיעיל ביותר!

- משפר את יעילות ההחמצה
- יוצר תחמיץ עמיד יותר לאורך זמן
- מקטין את הפחת בבור התחמיץ
- מונע התחממות, עובשים ופטריות
- משפר צריכת המזון
- מתאים לכל סוגי התחמיצים הישראליים

פיברוסיל פלום



לייעוץ ותמיכה מקצועית : ברק פורת 054-2800785
להזמנות חייגו: 073-2700319 | 1-800-071-600

Phibro
ANIMAL HEALTH CORPORATION
ישראל